

<http://baophapluat.vn>

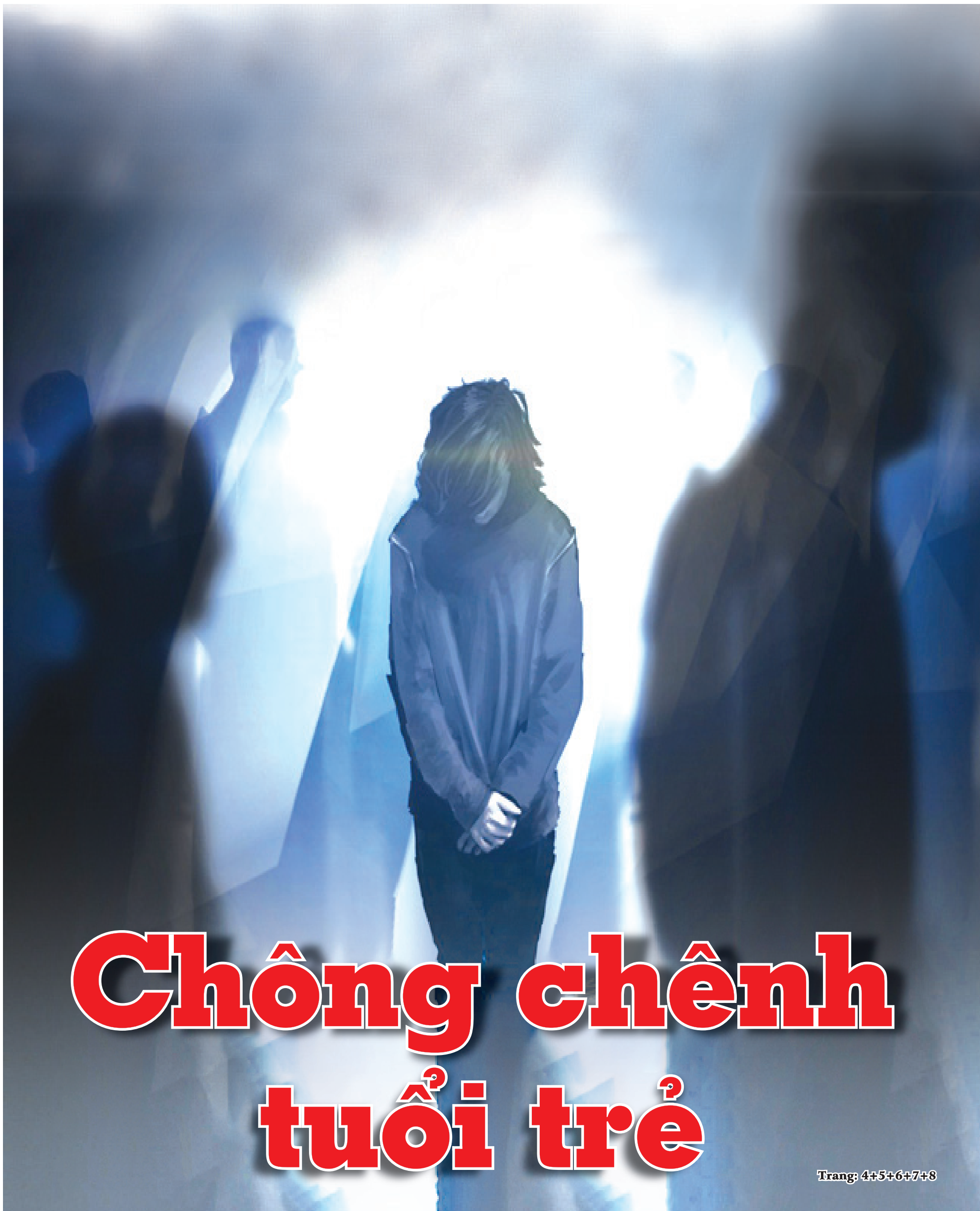

VÌ NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN XHCN VIỆT NAM !

SỐ 278
(7.993)

4/10/2020
XUẤT BẢN TỪ NĂM 1985

Pháp luật
CƠ QUAN CỦA BỘ TƯ PHÁP VIỆT NAM CHỦ NHẬT

Chông chênh tuổi trẻ

Trang: 4+5+6+7+8

PHÁT HÀNH CHỦ NHẬT HÀNG TUẦN TRÊN TOÀN QUỐC - ĐƯỜNG DÂY NÓNG: 0983.309.320 - GIÁ: 6.800Đ

HỖ TRỢ HỌC PHÍ, PHÍ SINH HOẠT ĐỐI VỚI SINH VIÊN SƯ PHẠM:

Không còn “Chuột chạy cùng sào mới vào sư phạm”

Thủ tướng Chính phủ vừa ban hành Nghị định số 116/2020/NĐ-CP quy định chính sách hỗ trợ tiền đóng học phí, chi phí sinh hoạt đối với sinh viên sư phạm. Nghị định với nhiều quy định mới, có ý nghĩa lớn, nhằm hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi cho những sinh viên mong muốn được học tập và cống hiến trong ngành sư phạm. Đồng thời tạo cơ chế cho các địa phương chủ động xây dựng kế hoạch, bố trí ngân sách đào tạo nhân lực phục vụ sự nghiệp giáo dục địa phương.

Từ 15/11/2020, sinh viên sư phạm sẽ được hỗ trợ 3,63 triệu đồng/tháng để trang trải chi phí sinh hoạt và học tập trong suốt thời gian học đại học.

● Từ năm học này, sinh viên sư phạm sẽ được hỗ trợ 3,63 triệu/tháng tiền sinh hoạt phí. (Ảnh minh họa)

Thay thế chính sách sinh viên sư phạm không thu học phí

Luật Giáo dục 2019 được ban hành và có hiệu lực đã khắc phục cơ bản những bất cập của Luật Giáo dục 2005 và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục 2009, trong đó tại khoản 4 Điều 85 Luật Giáo dục 2019 đã thay đổi chính sách không thu học phí (quy định tại Điều 77, Luật Giáo dục 1998, Điều 89 của Luật Giáo dục 2005) thành chính sách hỗ trợ tiền đóng học phí và chi phí sinh hoạt cho sinh viên sư phạm trong toàn khóa học và sau 02 năm kể từ khi tốt nghiệp nếu sinh viên sư phạm không công tác trong ngành giáo dục hoặc công tác không đủ thời gian quy định thì phải bồi hoàn khoản kinh phí mà Nhà nước đã hỗ trợ.

Nghị định này áp dụng đối với sinh viên học trình độ đại học, cao đẳng các ngành đào tạo giáo viên theo hình thức đào tạo chính quy, liên thông chính quy và sinh viên học văn bằng thứ 2 theo hình thức đào tạo chính quy trình độ đại học, cao đẳng các ngành đào tạo giáo viên có kết quả học lực văn bằng thứ 1 đạt loại giỏi (sau đây gọi chung là sinh viên sư phạm).

Bảo đảm đủ tiền đóng học phí và chi trả chi phí sinh hoạt tối thiểu

Sinh viên sư phạm sẽ được hỗ trợ hai khoản kinh phí là học phí và sinh hoạt phí. Cụ thể, sinh viên sư phạm được Nhà nước hỗ trợ

tiền đóng học phí bằng mức thu học phí của cơ sở đào tạo giáo viên nơi theo học và hỗ trợ 3,63 triệu đồng/tháng để chi trả chi phí sinh hoạt trong thời gian học tập tại trường.

Thời gian hỗ trợ tiền đóng học phí và chi phí sinh hoạt được xác định theo số tháng thực tế học tập tại trường theo quy định, nhưng không quá 10 tháng/năm học. Trong trường hợp tổ chức giảng dạy theo học chế tín chỉ, cơ sở đào tạo giáo viên có thể quy đổi mức hỗ trợ cho phù hợp với học chế tín chỉ. Tổng kinh phí hỗ trợ của cả khóa học theo học chế tín chỉ không vượt quá mức hỗ trợ quy định cho khóa học theo năm học. Với mức hỗ trợ này, sinh viên sư phạm sẽ yên tâm theo học ngành đào tạo giáo viên trong suốt cả quá trình đào tạo.

Không làm thầy cô sẽ phải bồi hoàn kinh phí

Để đảm bảo việc sử dụng hiệu quả ngân sách nhà nước, cấp đúng đối tượng và đúng mục tiêu hỗ trợ đào tạo sư phạm, Nghị định hướng dẫn chi tiết về các trường hợp sinh viên sư phạm không phải bồi hoàn kinh phí và sinh viên sư phạm phải bồi hoàn kinh phí.

Đối tượng phải bồi hoàn kinh phí hỗ trợ tiền đóng học phí và chi phí sinh hoạt gồm: Sinh viên sư phạm đã hưởng chính sách không công tác trong ngành giáo dục sau 02 năm kể từ ngày có quyết định công nhận tốt nghiệp; Sinh viên

sư phạm đã hưởng chính sách và công tác trong ngành giáo dục nhưng không đủ thời gian công tác theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều này; Sinh viên sư phạm được hưởng chính sách đang trong thời gian đào tạo nhưng chuyển sang ngành đào tạo khác, tự thôi học, không hoàn thành chương trình đào tạo hoặc bị kỷ luật buộc thôi học.

Đối tượng không phải bồi hoàn kinh phí hỗ trợ tiền đóng học phí và chi phí sinh hoạt gồm: Trong thời hạn 02 năm kể từ ngày có quyết định công nhận tốt nghiệp, sinh viên sư phạm công tác trong ngành giáo dục và có thời gian công tác tối thiểu gấp hai lần thời gian đào tạo tính từ ngày được tuyển dụng; Sinh viên sư phạm sau khi tốt nghiệp đang công tác trong ngành giáo dục, nhưng chưa đủ thời gian theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều này và được cơ quan nhà nước có thẩm quyền điều động bố trí công tác ngoài ngành giáo dục; Sinh viên sư phạm sau khi tốt nghiệp tiếp tục được cơ quan đặt hàng, giao nhiệm vụ hoặc đầu thầu cử đi đào tạo giáo viên trình độ cao hơn và tiếp tục công tác trong ngành giáo dục đủ thời gian quy định tại điểm a khoản 2 Điều này.

Các trường hợp như sinh viên sư phạm nghỉ học tạm thời, bị đình chỉ học tập tạm thời, dừng học do ốm đau, tai nạn, học lại, lưu ban ... cũng được quy định cụ thể tại Nghị định này.

Cơ chế giao nhiệm vụ, đặt hàng, đầu thầu

Nhằm mục đích gắn trách nhiệm của địa phương trong việc quản lý từ xác định nhu cầu, đặt hàng/giao nhiệm vụ/đầu thầu đào tạo giáo viên đến khâu tuyển dụng, bố trí việc làm sau khi sinh viên tốt nghiệp, Nghị định quy định, hằng năm, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh rà soát tính toán và xác định nhu cầu tuyển dụng và đào tạo giáo viên tại địa phương của từng trình độ, cấp học, ngành học, môn học cho năm tuyển sinh gửi Bộ GDĐT trước ngày 31 tháng 01 hằng năm và công khai trên các phương tiện thông tin, truyền thông.

Trên cơ sở nhu cầu tuyển dụng giáo viên theo trình độ, ngành đào tạo của địa phương và nhu cầu xã hội, điều kiện bảo đảm chất lượng và năng lực đào tạo của cơ sở đào tạo giáo viên, Bộ GD-ĐT thông báo chỉ tiêu cho các cơ sở đào tạo giáo viên để thực hiện tuyển sinh.

Căn cứ chỉ tiêu được Bộ GD-ĐT thông báo, cơ sở đào tạo giáo viên thông báo công khai rộng rãi cho các địa phương, tổ chức, cá nhân có nhu cầu đào tạo giáo viên và thông báo lên cổng thông tin điện tử của Bộ GD-ĐT, trang thông tin điện tử của cơ sở đào tạo giáo viên.

Căn cứ vào chỉ tiêu được thông báo của các cơ sở đào tạo giáo viên và nhu cầu đào tạo giáo viên của địa phương, UBND cấp

tỉnh có nhu cầu quyết định thực hiện giao nhiệm vụ, đặt hàng hoặc đầu thầu đào tạo giáo viên với cơ sở đào tạo giáo viên.

Để gắn trách nhiệm của cơ quan đặt hàng, giao nhiệm vụ hoặc đầu thầu trong việc thu hồi kinh phí hỗ trợ, Nghị định quy định giao cho UBND cấp tỉnh ra thông báo thu hồi và thông báo cho sinh viên sư phạm và gia đình đối với các trường hợp phải bồi hoàn kinh phí.

Việc thực hiện cơ chế giao nhiệm vụ, đặt hàng, đầu thầu nhằm gắn trách nhiệm của các địa phương trong đào tạo và bố trí, sử dụng sinh viên sau tốt nghiệp nhằm tránh tình trạng thừa, thiếu giáo viên cục bộ và thực trạng sinh viên sư phạm ra trường làm trái ngành nghề đào tạo đang diễn ra.

Công khai nhu cầu đào tạo - giao chỉ tiêu - sử dụng

Nghị định cũng quy định cụ thể trách nhiệm của cơ sở đào tạo giáo viên về thông báo công khai chỉ tiêu đào tạo trước khi tuyển sinh trên cổng thông tin điện tử của trường; quy định trách nhiệm UBND các tỉnh thực hiện công khai, minh bạch nhu cầu đào tạo giáo viên, kết quả giao nhiệm vụ, đặt hàng hoặc đầu thầu với các cơ sở đào tạo giáo viên và kế hoạch tuyển dụng và bố trí vị trí việc làm trong các cơ sở giáo dục; trách nhiệm công khai mức thu học phí theo từng năm học và học phí dự kiến cả khóa học, chi phí đào tạo, chuẩn đầu ra đối với các cơ sở đào tạo giáo viên.

Nghị định quy định chính sách hỗ trợ tiền đóng học phí, chi phí sinh hoạt đối với sinh viên sư phạm được ban hành nhằm thu hút những sinh viên giỏi, thực sự tâm huyết làm việc và cống hiến trong ngành giáo dục, đồng thời giúp sử dụng hiệu quả ngân sách nhà nước, đảm bảo cấp đúng đối tượng và mục tiêu hỗ trợ đào tạo sư phạm.

Với thông tin này, sinh viên sư phạm bày tỏ, các em vui như tin đỗ đại học lần hai, khi cùng với học phí, các em có thêm phí sinh hoạt, sẽ đỡ vất vả cho gia đình. Mặc dù còn nhiều thắc mắc được đặt ra như có sự khác biệt nào khi công tác tại cơ sở công lập hay tư thực, sinh viên tiếp tục học lên hoặc học ngành thứ hai? Và trước chính sách nhân văn này, nhiều chuyên gia giáo dục đánh giá, điều rõ thấy của quy định này là thay đổi được góc nhìn, thái độ “chuột chạy cùng sào mới vào sư phạm”, khi nghề giáo vẫn luôn là nghề cao quý và được trân trọng.

UYÊN NA

Ngại... “dán nhãn, ghi danh”

Vừa qua, tại tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu, Trung tâm Hỗ trợ sáng kiến phát triển cộng đồng - SCDI phối hợp Sở LĐTB&XH tỉnh tổ chức Hội thảo Tư vấn và điều trị nghiện ma túy tự nguyện tại cộng đồng và chương trình thực tế cho các nhà báo tại Điểm tư vấn, chăm sóc, hỗ trợ điều trị nghiện ma túy tại cộng đồng huyện Long Điền.

Từ góc độ của người làm công tác giám hại, điều trị, chuyên gia Giám hại và Điều trị nghiện SCDI, bà Đỗ Thị Ninh Xuân cho biết, tỷ lệ vi phạm pháp luật của người nghiện ma túy đang có xu hướng giảm, nhưng số người nghiện ma túy lại tăng lên rất nhanh và tập trung vào loại ma túy dạng đá. Để giúp những người nghiện không tái nghiện và tái hòa nhập cuộc sống thì cần sự chung tay giúp của gia đình, cộng đồng xã hội và chính bản thân người nghiện cần được điều trị đúng cách với các biện pháp y tế và tâm lý xã hội. Hiện cả nước có khoảng 235.000 người có hồ sơ quản lý về nghiện ma túy, trong đó có khoảng 50% là nghiện heroin, còn lại là nghiện ma túy tổng hợp, mà chủ yếu là ma túy dạng đá.

Theo bà Đỗ Thị Ninh Xuân, điều trị sớm sẽ giảm thiểu tác hại, tuy nhiên việc “dán nhãn, ghi danh”, có hồ sơ quản lý cũng là một trở ngại rất lớn khi người đó hòa nhập cộng đồng. Bởi họ thường bị kì thị, khó xin việc hay làm việc gì cũng không được tin tưởng.

Nhìn lại gần 10 năm trước về công tác cai nghiện ma túy, bà Ninh Xuân chia sẻ, Đề án đổi mới công tác cai nghiện được ra đời trong bối cảnh những năm 2009-2012, hàng chục ngàn lượt người cai nghiện ma túy trong cơ sở cai nghiện hoàn thành thời gian cai nghiện bắt buộc, chủ yếu là 2 năm theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên, sau 4 năm “kiêng cử”, trở về cộng đồng, sau vài ba tháng thì phần lớn số người này đã tái nghiện.

Cũng trong các năm 2010-2013, tại nhiều hội thảo khoa học trong nước và quốc tế đã đưa ra kết luận nghiện ma túy là bệnh của não bộ, mãn tính, làm ảnh hưởng đến các chức năng của não bộ, gây những tác động về tâm lý và hành vi, nhưng có thể điều trị được và cần thực hiện đồng bộ các biện pháp y tế, tâm lý xã hội, hỗ trợ hòa nhập; đồng thời cũng đưa ra các kết quả thực hiện các liệu pháp y tế, xã hội hiệu quả đã được chứng minh trong nhiều năm ở các nước. Đề án Đổi mới công tác cai nghiện đã được ra đời trong một tiếp cận toàn diện về y tế, pháp lý, tâm lý xã hội, giảm cai nghiện bắt buộc, tăng cường năng lực chuyên môn của cán bộ, giảm cơ sở cai nghiện bắt buộc, tăng thêm các cơ sở cai nghiện tự nguyện.

Đến nay, việc giám gần 25.000 lượt người cai nghiện tập trung tại cơ sở cai nghiện bắt buộc trong các năm vừa qua

Người nghiện ma túy vi phạm pháp luật đã giảm

Trước đây, xã hội thường nhìn nhận người nghiện ma túy là tội phạm, cần phải bắt giữ. Nhưng theo đề án đổi mới công tác nghiện của Chính phủ, giờ đây nghiện ma túy được xem là căn bệnh mãn tính, người nghiện ma túy là người bệnh cần được chữa trị. Để điều trị tận gốc, giúp người nghiện cai nghiện thành công không phải là điều dễ dàng. Do đó, theo các chuyên gia, các bác sĩ, cùng với việc để người nghiện tiếp cận dần dần với điều trị tự nguyện tại cộng đồng và với sự quan tâm chung tay của xã hội thì cơ hội khỏi bệnh của người nghiện sẽ là lớn...

● Có bạn đi 30-40km đến “mái nhà” tư vấn Long Điền.

tương đồng với việc có khoảng 20.000 lượt người tăng cơ hội việc làm, có thể ở nhà với vợ con, cha mẹ, tăng cơ hội cải thiện các quan hệ gia đình. Theo bà Ninh Xuân, nếu xem xét tỉ lệ tái nghiện phổ biến sau cai một năm ở trung tâm và cộng đồng đều tương đương 90% thì cai nghiện tại cộng đồng đầu tư chi phí thấp hơn, trong một năm chỉ tương đương 10-15% so với cai nghiện bắt buộc tại trung tâm. Các trường hợp ngáo đá gây nguy hiểm cho xã hội hiện nay chủ yếu do tác động của biện pháp can thiệp dự phòng thứ cấp đã không giáo dục, can thiệp kịp thời cho người bắt đầu sử dụng làm xảy ra hành vi nguy cơ đột ngột. Chúng ta mới chỉ chủ yếu phòng ngừa dựa trên tuyên truyền các quy định pháp luật liên quan tới xử lý hành vi vi phạm, bà Xuân nhấn mạnh.

Đánh thức... quyết tâm cai nghiện!

Hiện bên cạnh hình thức tổ chức cai nghiện tại gia đình cộng đồng, có 23 tỉnh thành phố thí điểm thành lập Điểm tư vấn cai nghiện tại cộng đồng. Từ năm 2014, 4 tỉnh thành phố: Khánh Hòa, Bà Rịa - Vũng Tàu, Bắc Giang, TP HCM đã triển khai thí điểm mô hình Điểm tư vấn với sự hỗ trợ của Trung tâm Hỗ trợ Sáng kiến Phát triển Cộng đồng ở 22 xã, phường, thị trấn. Dịch vụ tại Điểm bao gồm tiếp cận cộng đồng, sàng lọc nguy cơ, sàng lọc các rối tâm các rối loạn tâm thần do sử dụng ma túy, tư vấn cá nhân, tư vấn nhóm, tư vấn gia đình, cắt cơn giải độc, giám hại, cứu sóc, hỗ trợ quá trình hồi phục, nội trú ngắn hạn, ngoại trú, chuyển gửi điều trị Methadon. Điểm tư vấn đã góp phần tạo thành một hệ thống cơ sở điều trị theo các mức độ khác nhau, với dải dịch

vụ từ chuyên môn sâu là bệnh viện, cơ sở cai nghiện chuyên trách đến cấp độ y tế cộng đồng.

Đến nay hầu hết các Điểm (đặc biệt là ở tỉnh Khánh Hòa) thường xuyên cung cấp dịch vụ cắt cơn giải độc cho người nghiện heroin, chuyển gửi điều trị Methadone, điều trị triệu chứng cho người sử dụng ma túy đá, tư vấn dự phòng tái nghiện. Trong đó, Khánh Hòa đạt ít nhất 50% không tái nghiện sau 1 năm.

Điều trị Methadone được Tổ chức Y tế Thế giới coi là tiêu chuẩn điều trị vàng cho người nghiện chất dạng thuốc phiện. Theo báo cáo Tổng kết 10 năm của Bộ Y tế, 93,6% số người trước khi tham gia điều trị đã dùng heroin 4-6 lần/ngày, sau 2 năm điều trị Methadone chỉ còn dùng 2-3 lần/tháng. Tình hình vi phạm pháp luật cũng giảm cơ bản, từ trên 40% người sử dụng heroin vi phạm pháp luật, chỉ còn 4% đến dưới 10% theo báo cáo của 44/63 tỉnh thành phố.

Tác động kinh tế, xã hội của điều trị Methadone là khá rõ ràng, trên 90% bệnh nhân nhận thấy được giảm cơ bản sự kỳ thị, tăng cơ hội việc làm, tăng sự tự tin của bản thân và tin tưởng của gia đình, đặc biệt là giảm nguy cơ lây nhiễm HIV từ 20-25% chỉ còn khoảng 5% ở người điều trị Methadone. Nếu hàng năm điều trị Methadone cho 52.677 bệnh nhân thì mỗi năm tiết kiệm 4.327 tỷ đồng do giảm chi phí cho sử dụng heroin, xử lý các ca vi phạm pháp luật và giảm ảnh hưởng đến sức khỏe cộng đồng.

Bà Nguyễn Thị Thanh Phương, Phó Trưởng phòng Phòng chống tệ nạn xã hội, Sở Lao động, Thương binh và Xã hội tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu cho biết, từ tháng 12/2015 - 10/2019, đã có 18 Điểm tư vấn được thành lập và duy trì hoạt động ở 8 huyện, thị

xã, thành phố. Từ thực tế của người đã có 30 năm công tác trong lĩnh vực quản lý nhà nước về tệ nạn xã hội, bà Hương cho rằng, khi người sử dụng ma túy đến trung tâm cai nghiện đã là thành công được một phần. Bởi, họ đã bỏ được ít nhiều mặc cảm xã hội, chấp nhận sự tiết lộ danh tính. Tuy nhiên, để mô hình này phát huy được hiệu quả cần có cơ chế hỗ trợ cho cán bộ y tế, tư vấn viên, cũng như sự hỗ trợ của cộng đồng, nhất là sự đồng hành của gia đình người sử dụng ma túy. Đến với các điểm tư vấn này, người nghiện được thụ hưởng các dịch vụ cơ bản như: điều trị cắt cơn, giải độc; điều trị rối loạn tâm thần, sóc thuốc do sử dụng ma túy và các bệnh liên quan. Ngoài ra, các trường hợp còn được tư vấn sức khỏe, thực hiện nhiều liệu pháp điều trị tâm lý, phòng tái nghiện... Việc tư vấn, xét nghiệm, điều trị cắt cơn đều được miễn phí toàn bộ tại các điểm tư vấn.

Khác với cai nghiện bắt buộc, với mô hình này, trong khoảng 5-7 ngày dùng thuốc cắt cơn, giải độc, người bệnh hoàn toàn được tự do, thoải mái, không bị ràng buộc giam giữ, nếu không chịu đựng nổi có thể ngừng điều trị ra về. Đặc biệt, việc cho phép người thân, gia đình bệnh nhân cùng tham gia trong quá trình cai nghiện cũng góp phần không nhỏ trong việc tạo động lực giúp bệnh nhân quyết tâm vượt qua khó khăn, đau đớn. Đồng thời, phải giữ liên hệ với bác sĩ của điểm tư vấn để được hỗ trợ kịp thời, cho bệnh nhân dùng các loại thuốc phù hợp sức khỏe chống lại cơn thèm thuốc và dần quên đi ma túy.

Tuy nhiên, theo bà Thanh Phương, với mức kinh phí hạn hẹp, hàng năm tỉnh hỗ trợ 58 triệu đồng/năm. Thế nên, gần 3 năm cán bộ y tế gần như không có tiền

nhưng vẫn làm, dù phải trải qua vô vàn khó khăn ban đầu. Và rồi, từ vận động được vài người cai nghiện, đến nay tại Long Điền, quân số là 20 người, nhưng nhiều khi họ rủ nhau tới đông hơn. Hàng tháng đến sinh hoạt, các Điểm hỗ trợ 30 ngàn /người/lần sinh hoạt. Cũng có em chia sẻ mới tái sử dụng, tư vấn viên lại tìm cách hỏi thì nói do buồn vì gia đình bất hòa, vợ nhận lương của chồng, nói không tin chồng... khiến chồng chán nản, đi tìm thuốc. Có những bạn đã hoàn toàn bỏ, có những bạn chỉ đi uống, điều trị Methanod ở cộng đồng. Bởi như bạn Phan Tiến Sỹ, sinh năm 1982, trưởng nhóm tại điểm Long Điền chia sẻ, đến đây, anh em được giải tỏa mọi nỗi niềm như khi gia đình không tin tưởng sẽ rất dễ buồn chán, đi chích ma túy trở lại. Thế nhưng, nếu được nói với nhau và nói chuyện với cô Hồng tư vấn, họ thấy có thể chống lại được cơn thèm thuốc hay buồn xuôi. Bởi thế, theo bà Đỗ Thị Ninh Xuân, khi được nhân viên ở điểm cai nghiện đối xử tử tế, tin tưởng thì bệnh nhân sẽ tuân thủ và hợp tác.

Cùng với đó, bà Khuất Thị Hải Oanh (Giám đốc Trung tâm Hỗ trợ sáng kiến phát triển cộng đồng) cũng từng chia sẻ, cai nghiện tại cộng đồng là cách tiếp cận mới. Vì vậy, nhân viên, cán bộ điều trị nên tiếp cận người bệnh bằng sự chân tình sẽ hiệu quả hơn rất nhiều so với việc áp đặt, đưa đi cai nghiện cưỡng bức. Các điểm cai nghiện tại cộng đồng không nên quan tâm đến việc bệnh nhân có tái nghiện hay không mà điều quan trọng là họ có quyết tâm cai nghiện không. Và chỉ khi cắt cơn quá nhiều lần không thành công thì mới phải tư vấn cho người bệnh điều trị bằng thuốc thay thế Methadon...

NGUYỄN MỸ

CHÔNG CHÈNH TUỔI TRẺ

NỖI LO về một thế hệ dễ tổn thương

Không thể phủ nhận, thanh thiếu niên ngày nay có điều kiện vật chất đủ đầy, môi trường học tập, giao tiếp rộng mở cũng như được thụ hưởng nhiều giá trị hơn các thế hệ trước nhiều. Thế nhưng, đây cũng là thế hệ mang nhiều “tâm bệnh”. Con có đến từ đâu?...

● Bệnh trầm cảm ngày càng “trẻ hóa”.

Những người trẻ “cóm nắng” tinh thần

“Cóm nắng” là một từ thường được dùng trong dân gian, chỉ những đứa trẻ có sức đề kháng yếu, dễ thay đổi thời tiết, ra ngoài gặp nắng, gặp gió đều có thể đổ bệnh. Thanh thiếu niên hiện đại, có không ít người trẻ “cóm nắng” về tinh thần. Họ rất dễ bị tổn thương tinh thần, với sự nhạy cảm quá mức, thiếu bản lĩnh và từ đó mắc phải các chứng bệnh thời đại như trầm cảm, hưng trầm cảm, trầm uất, rối loạn lo âu...

Theo Tổ chức Y tế thế giới (WHO), cứ mỗi 40 giây trên thế giới có một người tìm cái chết (800.000 ca tự tử/năm). Mặc dù xảy ra ở mọi lứa tuổi, nhưng theo thống kê, tự tử là nguyên nhân gây tử vong đứng hàng thứ 2 đối với lứa tuổi 15 – 29 tuổi trên thế giới, chỉ sau tai nạn giao thông. Theo tổ chức Quỹ nhi đồng Liên hiệp quốc (UNICEF) công bố cứ trung bình mỗi ngày, khoảng 3.000 trẻ vị thành niên chết do tự tử trên thế giới. Điều đáng buồn là tình hình ngày càng gia tăng ở trẻ vị thành niên với những số liệu tăng lên không ngừng.

Tại nhiều quốc gia trên thế giới, nhiều nghiên cứu y khoa đã đưa ra những kết quả hết sức đáng buồn. Như một khảo sát trên gần 10.000 người trẻ tuổi của Dịch vụ Y tế Quốc gia Anh (NHS) cho thấy ngày càng có nhiều bệnh nhân trầm cảm và lo âu, phần lớn là nữ.

Cụ thể hơn, tỷ lệ người dưới 16 tuổi mắc ít nhất một chứng rối loạn tâm thần tại Anh tăng từ 11,4% lên 13,6% trong thời gian từ năm 1999 đến 2017. Nữ giới tuổi từ 17 đến 19 có khả năng gặp vấn đề về sức khỏe tâm thần cao hơn khoảng 66% so với nữ giới chưa trưởng thành và 50% so với nam giới cùng tuổi. Từ năm 1999 đến 2014, số trường hợp tự báo cáo bị rối loạn tâm thần tăng gấp sáu lần.

Tại Việt Nam, theo nghiên cứu “Sức khỏe tinh thần của trẻ em Việt Nam: Thực trạng và các yếu tố nguy cơ” của nhóm tác giả: PGS.TS Đặng Hoàng Minh, Trường ĐH Giáo dục, ĐHQGHN (chủ biên); Ths Nguyễn Cao Minh, Phòng Tâm lý học lâm sàng, Viện Tâm lý học, có từ 12 - 13% trẻ em Việt Nam (trong độ tuổi 6 - 16), tức là có khoảng 2,7 triệu trẻ em và vị thành niên trên toàn quốc có những biểu hiện về sức khỏe tâm thần một cách rõ rệt.

Khảo sát sức khỏe tâm thần học sinh tại Hà Nội bằng công cụ SDQ của Tổ chức Y tế Thế giới chuẩn hóa Việt Nam cho thấy, trên mẫu nghiên cứu gồm 1.202 học sinh trong độ tuổi 10 - 16, tỷ lệ học sinh có vấn đề về sức khỏe tâm thần chung là 19,46 %.

Thời gian qua, quả thật đã có không ít sự việc đau lòng diễn ra do sự mất thăng bằng tâm lý dẫn đến thiếu kiểm soát hành động trong các bạn trẻ. Từ những vụ tự tử do áp lực học hành mà năm

nào cũng xảy ra, cho đến tự tử vì thất tình, thậm chí là thất nghiệp, bất đắc chí trong công việc. Những dấu hiệu bất thường về tâm thần của một bộ phận giới trẻ không chỉ thể hiện ở sự tự tổn thương chính bản thân mình bằng các hành động tự sát, tự làm bị thương bản thân... mà còn ở những hành động tổn thương đến người khác. Những vụ tấn công trên mạng xã hội, những vụ bạo lực học đường đáng sợ, hay như sự việc học sinh nam hiếp dâm tập thể bạn cùng lớp là những minh chứng.

Những số liệu và sự việc thực tế đã chỉ ra rằng, số lượng người có các dấu hiệu về tâm thần ngày càng trẻ hóa, và người trẻ đang là một trong những đối tượng dễ tổn thương về mặt tinh thần nhiều nhất. Đó là câu chuyện đáng buồn của không chỉ một khu vực, một quốc gia, đó là một thực trạng đáng báo động ở toàn xã hội, trên phạm vi toàn thế giới.

Đi tìm lời giải cho thế hệ dễ tổn thương

Nhiều người gọi những người trẻ “cóm nắng” về tâm lý ấy là “thế hệ dễ tổn thương”. Vậy thì vì sao, một thế hệ dư giả về vật chất, đầy đủ về giải trí, tinh thần, kết nối xã hội rộng mở lại ngày càng suy yếu sức đề kháng và “mong manh dễ vỡ” như thế?

Nhiều người cho rằng, áp lực học hành, việc gánh vác giấc mơ sự nghiệp của cha mẹ là một nguyên nhân lớn dẫn đến những

chứng trầm cảm, rối loạn tâm thần ở thanh thiếu niên. Thực tế, có nhiều nguyên nhân dẫn đến điều này. Nhịp sống hiện đại gấp gáp, cuộc sống đặt ra nhiều áp lực và đòi hỏi cho mỗi người. Từ áp lực thành công, áp lực giàu có, áp lực khẳng định bản thân cho đến áp lực phải đẹp hơn... Cạnh đó, một trong những yếu tố tác động mạnh đến tinh thần của người trẻ hiện nay chính là sự xuất hiện của internet và mạng xã hội.

Những mạng xã hội phổ biến như Facebook, Instagram đã góp phần giúp người trẻ mở rộng giao tiếp và “quốc tế hóa”, nhưng đồng thời cũng tạo ra những sợi xích xích họ vào một “thế giới ảo”. Và một bộ phận người trẻ bị lệ thuộc vào đời sống ảo, mất đi niềm hứng thú với đời thực. Họ bám riết lấy mạng ảo, bức xúc, tung búng, khóc cười với nó. Và như các chuyên gia tâm lý đã cảnh báo, chơi với mạng xã hội là chơi với dao, không khéo là đứt tay. Khó có thể ghi nhận hết những ca “nghiện” mạng xã hội đến mức người nhà phải đưa đi cai nghiện vì có dấu hiệu lơ đãng, suy sụp tinh thần. Rồi những người trẻ bị cơn lốc “sống ảo” trên mạng xã hội cuốn đi, không thể tìm về con người thật của chính mình. Hay những người trẻ trở nên hung bạo, thô thiển, tục tằn, chỉ vì mạng xã hội giúp họ ẩn danh, dễ dàng phát tác cái xấu của mình mà không cần kiểm chế. Và cả những nạn nhân xấu số của cộng đồng mạng khi trở thành đối

tượng chỉ trích của họ: Có người trầm cảm, rối loạn tâm lý, suy sụp, có người tự kết liễu đời mình. Trên mạng xã hội, có không ít hội nhóm của những bạn trẻ lập ra, chỉ nghe cái tên thôi đã giật mình: Hội những người muốn tìm đến cái chết, Hội những người thích cô đơn...

Hoàng Hải B. là một sinh viên năm hai của một trường đại học ở TP.HCM, học chuyên về ngân hàng. B. có một gia cảnh trung bình, học lực cũng bình thường. Mỗi tháng, gia đình chu cấp đầy đủ cho em ăn học. B. cũng có bạn gái, và cả hai dự định ra trường sẽ cưới nhau. Thế nhưng, một ngày nọ, B. bỗng dưng bỏ học, bỏ bạn gái, đi đâu không rõ. Cậu chỉ để lại lời nhắn: “Con mệt mỏi quá, con đi xa một thời gian, gia đình đừng lo lắng”. Gia đình, bạn bè tìm kiếm khắp nơi mà không được. Sau nửa năm B. mới liên lạc lại, cho biết mình đang sống trong một rẫy của người dân tộc ở Kon Tum, với một gia đình người dân mà tình cờ B. quen trên quảng đường “bỏ phỏ vào rừng”. B. nói, cuộc sống càng lúc càng làm B. mệt mỏi, áp lực và không còn thấy gì thú vị nữa. B. cũng không hình dung tương lai trước mắt của mình sẽ ra sao với trạng thái tâm lý kiệt quệ ngày một vấy bừa mình. Em đi lên vùng núi, vào các bản, lánh xa đô thị để đi tìm sự nhẹ nhàng cho tâm hồn mình.

Giờ đây, “bỏ phỏ về rừng” dường như đang là một “trào lưu” trong giới trẻ. Như câu hát trong bài hát của Đen Vâu, rapper nổi tiếng giới trẻ: “Nếu mà mệt quá ở thành phố sống chồng lên nhau. Cùng lắm thì mình về quê, mình nuôi cá và trồng thêm rau”. Bỏ phỏ về rừng, với không ít người trẻ là một sự xác định rõ ràng thay đổi kế hoạch sống đời mình, tìm về với thiên nhiên. Nhưng một phần (không ít) người trẻ, đó là sự chạy trốn khỏi cái thực tại đang làm họ mệt mỏi, chán nản, khổ sở. Nhưng một khi không giải quyết được tâm bệnh, thì dù có chạy trốn đến đâu vẫn phải chịu đựng những nỗi khổ trong tinh thần.

Làm thế nào để chữa trị tâm bệnh, quan trọng hơn là làm thế nào để ngăn ngừa những triệu chứng rối loạn tinh thần trong giới trẻ? Câu hỏi ấy khó trả lời vô cùng. Có lẽ, để làm được điều ấy, cần một chiến lược dài hơi với sự góp sức của gia đình và xã hội, bằng những chiến lược truyền thông, bằng việc đem đến những giá trị sống mới, bằng việc gieo trong tâm hồn của các thế hệ mà bắt đầu từ trẻ thơ những hạt mầm thiện tâm, tốt đẹp và tươi sáng. Vun trồng những điều lành ấy, từ bây giờ, để giúp mỗi người, từ ấu thơ đã được tưới tắm những “vitamin” để tăng sức đề kháng cho tâm hồn. Có lẽ, chỉ như thế, chúng ta sau này mới có được một thế hệ với tinh thần lành mạnh, mạnh mẽ, bản lĩnh hơn.

TRẦN TRẦN

● Một trong những hội nhóm “cô đơn” trên mạng xã hội.

Tự tử vì bị gia đình ngăn cấm chuyện tình cảm

Khoảng 22h tối 9/9/2020, một số người dân sống tại chung cư ở số 29 Liễu Giai (P.Ngọc Khánh, Q.Ba Đình, Hà Nội) nghe thấy 2 tiếng động rất lớn phát ra tại khu vực sảnh chung cư. Sau tiếng động, người dân ra kiểm tra thì phát hiện 2 thi thể trong tình trạng không nguyên vẹn. Nữ nạn nhân cũng để lại mẫu giấy viết nguyện vọng hiến tạng để cứu người khi cần. Bước đầu cơ quan chức năng xác định bị ngăn cấm chuyện tình cảm, chị Nguyễn Hoàng A. (24 tuổi, ở P.Nhân Chính, Q.Cầu Giấy) và anh Nguyễn H. (24 tuổi, ở P. Quỳnh Lôi, Q. Hai Bà Trưng) đã thuê một căn hộ ở tầng 35, tòa nhà M1 thuộc khu chung cư 29 Liễu Giai rồi nhảy lầu tự tử.

Chiều 4/7/2019 tại xã Nam Can, huyện Kỳ Sơn (Nghệ An) xảy ra vụ việc một đôi nam nữ tử vong do ăn lá ngón. Đó là V và Y Ua (SN 2002, trú bản Nậm Can, xã Nậm Can, Kỳ Sơn) và Vừ Bá Nênh (SN 2003, trú bản Phù Khả 1, xã Na Ngoi, Kỳ Sơn). Đôi nam nữ trên có tình cảm với nhau nhưng không được 2 gia đình chấp nhận vì cả hai chưa đủ tuổi kết hôn, nên vào chiều ngày 3/7, em V và Y Ua và Vừ Bá Nênh đã rủ nhau lên rừng tìm lá ngón để tự sát. Cả hai đều tử vong sau đó.

Lực lượng chức năng tỉnh Đắk Nông đã vớt được thi thể của hai nạn nhân là anh Nguyễn Văn Hùng (SN 1999, trú ở tỉnh Đắk Lắk) và chị Vũ Thị Linh (SN 2000, trú ở xã Đắk Sin, huyện Đắk R’lấp, tỉnh Đắk Nông) tại hồ nước ở trung tâm thị xã Gia Nghĩa. Nhận được tin báo, Công an thị xã Gia Nghĩa đã có mặt cùng với lực lượng Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ Công an tỉnh Đắk Nông tổ chức lặn tìm kiếm. Đến 18h30 cùng ngày, thi thể của hai nạn nhân được tìm thấy trong tư thế ôm nhau chết dưới lòng hồ.

Theo một người bạn của nạn nhân, cách đây hơn một năm, Hùng và Linh quen nhau rồi nảy sinh tình cảm. Anh Hùng xuống thị xã Gia Nghĩa làm phục vụ cho một quán nhậu, còn chị Linh từ xã Đắk Sin lên làm phục vụ cho một quán cà phê. Sau đó, chuyện tình cảm của Hùng và Linh bị gia đình phát hiện và có ý ngăn cấm.

Ngày 2/10/2017, trên địa bàn xã Lộc Đức (huyện Bảo Lâm) xảy ra vụ việc thầy giáo tự tử. Trong quá trình công tác, thầy giáo có tình cảm sâu đậm với một cô gái nhưng không được gia đình đồng ý nên đã treo cổ tự tử trong nhà tắm thuộc khu tập thể của nhà trường.

Một thiếu nữ cảm với một thanh niên tên Sơn Mệnh (25 tuổi, ngụ phường 2, TP Sóc Trăng), làm công nhân thủy sản tại khu công nghiệp An Nghiệp đã vài tháng nay. Tuy

CHÔNG CHÈNH TUỔI TRẺ

Những cuộc “trốn chạy” có... hèn nhất?

Thời gian gần đây, những vụ tự tử do gia đình ngăn cấm của một số bạn trẻ diễn ra khá phổ biến. Nó không chỉ gây ra nỗi đau, sự mất mát cho gia đình họ mà còn tác động xấu đến giới trẻ, gây đau đớn cho gia đình và tạo ra nhiều hệ lụy về mặt xã hội. Những vụ việc trên cho thấy, dường như cái chết đang là lựa chọn của không ít bạn trẻ để giải quyết bế tắc. Phải chăng, giới trẻ ngày càng yếu đuối, ích kỷ?

●Bức ảnh cặp đôi tự tử được đưa vào bệnh viện cấp cứu trong trang phục cô dâu, chú rể được chia sẻ trên mạng.

nhien do thiếu nữ đang học lớp 9 nên gia đình không cho phép cô qua lại với Mệnh. Đêm ngày 27/2, do buồn chuyện này nên Mệnh đã uống thuốc độc tự tử và chết vào sáng hôm sau. Sáng ngày 28/2, thiếu nữ chạy xe máy lên cầu Mỹ Thanh cách nhà gần 30 km, rồi gieo mình xuống sông. Khi thi thể thiếu nữ đang được các lực lượng chức năng tìm kiếm cũng là lúc Sơn Mệnh đang được gia đình đưa đi hỏa táng.

Vào tháng 12/2017, một nam sinh lớp 11 ở TP. Huế đã gieo mình xuống sông Hương đoạn qua cầu Bạch Hổ tự tử vì bị cấm yêu. Được biết nam sinh tên N. có quan hệ yêu đương với một nữ sinh lớp 11 ở tỉnh Quảng Trị nhưng gia đình không đồng ý.

Đầu tháng 4/2014, thông tin cặp đôi T.A và Tr.A tự tử tại một nhà nghỉ trên phố Ngô Quyền, Hà Đông, Hà Nội được một số dân mạng chia sẻ đã khiến nhiều người bất ngờ và bàng hoàng.

Là người đồng tính, khi bị gia đình phát hiện và ngăn cấm, đôi bạn đã cùng nhau quyền sinh. Trước khi chết, cặp đôi đã chụp ảnh tình cảm bên nhau và tung lên mạng xã hội với lời đề

tạ: “Giữ những điều đẹp nhất. Lần đầu cũng là lần cuối. Hóa đôi bướm đẹp nhất thế gian”.

Ngày 25/4/2014, cộng đồng mạng tiếp tục bàng hoàng khi hay tin một cô gái trẻ ở TP.HCM nhảy cầu Tân Thuận (Q.7) tự tử sau khi cãi nhau với bạn trai. Cô gái tên V., sở hữu ngoại hình xinh xắn, chủ một cửa hàng làm đẹp. Trước đó, vào ngày (24/4), V. đăng dòng status đầy ẩn ý: “Em xin lỗi anh... Con xin lỗi mẹ... Xin lỗi các bạn”.

Nỗi đau nhìn từ hai phía

Chỉ vì bị cha mẹ ngăn cấm chuyện tình duyên, một số bạn trẻ sau khi đã cố gắng thuyết phục với gia đình nhưng không thành thì đành mạng tiếng “đưa con bất hiếu”, rủ người yêu đi đăng ký kết hôn rồi tìm cách ra ở riêng (nhưng trong trường hợp này, nhiều cặp vợ chồng vẫn bị cha mẹ tìm đến gây khó khăn, ép buộc phải ly hôn, nếu không sẽ từ mặt).

Một số khác, do chưa suy nghĩ thấu đáo đã có những lựa chọn tiêu cực, thậm chí tìm đến cái chết để bày tỏ thái độ phản kháng trước yêu cầu mang tính ép buộc của bậc sinh thành. Họ mượn cái chết để giải thoát cuộc

đời bằng cách uống thuốc độc, thắt cổ, nhảy lầu hoặc trẫm mình xuống sông... Điều đáng nói, những nạn nhân tìm đến cái chết đều còn rất trẻ, đa phần họ mới ngoài 20 tuổi, thậm chí có người mới 18, 19 tuổi đời.

Theo TS. Đinh Phương Duy (Hội Khoa học tâm lý giáo dục TP.HCM), những bạn trẻ tự tử là mất giá trong mắt mọi người. Hành động đó không phải là anh hùng, cao thượng mà là tự mình chối bỏ trách nhiệm. Tự tử là tự mình tìm một lối thoát ích kỷ, cho riêng mình trong phút chốc. Tự tử không khiến tình yêu của các bạn đẹp đẽ lên. Tự tử chỉ là cuộc trốn chạy hèn nhất. Không những thế, nó còn là cách hành xử ích kỷ với cha mẹ mình, những bạn bè, người thân của mình.

Chuyên gia tâm lý Đào Lê Hòa An (Trung tâm Ý tưởng Việt) cũng từng đưa ra lời khuyên cho các bạn trẻ khi yêu: “Hãy yêu thương bản thân trước khi yêu thương một ai đó! Hãy thật thông minh, nhạy bén, quan sát, tìm hiểu bằng một cái đầu lạnh và một trái tim nóng để có thể chọn cho mình một người thực sự phù hợp”.

Để tránh xảy ra những điều đáng tiếc, mỗi bạn trẻ cần trang

bị cho mình những kỹ năng sống cần thiết. Các bạn trẻ cần đi nhiều, gặp gỡ những mảnh đời bất hạnh, bệnh tật nhưng họ vẫn cố nghị lực vươn lên, có cuộc sống tươi đẹp. Đặc biệt là những kỹ năng vượt qua những cú sốc và thậm trọng, sáng suốt trong việc trao gửi tình cảm cho một ai đó.

Các bạn trẻ tự tử thật đáng thương và đáng trách, tuy nhiên, các bậc cha mẹ cũng cần rút kinh nghiệm về cách ứng xử của mình. Họ can thiệp quá sâu vào việc trưởng thành của con mình, cho rằng có thể giúp con hạnh phúc hay ngăn ngừa con không phạm phải sai lầm. Mà quên mất rằng hầu hết mọi người chỉ có trưởng thành thông qua việc vấp ngã và đứng dậy. Chuyện yêu đương cũng thế. Đó là một trải nghiệm. Các bậc cha mẹ không thể cấm cản.

Nhìn nhận ở khía cạnh pháp lý, hôn nhân phải dựa trên cơ sở tự nguyện, tiến bộ, xuất phát từ tình yêu chân chính, không ai có quyền ép buộc người khác làm trái với ý chí kết hôn của mình. Quyền tự do hôn nhân đã được Luật Hôn nhân và Gia đình thừa nhận bảo vệ nhằm đảm bảo cho mỗi cá nhân được quyền yêu thương, kết hôn với người bạn đời lý tưởng của mình.

Bất kể hành động nào nhằm cản trở quyền tự do yêu thương, tự do kết hôn; tùy vào tính chất, mức độ của hành vi và hậu quả xảy ra, người vi phạm có thể bị xử phạt hành chính hoặc truy cứu trách nhiệm hình sự về các tội danh liên quan. Người nào cưỡng ép người khác kết hôn trái với sự tự nguyện của họ, cản trở người khác kết hôn hoặc duy trì quan hệ hôn nhân tự nguyện, tiến bộ hoặc cưỡng ép hoặc cản trở người khác ly hôn bằng cách hành hạ, ngược đãi, uy hiếp tinh thần, yêu sách của cải hoặc bằng thủ đoạn khác, đã bị xử phạt vi phạm hành chính về hành vi này mà còn vi phạm, thì bị phạt cảnh cáo, phạt cải tạo không giam giữ đến 3 năm hoặc phạt tù từ 3 tháng đến 3 năm” (Điều 181 BLHS về Tội cưỡng ép kết hôn, ly hôn hoặc cản trở hôn nhân tự nguyện, tiến bộ, cản trở ly hôn tự nguyện).

Vậy nên, các bậc cha mẹ cần sự chia sẻ, đồng cảm với con em mình trong chuyện lựa chọn bạn đời. Đừng vì dựa vào uy quyền làm cha, làm mẹ để ép buộc con cái đã trưởng thành phải thực hiện theo ý muốn chủ quan của mình.

Trong mọi trường hợp, việc con cái lựa chọn ai, yêu ai thì cha mẹ chỉ nên góp ý, định hướng cho con chứ không phải can thiệp trực tiếp vào cuộc đời của con. Các bậc phụ huynh chỉ có thể chuẩn bị sẵn sàng cho việc con bạn nếu ngã. Hãy cứ để chúng ngã và tìm cách đứng lên. Điều bố mẹ nên làm chỉ là trở thành một bờ vai, điểm tựa chứ đừng tranh làm tay vịn, đòn bẩy hay tệ hơn là xây rào quanh con.

BẢO CHÂU

CHÔNG CHÈNH TUỔI TRẺ

Chết vì lá ngón = nốt nhạc lặng giữa núi rừng

Lá ngón đưa người muốn tìm đến cái chết về trời, để lại bao nỗi đau cho người thân và nỗi rắc rối cho xã hội vì những nghi kỵ, ám ảnh...

● Lá ngón vùng cao, nổi ám ảnh những cái chết “lặng xẹt”. Ảnh minh họa.

“Mong nó ở phía sau núi kia không oán hận”

Đó là nỗi lòng của ông Vừ Chờ Xông người dân tộc Mông ở huyện Kỳ Sơn, Nghệ An. Con trai của ông Xông là Vừ Bá Dênh đã chết ở tuổi 14 vì lá ngón, chết để phản đối việc cha mẹ cấm mình lấy vợ hai.

Mùa xuân năm 2016, 14 tuổi, Dênh bỏ học, theo đám trai bản bạn vượt nhiều con suối, khe nước, ngọn núi cao để đi tìm người yêu. Tiếng sáo mùa xuân, những cuộc đánh pao đã thôi thúc trai gái tìm đến với nhau. Trong đám bạn chơi, Dênh để ý Già Y Xía sinh năm 2000. Yêu tiếng sáo, tiếng khèn của Dênh, Xía đã chấp thuận để Dênh bắt mình về làm vợ. Thấy con dặt vợ về đòi cưới, ông Xông bức lắm, nhưng vừa tỏ ý phản đối, con đã dọa ăn lá ngón tự tử nên, ông Xông và vợ đành đồng ý để chúng làm đám cưới.

Theo tục lệ của người Mông, dù chưa đến tuổi đăng ký kết hôn, nhưng đám cưới của Dênh và Xía vẫn đủ trâu, lợn linh đình. Sau đám cưới, theo chồng, Xía để lại sách vở, đeo gùi vào người lên nương sống cuộc đời làm dâu, còn Dênh lại tiếp tục ôm khèn đi rong chơi cùng

chúng bạn.

Một trong những lần rong chơi ấy, Dênh gặp Đà Y Trà, cũng như Xía, Trà đắm say tiếng sáo, tiếng khèn của Dênh, nên trốn nhà đi theo Dênh về làm vợ. Còn Dênh, nghĩ đơn giản như lần trước chỉ cần gọi điện về cha mẹ sẽ tổ chức đám cưới, nên trên đường về nhà mình, Dênh gọi điện thoại về cho báo mình sẽ tiếp tục lấy vợ hai. Nghe điện thoại của con, vợ chồng ông Xông không đồng ý.

“Dênh nói đã tìm được người yêu rồi và đang trên đường về nhà để tổ chức đám cưới. Nhà ta không còn trâu bò, lúa trên nương rẫy chưa cho cái ăn, Dênh lại đã có vợ nên vợ chồng ta không ưng. Tưởng nói thế rồi Dênh từ bỏ ý định thì khoảng 12 giờ trưa, chiếc xe máy chạy vào đến trước nhà rồi tắt lịm. Dênh gục luôn trên xe, người con gái ngồi sau cũng ngã về phía trước, bất tỉnh. Biết chuyện không lành, cả bản cùng đưa lên trạm y tế xã cấp cứu nhưng Dênh không qua khỏi còn Trà được cứu sống. Con chết rồi, lắm khi ta cứ nghĩ giá ngày ấy vợ chồng ta tặc lưỡi cho qua, đồng ý với nguyện vọng cưới thêm vợ của nó thì chắc nó

vẫn sống. Không biết ở phía bên kia ngọn núi xa, liệu thằng Dênh có còn oán hận vợ chồng ta vì đã không cưới thêm vợ cho nó không” – người cha đau khổ luôn dẫn vật mình như vậy.

Dênh chết, Mai được cấp cứu kịp thời, trở về với gia đình tiếp tục đi học rồi lấy chồng, Xía cũng về với cha mẹ ở huyện bên. Chỉ còn lại hai vợ chồng ông Xông trong căn nhà vắng vẻ cùng món nợ đám ma vì theo phong tục người Mông, ông mời thầy về nhà cúng 2 ngày 2 đêm, mổ 1 con bò, 2 con lợn để dân làng đến ăn phục vụ lễ cho người chết. Số tiền sắm lễ ấy phải vài mùa rẫy mới trả đủ...

“Để nhắm lẫn lá ngón với lá cây rau bồ ngót

Theo PGS.TS.BS. Nguyễn Thị Bay nguyên Trưởng bộ môn Y học cổ truyền, Đại học Y Dược TP.HCM độc tính của lá ngón là do các Alkaloids chứa trong toàn bộ cây. Mức độ độc giảm từ rễ, lá, hoa, quả và thân cây. Trong đó Alkaloid độc tính mạnh nhất là gelsenicine. Loài cây này mọc hoang phổ biến và dễ tìm kiếm ở vùng rừng núi nước ta như ở Hà Giang, Tuyên Quang, Lai Châu, Sơn La, Lào Cai, Lạng Sơn, Hòa Bình, Quảng Ninh, Quảng Nam, Quảng Ngãi, các tỉnh Tây Nguyên.

Để nhầm lẫn lá ngón với lá cây rau bồ ngót, hình dạng và màu sắc gần như nhau. Tuy nhiên nhìn chung lá bồ ngót có kích thước nhỏ hơn và thân thảo. Cây lá ngón có lá lớn hơn, thân leo.

Để phân biệt với các loại rau ăn thông thường, người dùng cần phân biệt cây lá ngón bằng các đặc điểm nhận dạng thực vật học đặc trưng như: các thân cây bên ngoài thường có khía, từ đó mọc ra những cành non. Chúng liên tục cuốn chặt lấy bề mặt tiếp xúc và chuyển thành cành giả. Các cành màu nâu xám này có chức năng như một giá đỡ cho cây phát triển.

Lá ngón mọc từ cành cây ra, có mép nguyên, màu xanh lá cây tươi và xanh thẫm, nhọn về phía đỉnh, bề mặt nhẵn bóng và không có lông. Chúng dài từ 6-12cm tùy vào tuổi thọ của cây. Hoa cây lá ngón có hình phễu, màu vàng tươi, mùi rất thơm. Quả là dạng quả nang (giống như quả hạch, quả bế) màu nâu, kích thước khoảng 1cm, hạt nhỏ và nhẹ.

“Cuộc chiến” loại bỏ thứ cây chết chóc

Đã diễn ra ở nhiều tỉnh thành miền núi cùng sự nỗ lực của chính quyền, nhưng xem ra để chấm dứt được các vụ tự tử bằng lá ngón thì thay đổi nhận thức mới là điều quan trọng.

Đón cử như huyện Điện Biên Đông, Quỹ hỗ trợ các sáng kiến tư pháp (JIFF) đã có dự án “Nâng cao hiểu biết và năng lực thực thi pháp luật nhằm đẩy lùi nạn tự tử bằng lá ngón ở đồng bào dân tộc Mông huyện Điện Biên Đông”, chú trọng tới kỹ năng sống và đưa vào hương ước trong cộng đồng, đảm bảo hài hòa giữa luật tục và pháp luật, nhưng hiệu quả vẫn chưa được như mong muốn, tình trạng tự tử bằng lá ngón vẫn diễn biến phức tạp. Năm 2017, toàn huyện có 82 trường hợp tự tử bằng lá ngón, 27 trường hợp tử vong, đến năm 2019, toàn huyện xảy ra 109 vụ, trong đó số người chết chiếm gần 1 nửa. Trong 2 tháng đầu năm 2020, đã xảy ra 36 trường hợp tự tử bằng lá ngón, trong đó có 6 trường hợp tử vong. Các xã ghi nhận có nhiều ca tự tử bằng lá ngón nhất là: Pú Hồng, Phi Nhữ, Xa Dung, Háng Lìa, Keo Lôm, Noong U... Tại huyện Điện Biên Đông, cây lá ngón mọc khắp núi đồi, xung quanh các thôn bản, thậm chí ngay sát nhà dân. Bởi vậy việc nhổ bỏ được hết cây lá ngón là điều gần như không thể. Điều quan trọng nhất là nâng cao nhận thức để người dân không còn coi nhẹ mạng sống của mình.

Ở Thanh Hóa, chính quyền xã Pù Nhi Mường Lát đến tận thôn, bản, từng nhà dân, trong đó đặc biệt nâng cao nhận thức cho thế hệ thanh niên. Một số địa phương trong huyện Tây Giang, Quảng Nam cũng đã có sáng kiến tổ chức cho nhân dân triệt phá cây lá ngón bằng một số biện pháp như: mua lại rễ với giá 10-20 ngàn đồng/kg, kêu gọi thanh niên, học sinh vào cuộc, nhưng tình hình vẫn không nhiều biến chuyển...

“Con ta không tự tử, con ta bị đánh chết”

Trong lá đơn gửi đến Công an tỉnh Điện Biên, gia đình của nạn nhân Giàng Thị Sế luôn khẳng định như thế. Trong vòng 2 năm, Công an tỉnh Điện Biên đã trả lời không biết bao nhiêu đơn thư cho gia đình và thậm chí phải tổ chức buổi hội thảo diễn ra trong 2 ngày để làm rõ nguyên nhân cái chết của Giàng Thị Sế.

Tháng 12/2004, tại huyện Mường Chà, có một người phụ nữ 20 tuổi tên là Giàng Thị Sế, chết tại gia đình nhà chồng. CQĐT khám nghiệm thi thể nạn nhân, thấy không có dấu vết tác động ngoại lực. Các biểu hiện bên trong phù tạng nạn nhân, bằng kinh nghiệm mắt thường có thể khẳng định nạn nhân chết do ăn phải lá ngón. Sau đó, nguyên nhân chết được xác định là cô Sế đã tự tử bằng lá ngón.

Không lâu sau, cha mẹ đẻ Sế phát đơn tố giác gia đình nhà chồng Sế đã cùng nhau giết hại Sế rất dã man. Theo gia đình nạn nhân, con họ bị bóp cổ, bị đánh gãy cổ dẫn đến tử vong. Trong vòng 2 năm, Công an tỉnh Điện Biên đã trả lời không biết bao nhiêu đơn thư cho gia đình và ngày 17/7/2006, Thượng tá Nguyễn Đình Du, Trưởng phòng CSĐT TP về

TTXH, Công an tỉnh Điện Biên phải đứng ra chủ trì cuộc hội thảo nhằm làm rõ nguyên nhân cái chết của Giàng Thị Sế với sự tham gia của 10 ban ngành hữu quan, họ tiến hành xem xét trên cơ sở khoa học, đúng quy định của pháp luật.

Tại hội thảo, ông Nguyễn Thế Cường – Giám định viên pháp y của tỉnh Điện Biên, là người trực tiếp khám nghiệm tử thi Giàng Thị Sế ngay tại hiện trường nhận định, khi chết, cô Sế đang trong giai đoạn cho con bú, chết trong lúc đói nên dạ dày không có thức ăn. Trong hoàn cảnh ấy, chỉ cần một lượng độc tố rất nhỏ của lá ngón, cũng có thể gây tử vong tức thì. Lúc khám nghiệm tử thi, có tìm thấy rất ít chất lá rau màu xanh ở trong dạ dày (nghỉ là lá ngón). Thêm vào đó, tất cả các biểu hiện về cái chết của nạn nhân như: “dịch bọt ở mũi có màu trắng giống như triệu chứng ngộ độc lá ngón; nếu bị giết do tác động cơ học, hoặc bị ngạt thì dịch bọt ở mũi phải có màu hồng...”. Kết thúc cuộc hội thảo hy hữu này, cả gia đình nạn nhân Giàng Thị Sế, cùng những cán bộ ở bản, ở xã ra về trong mãn nguyện. Họ đã bắt tay các cán bộ điều tra vụ án và bảo: “Cái cán bộ làm như thế này, thì ta ung cái bụng rồi...”.

HỒNG MINH

CHÔNG CHÈNH TUỔI TRẺ

Nặng gánh vì giấc mơ của cha mẹ

Ngày càng nhiều đứa trẻ rơi vào trầm cảm, thậm chí tự hủy hoại bản thân mình trước những giấc mơ, những áp lực mà các bậc cha mẹ đặt ra. Bất hạnh, như một sợi dây nối từ thế hệ này sang thế hệ khác vì những suy nghĩ lệch lạc...

● **Áp lực học hành, buộc gánh giấc mơ của cha mẹ, trẻ dễ rơi vào trầm cảm.** (Ảnh minh họa)

Những cuộc đầu tư sai lầm

Có lẽ cả cuộc đời, vợ chồng chị Lê Phan Thảo Ng., cùng là giáo viên cấp 3, ngụ tại Tân Phú, TPHCM sẽ không bao giờ quên được khoảnh khắc phát hiện con mình nằm mê man trong phòng ngủ với những vi thuốc ngủ rải rác chung quanh. Sau khi được cấp cứu, cháu T., 15 tuổi đã qua khỏi, nhưng sức khỏe ảnh hưởng không ít. Mãi sau khi hồi phục một thời gian, T. mới thủ thật, suy nghĩ về cái chết bắt đầu khởi phát trong em từ gần 1 năm nay, lúc em bước vào năm cuối của cấp 2. Chính xác hơn là từ khi cha mẹ đặt cho em mục tiêu, bắt buộc phải phấn đấu để thi đậu vào trường điểm của quận. “Bài ca” mà cha mẹ luôn rì rả bên tai, là do ngày xưa cha mẹ không đủ giỏi, nên giờ đây chỉ có thể là giáo viên hợp đồng của một trường tư, tương lai không được bảo đảm. Chỉ có học giỏi, xuất phát điểm tốt thì mới có thể thi vào một trường đại học chính quy, danh giá, “làm nên cơm nên cháo” sau này. Thực chất, T biết mình học không xuất sắc. Em lo lắng không biết mình có đậu nổi vào trường điểm của quận không, nếu không đậu sẽ bị cha mẹ la mắng, làm cha mẹ thất vọng. Em lại cũng lo lắng, nếu may mắn đậu vào, nghe nói trường ấy “sắt” lắm, với học lực của mình sợ không theo kịp,

lỡ như đội sổ, ở lại lớp hay bị đuổi học thì cha mẹ lại càng sốc hơn...

Chứng ấy ý nghĩ quay cuồng khiến em áp lực, biếng ăn, mất ngủ và rụng tóc. Nhưng bên ngoài, em vẫn tỏ ra bình thường nên cha mẹ em không hề biết những gì đang diễn ra trong con mình. Cho đến ngay trước kì thi, em quyết định chọn cái chết để trốn tránh những khó khăn sắp đối mặt.

Trường hợp đau lòng của em T. ở Tân Phú không phải quá hiếm. Phải nhìn nhận rằng trẻ em ngày nay được sống đủ đầy, sung sướng hơn xưa nhiều, nhưng cạnh đó, áp lực của các em cũng lớn hơn. Những thế hệ trước đây chương trình học nhẹ nhàng, học sinh chỉ một buổi học, một buổi nghỉ, còn học thêm hay không tùy vào cha mẹ. Ngày nay, trẻ đi học một ngày 2 buổi, tối về nhà còn phải đảm bảo bài tập. Chưa hết, những thời gian trống trong ngày, trong tuần các em còn phải chạy theo đủ thứ lịch học, từ ngoại ngữ đến năng khiếu.

Có mặt tại Trung tâm ngoại ngữ Mỹ Úc vào 9h tối, chị Nguyễn Thị Châu Lâm, nhân viên tín dụng ngân hàng, ngụ tại Ung Văn Khiêm, Bình Thạnh đang chờ chờ con mình về. Con gái chị học lớp 2, và từ hồi lớp một đã được đưa đến trung tâm để luyện tiếng Anh. “Thế hệ của tôi đã dốt ngoại ngữ nên bỏ mất

nhiều cơ hội. Con tôi nhất định phải giỏi ngoại ngữ, lấy nó làm tấm vé bước ra ngoài thế giới”, chị Lâm chia sẻ. Rõ ràng, mong muốn của chị Lâm cũng như nhiều bậc cha mẹ khác là hoàn toàn chính đáng. Nhưng, cạnh ngoại ngữ, chị Lâm cũng như nhiều cha mẹ khác lại bỏ sung cho con mình một lịch học dày cộp. Như cháu gái con chị Lâm, ngoài học tiếng Anh, cô bé còn học thêm lớp vẽ, đàn. Hỏi sao mới lớp 2 mà cho cháu học nhiều như thế, chị Lâm lại lấy “câu chuyện thế hệ” để làm lý do. Bởi ngày xưa chị khó khăn, ít được học hành, phát triển năng khiếu nên bây giờ cứ cho con học được gì là học hết. Trong kế hoạch của mình, chị còn định khi nào con gái đã ổn tiếng Anh, còn cho con đi học thêm tiếng Nhật, vì gia đình có bà con bên Nhật, lớn lên định hướng cho đi Nhật du học. Đứa trẻ 7 tuổi đeo cặp leo lên xe, gương mặt lơ đãng mệt mỏi, người mẹ nồ máy chạy đi, tiếng nói còn rơi rớt lại phía sau: Phải tranh thủ về nhà xem trước bài ngày mai nữa con!

Có nhiều phụ huynh như chị Lâm, được gọi là những phụ huynh “tham đầu tư”. Họ muốn bù đắp cho con những điều mà mình chưa bao giờ được có. Họ rất muốn đầu tư cho con mình tối đa trong việc học. Nghe ở đâu có phương pháp giáo dục nào mới là

mua phần mềm về bảo con học, dù chưa được kiểm chứng hay dở, thấy các cha mẹ khác chia sẻ đang cho con học chương trình này hay, chương trình kia tốt, họ liền bắt con đi học ngay. Họ có thể tiếc tiền mua sắm, chi trả cho bản thân, nhưng với chuyện học của con họ không tiếc tay. Chỉ tiếc rằng, sự đầu tư ấy lại tham lam, giản trải. Để rồi tiền thì tốn, con trẻ mất nhiều thời gian cho các khóa học, nhưng không nhận được nhiều ngoài một mỏi và áp lực.

Mỗi người hãy sống tốt phần đời mình

Mạnh tay đầu tư cho việc học của con, cha mẹ đồng thời cũng đặt lên vai trẻ một thứ áp lực gọi là kì vọng. Kì vọng con sẽ sống tốt hơn mình, kì vọng con sẽ nhận nhiều điều tốt đẹp hơn mình, kì vọng con sẽ được thụ hưởng những điều mình chưa từng thụ hưởng, làm được những điều cha mẹ chưa thể làm.

Nhiều cha mẹ vẫn nghĩ rằng, sự hy sinh và kì vọng của cha mẹ sẽ là động lực lớn thúc đẩy con mình nỗ lực, đi về phía trước, đạt được thành quả. Và thực tế cũng có những trường hợp như thế. Nhưng đó là ở những trường hợp cha mẹ cực kì may mắn, vì có đứa con “thần kinh thép” và ý chí cầu tiến cao.

Hoặc, tình cờ sự thúc ép của cha mẹ hợp với mong muốn, năng lực của con.

Còn ngược lại, với trẻ có tinh thần không mạnh mẽ cho lắm, sự kì vọng lớn lao của cha mẹ là sợi dây vô hình thắt chặt lấy con, là tảng đá đè nặng lên tâm trí con. Mà tiếc thay, những trường hợp như thế giờ đây không phải là ít.

Một chuyên viên tâm lý, bà Lê Thị Minh Nga chia sẻ, trong số những người đưa con đến tham vấn do mắc phải những vấn đề tâm lý, rất thường gặp trường hợp những đứa trẻ phát sinh chứng ngại tâm lý do áp lực kì vọng từ cha mẹ. Có em còn thường xuyên đập đầu vào tường vì càng học càng thấy mình mau quên, trí nhớ kém nên này sinh tâm lý tự trừng phạt mình. Em học sinh ấy trước đây từng nhiều năm liền là học sinh giỏi, niềm tự hào của cha mẹ, dòng họ, và từng được cha mẹ đặt ra mục tiêu phấn đấu nhận học bổng du học toàn phần của một trường đại học danh giá ở Mỹ.

“Điểm chung của các bậc phụ huynh ép con học, đặt áp lực học hành cho con chính là họ mang suy nghĩ cố chấp rằng chỉ học thật giỏi mới là con đường duy nhất để đạt sự như ý trong cuộc sống. Họ không hiểu rằng, mỗi đứa trẻ có một tố chất, năng lực khác nhau. Có em thông minh, xuất chúng, có em trí thông minh ở mức bình thường. Có em đam mê tự nhiên, cũng có em chỉ thích theo đuổi nghệ thuật. Có em chịu được áp lực cao, nhưng cũng có em tâm lý rất mong manh. Ép các em vào cái khuôn do chính mình đặt ra chính là làm khổ các em, đem đến bất hạnh cho các em. Và chắc chắn, học giỏi không phải là con đường duy nhất dẫn đến thành công và hạnh phúc. Nhìn chung quanh cuộc sống, nhìn vào mỗi cuộc đời con người sẽ thấy sự thật ấy”, bà Lê Thị Minh Nga chia sẻ.

Hơn nữa trong quá trình gò ép con, bắt đứa trẻ gánh lấy giấc mơ của mình, bản thân cha mẹ có hạnh phúc không? Hẳn nhiên khó lòng mà hạnh phúc được. Bản thân cha mẹ, khi đưa con vào cuộc đua học hành, điểm số và thành tích, cũng đã tham gia vào đường đua ấy. Đã phải hy sinh thời gian, hy sinh tiền bạc, hy sinh cả những hưởng thụ cuộc sống của riêng mình, hy sinh những khoảnh khắc mà đáng ra gia đình có thể thông thả bên nhau. Cho những giấc mơ không biết đã đặt đúng chỗ hay không. Khi ấy, cả cha mẹ và con đều bị lao vào vòng xoáy, thành những vận động viên trên đường đua nước rút. Và gia đình chỉ còn là chốn trú chân tạm bợ để vươn đến một tương lai xa xôi hơn.

Cha mẹ hy sinh vì con, còn con thì lựa chọn từ bỏ đời mình vì áp lực trước sự kì vọng, hy sinh ấy. Đó là một bi kịch mà các bậc cha mẹ cần sáng suốt nhận ra trước khi quá muộn. Cả cha mẹ và con đều cần hạnh phúc, trước hết ở phần đời của mình.

NGỌC MAI

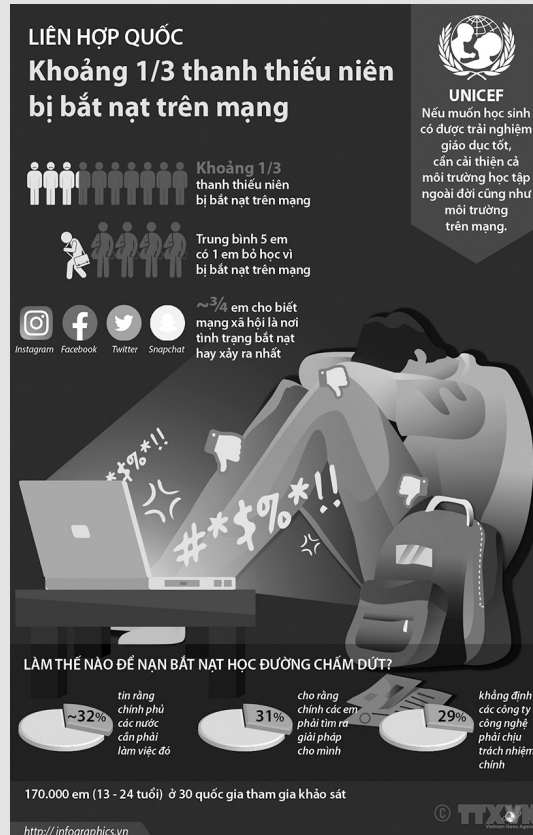
CHÔNG CHÈNH TUỔI TRẺ

“Giết người” bằng mạng xã hội – Chặn đứng bằng cách nào?

● Mạng xã hội gây ra những cái chết tức tưởi.

Tháng 5/2019, một cô gái 16 tuổi ở Malaysia đã tự tử sau khi đăng thăm dò hỏi mọi người cô nên sống hay chết trên tài khoản Instagram của mình. Cô gái đã tự tử sau khi 69% số người được hỏi bấm nút cô hãy chết đi. Không biết từ bao giờ, mạng xã hội biến thành “lưỡi hái tử thần” cướp đi sinh mạng nhiều người.

Tuổi trẻ chơi “lừa”

Dùng mạng xã hội như dùng lừa. Biết cách dùng thì lừa suôi âm cuộc sống, không biết cách dùng thì cháy nhà, chết người. Giờ đây, sau một loạt cái chết của những người trẻ bị mạng xã hội “sát thương”, quan điểm này đã được khẳng định.

Theo thống kê, Việt Nam với dân số gần 100 triệu người thì trung bình 100 người Việt Nam có 143 chiếc điện thoại di động. Số lượng người Việt Nam sử dụng điện thoại thông minh chiếm 80% dân số. Số tài khoản Facebook ở Việt Nam là 64 triệu và Việt Nam đứng thứ 7 trên thế giới về lượng người dùng. Những con số này cho thấy Việt Nam là một quốc gia có nhu cầu tương tác, kết nối xã hội cao. Thế hệ trẻ nhanh chóng thích nghi với lối sống hiện đại và công nghệ mới để hội nhập với thế giới. Việt Nam là một trong 22 nước có lượng người truy cập mạng xã hội nhiều nhất trên thế giới, đặc biệt đối tượng sử dụng mạng xã hội có xu hướng ngày càng trẻ hóa, phổ biến ở lứa tuổi 13 - độ tuổi có những chuyển biến rất mạnh về tâm lý.

Tạp chí Forbes, đã từng có một nghiên cứu cho thấy, khoảng gần 50% số người dùng mạng xã hội ở Việt Nam được hỏi cho rằng lượng “thích” trên mạng xã hội cho thấy sự nổi tiếng và mức độ được chú ý của mỗi cá nhân. Điều này có nghĩa là cứ 10 người dùng mạng xã hội thì có 5 người cho rằng giá trị bản thân của mình thể hiện ở số lượng like trên mạng xã hội.

Lứa tuổi non kinh nghiệm, mặc định giá trị bản thân bằng

lượng bấm nút like, chính những điều này đã dẫn cái chết của những nạn nhân vì “con bão lãng nhục” trên mạng xã hội. Cô gái người Malaysia đã chết vì 69% số người được hỏi muốn cô chết, bỏ lại sau lưng tương lai, gia đình. Sau cái chết của cô đã có những hồi tiếc, giá như cộng đồng mạng tỉnh táo để biết rằng lời nói hay mọi hành động, cử chỉ của mình trên mạng xã hội đều có thể tác động tới thế giới thật; giá như không cho phép người chưa đủ trưởng thành sử dụng mạng xã hội để tránh bị tác động bởi những nội dung họ tương tác... Nhưng mọi giá như đều đã muộn.

Dùng quyền năng của pháp luật, của xã hội để chặn đứng cơn bão

Tháng 10/2019, tại buổi tọa đàm “Nói không với vu khống, trục lợi trên mạng xã hội”, Hoa hậu Thế giới người Việt 2010 Diễm Hương chia sẻ cô đã phải âm thầm chịu đựng những nỗi đau mà ác ngôn trên mạng xã hội vu khống cô suốt 10 năm. Có lúc vì quá đau khổ, cô đã rơi vào tình trạng trầm cảm nặng phải tìm đến bác sĩ...

“Con bão lãng nhục” trên mạng xã hội đó là chũra dùng của Tiên sĩ Đặng Hoàng Giang - Trung tâm Nghiên cứu phát triển và Hỗ trợ cộng đồng. Theo ông Đặng Hoàng Giang, vào một ngày nào đó bỗng nhiên một cá nhân bị người khác đăng tải clip, hình ảnh của mình các trang mạng xã hội và những clip, hình ảnh ấy đăng lên thì nhận ngay những cú “ném đá, hành hung” không thương tiếc của cộng đồng mạng.

Không cần đọc kỹ, không kiểm chứng - ném đá, xem ảnh thấy ghét - ném đá. Những bình luận ác ý bỗng chốc hóa thành cơn thịnh nộ chà đạp nhân phẩm, danh dự một con người. Đám đông dễ dàng coi người khác là ma quỷ, bởi họ luôn đứng ngoài để phán xét mà không đặt mình vào vị trí của người bị lãng nhục để nhìn nhận sự việc. Sự vô danh ở trên mạng lại làm cho người ta không ý thức được rằng người kia bị đau đớn. Những nhân của sự lãng nhục bị tổn thương rất lâu sau khi đám đông đã kéo đi chỗ khác và cũng từ đây những ý nghĩ tiêu cực kéo đến, những ý định về cái chết lời nạn nhân đi...

Làm gì để chặn đứng tình trạng này? Ở góc độ pháp luật, Hiến pháp có quy định về quyền bất khả xâm phạm về đời sống riêng tư, bí mật cá nhân, bí mật gia đình, quyền bảo vệ danh dự, uy tín của một người. Luật dân sự cũng quy định cụ thể: việc thu thập, lưu giữ, sử dụng, công khai thông tin liên quan đến đời sống riêng tư, bí mật cá nhân phải được người đó đồng ý. Luật hình sự khẳng định xúc phạm danh dự, nhân phẩm người khác thì phải chịu trách nhiệm hình sự... Một vụ việc được xử lý điển hình cho thấy sự nghiêm minh của pháp luật sẽ là bài học răn đe lớn cho các hành vi “dùng bàn phím giết người”, để các “công dân mạng” nhận thức được rằng c ông lý bao giờ bắt nguồn từ cảm xúc đám đông. Đám đông cuồng nộ chỉ có thể tạo ra một thứ độc tài, chứ không tạo ra sự công minh, thượng tôn pháp luật.

Tại buổi tọa đàm “Nói không

với vu khống, trục lợi trên mạng xã hội”, Luật sư Vũ Phi Long, nguyên Phó chánh tòa hình sự TAND TP.HCM, nêu quan điểm khi đã sử dụng các biện pháp “nhẹ nhàng” mà không thể khiến người vu khống khắc phục hậu quả thì nạn nhân có thể dùng biện pháp liên quan đến pháp luật. Theo luật sư Vũ Phi Long, đứng ở góc độ pháp luật, Facebook, mạng xã hội không ảo, vì nó tồn tại sự thật, tồn tại có thật và từ đó mới sinh ra những hệ quả tốt hoặc xấu mà trong

pháp luật gọi là “dữ liệu điện tử”. Chứng cứ đó có thể được áp dụng trong pháp luật để xem xét, truy cứu trách nhiệm của những người sử dụng mạng xã hội, nếu xâm hại đến quyền tự do, quyền danh dự nhân phẩm của người khác”, luật sư Vũ Phi Long nhấn mạnh - “Bộ luật Hình sự đã ghi rất rõ, đầy đủ, người nào xúc phạm danh dự, nhân phẩm của người khác mà sử dụng mạng máy tính, mạng viễn thông, phương tiện điện tử để phạm tội thì sẽ bị xử phạt từ 3 tháng - 2 năm tù”.

Ở góc độ xã hội, theo nhiều chuyên gia giáo dục cần tăng cường giáo dục để cộng đồng đạt tới nhận thức được tầm quan trọng của việc sử dụng lời nói trên mạng xã hội. Cũng tương tự như lời nói ở ngoài đời, những lời nhảm nhí, khuyên răn kịp thời có thể làm thay đổi suy nghĩ tiêu cực của đối phương, từ đó dần làm thay đổi những hành vi, việc làm bất thiện, ngược lại, những lời nói ác khẩu, sỉ nhục, lăng mạ có thể đẩy con người vào vực thẳm tội lỗi, khiến người ta ăn năn hối hận cả cuộc đời. Ác ngữ trên mạng xã hội gieo oán đã đánh mà cả những cú nhấp chuột tán thành hay chia sẻ để ủng hộ những lời ác ngữ đó cũng đều gây hậu quả nghiêm trọng.

Từ góc độ tâm lý, bác sĩ trị liệu tâm lý y khoa Trương Chí Thông cho rằng cấp cứu tinh thần cho nạn nhân của mạng xã hội là điều tiên quyết: Theo phân tích của bác sĩ, bị bạo hành và xúc phạm là một khủng hoảng trầm trọng đối với lứa tuổi vị thành niên. Nạn nhân cần được cấp cứu ngay về mặt tinh thần, được cách ly ngay lập tức khỏi môi trường có liên quan đến sự việc xảy ra, cần có người thân, bạn thân ở bên cạnh, để không làm điều dại dột... **HOA BUI**

Bảo vệ trẻ em khỏi “lưỡi hái tử thần” của mạng xã hội

Báo cáo phân tích tình hình trẻ em Việt Nam (2016) của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội và Unicef cho rằng sự phổ biến nhanh chóng của công nghệ truyền thông và thông tin tại Việt Nam đã tạo ra môi trường mới cho bạo lực, xâm hại và bóc lột trẻ em - đó là môi trường mạng. 1/4 số trẻ được khảo sát chia sẻ rằng các em từng có trải nghiệm đau buồn khi sử dụng mạng xã hội. 1/3 số trẻ sử dụng mạng là nạn nhân của bắt nạt trên mạng. Có thể nói chưa bao giờ việc tiếp cận trẻ em và có thể có động thái xâm hại trẻ em lại dễ dàng đến vậy. Làm thế nào để bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng khi hiện nay hầu hết các trường học chỉ dạy học sinh kỹ năng công nghệ thông tin, nhưng không dạy về sử dụng mạng an toàn?

Tại nhiều cuộc hội thảo về vấn đề này, nhiều quan điểm cho rằng truyền thông thay đổi nhận thức là rất quan trọng, trong đó có vai trò rất lớn của của báo chí, truyền thông, nhà trường và gia đình. Nếu cha mẹ, thầy cô không dẫn dắt trẻ thì có vô số kẻ trên thế giới ảo sẽ dẫn dụ vào những con đường chúng ta không lường hết được. Ngoài ra, có ý kiến đề nghị cần tăng cường giáo dục, tuyên truyền, nâng cao nhận thức, áp dụng các biện pháp kỹ thuật - công nghệ trên môi trường mạng, đồng thời xử lý nghiêm các hành vi vi phạm. Bên cạnh đó, cần có đội ngũ chuyên gia tâm lý làm việc tại ngay các cơ sở giáo dục. Đồng thời nâng trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước, tạo môi trường mạng lành mạnh, trong sạch để khi trẻ em tiếp cận thì hưởng lợi ích nhiều mà tác động tiêu cực ít. Bên cạnh đó, Chính phủ, Bộ Thông tin và Truyền thông cần có những phương pháp và chính sách đặc biệt để bảo vệ trẻ em trên môi trường mạng. Cần có các sản phẩm truyền thông riêng cho gia đình và trẻ em để cảnh báo nguy cơ sẽ là nạn nhân của mạng xã hội nhất là trẻ em. Đặc biệt, cần có các chính sách khuyến khích doanh nghiệp cho ra đời các sản phẩm theo dõi trẻ khi sử dụng mạng để các gia đình chú ý bảo vệ con em mình hay có các phần mềm trong điện thoại cho người dưới 18 tuổi.

Thực hư chuyện bán khoán con lên chùa để dễ nuôi

Bán khoán con lên chùa là một tín ngưỡng dân gian của Việt Nam, đặc biệt là người miền Bắc. Đây là một hình thức gửi gắm về mặt tâm linh đối với những gia đình có con hay đau yếu, khóc lóc... với mong muốn đứa trẻ được Đức Phật, Thánh, Thần dùng sức mạnh của Phật pháp che chở cho con cái của họ.

● Theo quan niệm dân gian những đứa trẻ nương nhờ cửa Phật sẽ khỏe mạnh, bình an.

● Việc bán khoán của con trẻ tại các chùa chỉ cần lễ vật đơn giản.

“Bài thuốc” giải tỏa tâm lý

Bán khoán trẻ lên chùa để cho dễ nuôi là một tín ngưỡng dân gian không biết có từ bao giờ. Chỉ biết rằng, ngày nay tín ngưỡng này vẫn được nhiều người, nhiều nơi lưu giữ và lưu truyền. Những đứa trẻ khi sinh ra mà đau yếu, khóc lóc, chậm lớn mà không phải là do bệnh từ bản thân, thì nhiều bậc cha mẹ truyền tại bảo nhau đưa con đi bán khoán cho nhà chùa. Bởi họ cho rằng, những đứa con của mình phạm vào điều kỵ nào đó nên rất khó nuôi và hay đau ốm.

Những đứa trẻ được coi là đẻ vào giờ kỵ, ngày phạm tứ ngày mùng 1, 5, 8, 15, 23, 24, 28 và ngày 30 Âm lịch hàng tháng. Đó là những ngày xấu theo quan niệm dân gian của nhiều người, nhiều gia đình. Những đứa trẻ này cho dù bình thường, không ốm đau gì nhưng vẫn được bán khoán lên chùa để tránh những điều không tốt và dễ nuôi.

Thời điểm trẻ được bán khoán cho nhà chùa phải đợi qua 3 tháng 10 ngày. Nhiều người quan niệm rằng đây là khoảng thời gian đủ để cho đứa trẻ sạch hết những ô uế của lúc ra đời và người mẹ cũng đã hết tuần chay gái đẻ, không còn những dơ dáy của buổi lâm bồn nữa. Bởi vậy, độ tuổi bán khoán của trẻ sẽ từ khi thôi nôi tới 5 tuổi, cá biệt có những trường hợp trên 10 tuổi vẫn được bán khoán vào chùa.

Khi muốn bán con cho đức Phật, Thánh phải chọn một ngày tốt, mang đồ lễ tới đền chùa. Rồi cha mẹ đứa bé phải lễ trước bàn thờ, trong khi thầy chùa hoặc thầy cúng đọc sớ. Sớ đọc xong sẽ được đem hóa, đây được coi giống như

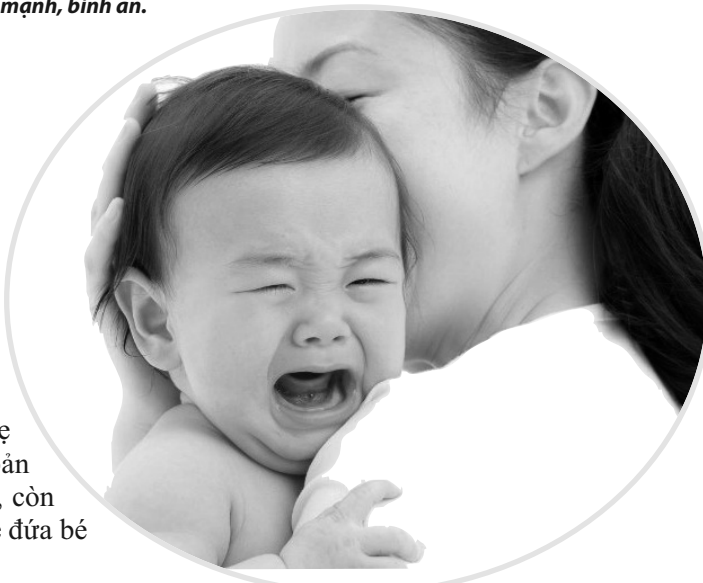
một bản hợp đồng bán khoán con giữa bố mẹ với nhà Phật. Một bản khoán lưu ở đền chùa, còn một bản khoán cha mẹ đứa bé mang về.

Những đứa con mang lý lịch theo thần linh

Kể từ ngày bán khoán, tuy trên thực tế và giấy khai sinh đứa trẻ vẫn mang họ của cha, nhưng đối với thế giới thần linh, đứa trẻ mang họ của Thần Phật, và trong mọi sự lễ cúng khi khấn cho đứa trẻ phải khấn theo họ của Thần Phật.

Ví như việc bán khoán con trẻ tại đền Kiếp Bạc (tỉnh Hải Dương) nơi đền thờ Đức Thánh Trần Hưng Đạo. Các bậc cha mẹ sẽ sắm một mâm lễ gồm xôi, gà luộc, vàng nhang hoa quả cùng một tờ sớ xin bán khoán con cho Đức Thánh Trần bảo bọc nuôi dưỡng trong một số năm. Khi các nghi lễ cúng bán con đã xong, ngay tại đền họ tên của đứa trẻ sẽ được đổi sang họ Trần Quốc (đây là họ của nhà Trần). Ngoài tên họ, nhiều người còn xin đổi cả ngày tháng hay năm sinh của con theo ngày bán khoán. Tuy nhiên, việc thay đổi này chỉ được xác nhận miệng giữa các bậc cha mẹ với đức Thánh Trần.

Sau đó khi trở về nhà hay ngay tại đền, cha mẹ ruột liền bỏ con trước cửa, sẽ có người được hai bên bàn bạc từ trước, thầy cha mẹ đứa trẻ đi xa sẽ tới bé về nhà nuôi dưỡng. Những người cha mẹ nuôi được chọn thường là người hợp vía, hợp tuổi với đứa trẻ. Có gia đình chỉ nhờ nuôi trong một vài ngày lấy vía rồi đến xin lại, có người nhờ nuôi một số năm đã xin với Đức Thánh Trần. Sau này đứa trẻ có đến 3 cha 2 mẹ, 3 cha là cha ruột, cha nuôi và cha đỡ đầu Đức Thánh Trần, 2

● Theo quan niệm dân gian, những đứa trẻ hay quấy khóc, ốm đau sẽ được bán khoán cho các chùa, đền.

mẹ là mẹ ruột cùng mẹ nuôi.

Trong tục bán khoán cho Đức Thánh Trần, cả hai gia đình đều không dám đánh đòn hay răn dạy đứa trẻ, vì đánh đứa trẻ như đánh con của Thánh, đứa trẻ còn được nuông chiều, ăn mặc sung sướng hơn cả cha mẹ đôi bên. Nhiều gia đình còn lo xa, nếu đứa trẻ là con trai, họ xỏ một bên lỗ tai trái cho đeo bông giả gái, như cho ma quỷ không nhận ra đứa trẻ để bắt đi.

Hiện nay, có hai hình thức bán khoán con lên chùa. Thứ nhất là bán khoán đến hết năm 13 tuổi, sau đó “chuyện” con ra. Theo quan điểm dân gian, năm 13 tuổi là năm tuổi hạn. Qua năm năm này, đứa trẻ sẽ hết “đốt” trẻ con, hết vận hạn nên có thể chuộc về và nuôi như những đứa trẻ bình thường. Hình thức thứ hai là bán khoán trọn đời. Điều này có nghĩa cả đời đứa trẻ trên chùa, không bao giờ chuộc về cả. Những đứa trẻ được bán theo hình thức này thường được coi là “cao số” hay “có số khổ cả đời”.

Việc bán khoán con không kén chọn ở đâu, gia đình nào có mong muốn đều có thể lên bất kỳ ngôi đền, chùa nào, ở bất kỳ đâu. Khi đã bán khoán con, bố mẹ cũng không nhất thiết là đi chùa đều đặn hàng tháng. Quan trọng nhất, bố mẹ và con nên làm nhiều việc thiện, giúp đỡ mọi người. Nếu có thời gian

rỗi, vào ngày mùng Một hay ngày 15 hàng tháng, tính theo lịch âm, hoặc bất cứ khi nào có thời gian rảnh, các bố mẹ có thể lên chùa văn cảnh cầu an cho cả gia đình.

Lý giải việc bán con cho thánh thần

Bản về tục này, các nhà nghiên cứu văn hóa, tín ngưỡng dân gian cho rằng, bán khoán con lên chùa là việc xuất phát từ tâm linh. Nó được hình thành từ sự thành tâm, hướng thiện của các bậc cha mẹ với mong muốn con cái gặp nhiều may mắn, lớn lên khỏe mạnh, an yên. Thực hư về việc bán khoán con lên chùa có dễ nuôi hay không, đến nay chưa được xác nhận một cách chính xác và cụ thể. Đây là vấn đề thuộc về tâm lý của mỗi gia đình.

Lý giải về mặt khoa học hiện đại, nhiều chuyên gia đưa ra lời khuyên, với các bé mới sinh ra, hay ốm đau lật vật nguyên nhân phần nhiều sẽ từ mọc răng. Dù chỉ một chiếc răng nhỏ nhưng khi mọc sẽ khiến con trẻ dễ bị sốt, rối loạn tiêu hóa, dễ viêm phổi hay viêm phế quản. Khi bé lên 3 tuổi, lúc đó bé đã quen với môi trường sống, sức đề kháng tốt hơn. Đa số sức khỏe của các bé sẽ tốt hơn, không đau ốm liên tục như trước đó, việc nuôi trẻ cũng dễ dàng hơn.

Trong việc nuôi dạy con, bố mẹ chú ý giữ gìn cho con ăn sạch và không tiếp xúc với môi trường dễ khiến con nhiễm bệnh. Bố mẹ nên dành nhiều thời gian chăm sóc, quan tâm dạy dỗ con. Làm được những điều này, dù có bán khoán hay không bán khoán con lên chùa, con cũng đỡ ốm đau, lớn lên ngoan ngoãn, khỏe mạnh.

Trước xu hướng, nhiều gia đình tìm đến các đền chùa để bán con mong thần thánh che chở, Đại đức Thích Bản Quyền, trụ trì chùa Phúc Long (Hải Phòng) cho biết: “Việc bán con chỉ giải quyết về niềm tin tôn giáo. Các thủ tục bán con thường chỉ bằng miệng, bố mẹ thấy con “khó nuôi” thì đưa cháu lên chùa. Tại đây, thầy trụ trì sẽ chọn ngày và lên chánh điện làm lễ.

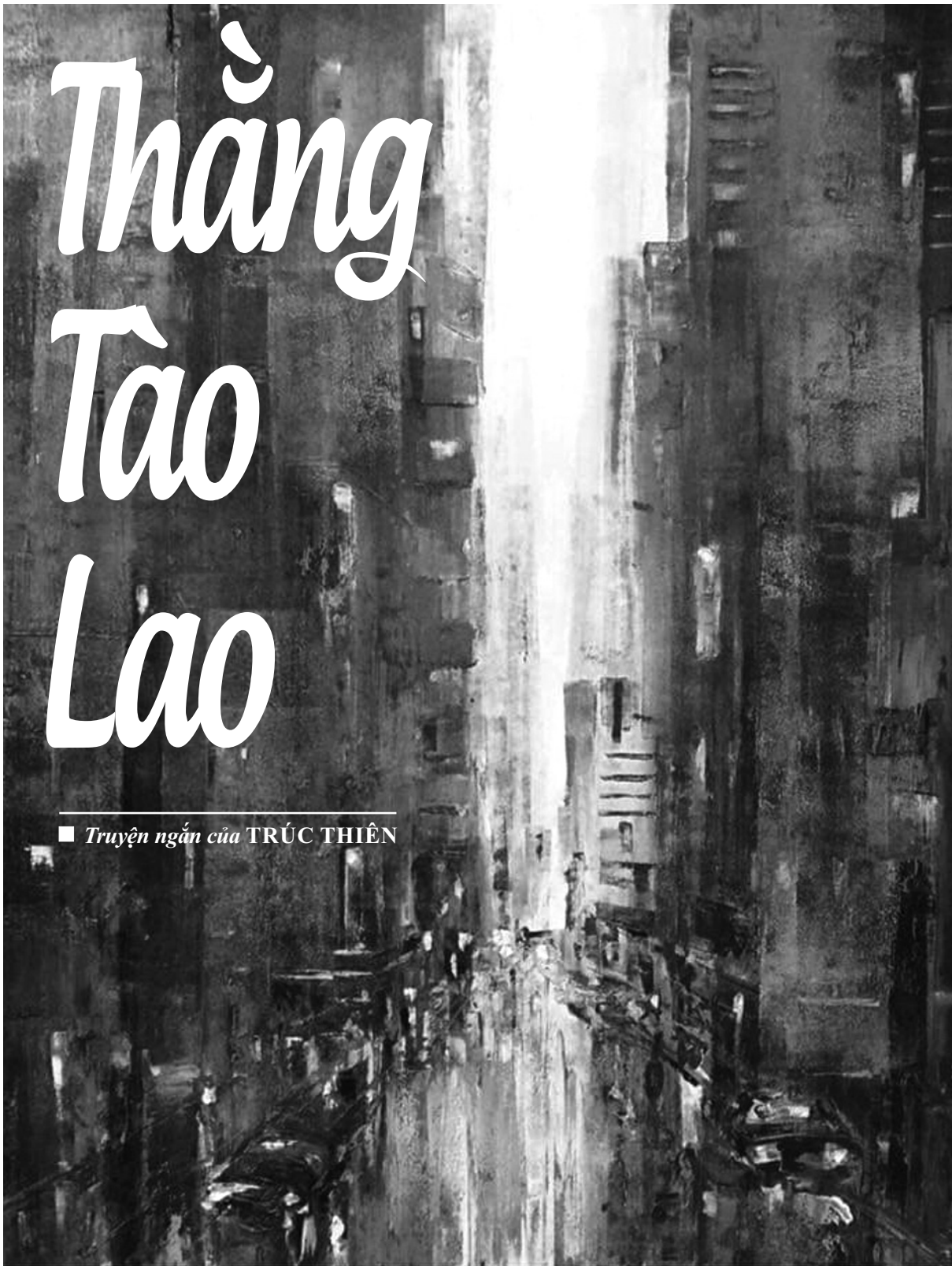
Buổi lễ diễn ra cũng rất nhanh chóng, thầy thắp hương và bạch Phật, sau đó dùng nước sái tịnh và lấy tay xoa đầu cho bé. Sau đó, thầy đặt cho một cái tên (tên này khác với ý nghĩa của pháp danh). Đây chỉ là cái tên của thầy đặt cho để công nhận bé là người của nhà chùa. Sau khi làm lễ xong, bố mẹ bé có thể đưa bé ra về. Việc làm này chỉ nhằm giúp bố mẹ nuôi bé dễ hơn. Việc bán con này phổ biến diễn ra ở các vùng nông thôn, đặc biệt là các tỉnh miền Bắc”.

Cũng theo Đại đức Thích Bản Quyền, có nhiều gia đình bán khoán con cả đời và không chuộc ra. Việc bán con này chỉ là hình thức nói miệng để nương nhờ oai đức của chư Tăng, Thiên thần và sự gia hộ của chư Phật cho đứa trẻ.

Trước những thắc mắc và đồn đoán của nhiều người về việc bán khoán trẻ lên chùa sẽ khiến các con sau này dễ gặp trắc trở trong chuyện tình duyên và công danh, Đại đức Thích bản Quyền khẳng định: “Gửi trẻ vào cửa Phật, đặt một cái tên khác để giúp cho bé dễ nuôi chứ không phải đi tu nên sẽ không ảnh hưởng đến hôn nhân và công danh của bé sau này”.

Đồng thời, Đại đức cũng khuyên cáo rằng, tuy việc làm này hỗ trợ niềm tin nhưng cũng không nên quá lạm dụng. Có những gia đình vì quá tin vào thầy bói, khi nghe phán là cháu khắc với cha mẹ, sinh cháu ra sẽ làm ăn lụi bại hay đoán mệnh... thì tìm cách bán khoán cháu, để chùa nuôi là điều không nên.

TIỂU VŨ

Thằng Tào Lao

■ *Truyện ngắn của* TRÚC THIÊN

1. Trời trưa đúng nắng. Cái nóng quéo quắt lên tấm bạt che ngang quán cà-phê đầu con hẻm nhỏ. Tám đang dựa lưng vào bờ tường, lấy tờ báo cũ che mặt, thiêm thiếp ngủ. Bất giác có tiếng bước chân ì ùng chạy ngang, giọng hò báo gấm vang cả xóm.

- Nó đâu rồi? Bà già thấy thằng nhóc mặc cái áo hồng, quần xà lỏn, mang dép tổ ong chạy đâu không?

- Tổ ông... mây... Trời liệu

chú ơi. Biết gì đâu nè, đang ngủ mà.

Đám thanh niên đầu chùng bảy tám thằng lại chạy xộc thẳng đến giữa xóm, ngó dáo dác ngay cái ngã ba rồi chỉ nhau quẹo phải, nhằm con hẻm lớn nhất của xóm thông ra tận đường cái sầm uất. Vài người trong xóm tung cửa ra đứng nhìn, rồi lắc đầu ngoa ngoắt. Đánh lộn hả Tám? Ở đánh ghen bây ơi. Mấy thằng này đi kiếm thằng nào đó đánh ghen. Bờ khô, con trai yêu nhau đánh ghen hơn cả con gái.

- Tào lao quá Tám ơi!

Tám quay lại phía sau lưng. Thằng áo hồng, quần xà lỏn, mang dép tổ ong, mái tóc rối nùi, đang nhe răng cười. Trời ơi, mây linh như thứ âm binh vậy. Tao lạy mây, trốn đi, đám đó nó dí mây. Mà mây làm gì người ta vậy? Thằng áo hồng chẳng thèm trả lời Tám, tùm tùm cười, nó giơ lên trước mặt Tám cái ví tiền dày cộp, rồi lúi mất tiêu.

2. Cả cái xóm nhỏ chẳng ai biết thằng áo hồng từ đâu đến.

Có người nói dân bụi đời chợ Bàn Cờ chạy sang. Có đứa bảo chắc phía chợ hoa Hồ Thị Kì dạt về. Bận Tư Thơm nói chắc nịch, thấy nó bán vé chợ đen ngoài rạp hát Hòa Bình. Nhưng bà Bảy Phơi cãi chèm chẹp lại liền. Trời tui ngày nào hông thấy nó đi từ trong Xóm Gà ra. Thằng quỷ dân ma cô chần bắt giựt dọc chứ lạ gì. Hông ai chịu nhường ai, gân cổ lên rần trời cả châu cà-phê sáng.

Nhưng kỳ thực, thằng áo hồng xuất hiện lần đầu tiên, vào một ngày trời mưa ngập ngựa Sài Gòn. Nó trú vội vào tấm bạt của quán. Kêu ly nước cam. Mưa gì lớn quá chừng. Mưa này, chắc về sấm xuống chèo coi bộ ngon hơn đi xe. Mà mưa này ai thêm uống nước. Dọn quán đi cô. Nước ngập dơ thấy mỡ. Lợi tới lợi lui cái chân chắc đem đi chặt bỏ luôn. Chổng ngập chi mà nâng đường lớn không hà, nước cứ thể chảy tràn vào mấy con đường nhỏ. Khổ thiệt heng cô.

Thằng áo hồng ngồi co ro với Tám. Mặt mũi nó tèm lem, đầu tóc sũng nước. Đời này hông sợ khổ con ơi. Chỉ sợ đói thôi hà. Thân một mình, dạt từ miền Tây lên đây ngót nghét là hơn hai chục năm nghen bây. Có gia đình gì đâu. Tám ở trọ cuối xóm nè. Ở riết chòm xóm thương, cho bán đầu hẻm. Ngặt cái hẻm nhỏ, buôn bán có hôm lẩn ra đường xe chạy chút hà, mà bị bắt dẹp hoài. Hên có chú công an khu vực, ông thương, ông rầy sơ sơ thôi. Tám thờ dài thườn thượt, dài như trận mưa dai dẳng quất thẳng Sài Gòn sau mùa nắng khô khốc.

Thằng áo hồng, ngồi chăm chú nghe, chốc chốc lại gật gù. Ưa rồi tháng đóng năm trăm hay một triệu vậy Tám? Thằng nhỏ hỏi, miệng cười tùm tùm. Trời thần, rành dữ bây. Con ơi, thân cô thế cô, người ta nhắm mắt cho qua, mình cũng phải biết điều chứ. Sau bận đó, ngày nào thằng áo hồng cũng ghé lại quán Tám. Có ngày hai ba cữ nước cam. Nó nói con giải cứu cam cho bà con miền Tây mình đó Tám. Rồi nó cười, mây lộn tóc rối rung lên bần bật.

3. Thằng áo hồng chạy xác bác vào con hẻm nhỏ, tay ôm con chó, cổ ngoái đầu lại nhìn Tám. Nè con quẹo bên trái nhen Tám.

Chưa kịp định thần coi nó lại làm trò gì. Thì rần rần phía sau đám người dí theo. Bà già thấy thằng bắt chó chạy đâu không?

- Mây chó... Trời thần, tui liệu chú ơi! Nó quẹo bên phải đó nha.

Mấy cái cửa nhà có người lú đầu ra. Ngó nghiêng qua lại. Đánh lộn hả Tám? Hông có, đám bên chợ chó Lê Hồng Phong, dí người tận bên đây. Vài người lắc đầu ngoa ngoắt. Lại thằng quỷ sứ chứ gì? Nay nó thêm thịt chó. Không chừng nó bị thịt như con chó. Đâu đó ai nói cà khịa, nhưng nghe ra mĩa mai hết sức. Tám chẳng ừ chẳng hừ, lại xếp gọn mớ bàn ghế. Lăn nào thằng áo hồng xẹt ngang, rồi đoàn quân hổ báo dí theo, là đồng bàn ghế lăn long lóc, lăm khi vài cái sứt gọng gãy cẳng.

Chẳng cần đợi lâu, thằng áo hồng ghé lại quán Tám, con mắt sùng húp, tay chân trầy xước, kêu ly nước cam, ngồi xuýt xoa. Tám xúc dầu cho nó, lấy bông gòn lau chỗ máu còn rịn. Bảy thôi cái nghề bắt lương đi. Hết giựt dọc lại trộm chó. Ác lắm!

- Tào lao quá Tám ơi!

Tám nhìn thằng áo hồng. Mặt mũi không tệ, tướng tá cao ráo, đầu chùng phải hơn hai mấy tuổi chứ ít ỏi gì. Hay là mây bỏ nghề đi, phụ Tám bán cà-phê, có gì ăn đó. Chứ gì đâu hai ba hôm là bị người ta đánh, năm bảy bữa là người thương tích. Thằng áo hồng quay qua nhìn bà bán nước, miệng lại cười tùm tùm, gương mặt nó sáng bừng.

- Chuyện này hông tào lao nè!

4. Thằng áo hồng, chục lần ghé đến vẫn mặc áo hồng. Khác chẳng là mấy cái họa tiết, hay chữ nghĩa ngoằn ngoèo trên áo. Nhiều người trong xóm nói thằng này bóng nghen, ai đời con trai thích màu cảm hường thấy ớn. Thằng này pê-đê nè, cái ngữ nói chuyện nhỏ nhẹ, lần nào ghé quán cũng xúm vào nói chuyện với mấy bà. Đàn ông ai nhiều chuyện vậy. Tám nghe riết rồi thấy cũng đâm nghi. Ngộ lẽ nó làm bậy bạ với người trong xóm thì chắc bị đánh chết quá.

Bận Tám thù thi với nó, quậy đầu quậy ngoài đường, quậy ngay cái hẻm này là nhìn mây to vậy chứ chặt ra cũng vừa thùng

ĐỌC SÁCH

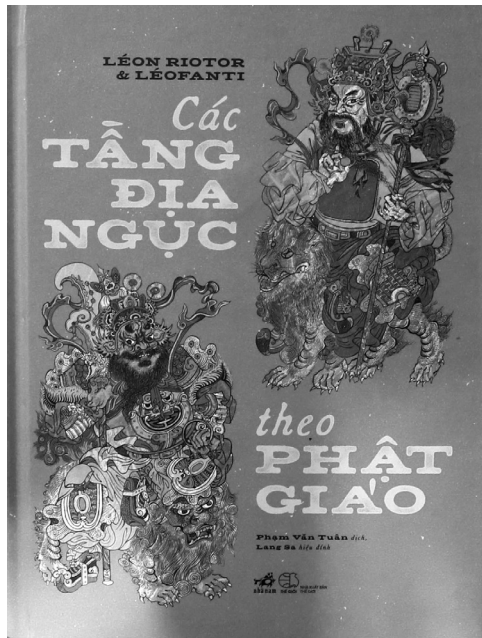
Các tầng địa ngục của Phật giáo

Cuốn sách “Các tầng địa ngục theo Phật giáo” là chuyến chu du đầy suy tư qua những ngôi chùa Việt Nam của hai tác giả người Pháp Léon Riotor và Léo-fanti, họ “phỏng vấn” và đàm đạo với các sư trụ trì tại đây về “địa ngục” theo Phật giáo, được các nhà sư dùng kiến thức triết học, tôn giáo cùng những truyền thuyết của xứ sở để thuyết minh cặn kẽ các tranh vẽ địa ngục trên tường chùa.

Có thể nói, cuốn sách này là một tư liệu quý được ghi chép theo lối khảo tả

từ góc nhìn của người phương Tây hơn 130 năm trước, với những lời văn thâm trầm và triết lý, phần nào phản ánh đời sống văn hóa, triết học và tâm linh của người dân bản xứ thời kỳ đầu thế kỷ hai mươi, đặc biệt là những gì họ hình dung và tin tưởng vào một thế giới sau cái chết.

Tác phẩm được in kèm ba tiểu dẫn và lời tựa của Ernest Renan, Ledrain- Giáo sư École du Louvre, Foucaux - Giáo sư Collège de France, cùng các họa tiết,

tranh đầu chương, tranh đầu sách và mười hai phụ bản được các nghệ nhân người Nhật, Pha và Ly, vẽ bằng bút sậy theo các bản khắc nổi ở chùa Báo Ân.

Mười hai phụ bản này thể hiện hình ảnh Thập Điện Diêm Vương, không chỉ độc đáo ở góc độ mỹ thuật mà như E. Ledrain nhận định, còn chứng tỏ mỹ thuật đã “lên lời tới đâu trong tư duy của các nhân vật tôn giáo quyền lực và tầng lớp thường dân”.

Về cuốn sách “Các tầng địa ngục theo Phật giáo”, Tiến sĩ Trần Trọng Dương (Viện Nghiên cứu Hán Nôm) đã viết: “Thay vì ca ngợi tầm quan trọng của cuốn sách này, tôi sẽ đặt mình ra khỏi toàn bộ nội dung cuốn sách, và thực hiện một khảo cứu về địa ngục trong lịch sử văn hóa Việt Nam, để cung

NGHỆ THUẬT

xốp nghen con. Mấy bận mầy bị người ta dí hông ai ra can, tại mầy làm chuyện bậy đó. Chứ Sài Gòn này, mầy làm phải là người ta xấn tay ra bênh mầy liền à! Thằng áo hồng quay sang nhìn Tám:

- Tào lao quá Tám ơi! Nay là bỏ nghề luôn nhen!

Nó nói vậy rồi đi. Biền biệt mất hút.

5.Thành phố mùa dịch đợt thứ hai, thiên hạ râm ran theo từng con số tăng vọt một cách chóng mặt. Sáng banh mắt ra đã nghe hân bốn mươi lăm ca mắc. Đâu ra dữ vậy trời. Cái ô dịch tuốt luốt miền trung, ngật ngay xứ du lịch nên thành thử tỏa ra muôn phương vạn hướng. Ủa rồi xóm mình có ai mới đi về không? Tư Phơi bỏ dở ly cà-phê quay qua hỏi. Dân tình trong xóm dáo dác nhìn nhau, cổ lục lợi trong trí nhớ coi nhà nào vừa mới đi chơi xa về. Chùng đồng thanh à lên một tiếng khiến châu cà-phê sáng đậm ra hoang mang, giải tán sớm hơn lệ thường.

Rồi tới trưa thì xe công an, xe y tế vây quanh con hẻm. Nhà ông đại gia mới dọn về đâu chừng hơn nửa năm được đưa đi lấy mẫu. Cả xóm sống trong cảnh thấp thỏm lo âu. Nhà nào cũng đóng cửa thín thít. Quán cà-phê đầu xóm bị công an bắt đẹp, khi nào qua dịch mới cho bán lại. Gì chứ mấy cái quán cóc này là chuyên môn tụ tập suốt ngày. Rồi tùm tùm cho đã đi heng, nó lây ra là chết cả lũ. Đợt này con vi-rút nó biến thể rồi, lây nhanh và mạnh hơn lần trước. Cần thận đi, nhất là mấy người lớn tuổi nghen bà già. Tám nghe công an nói vậy, tay run run dọn từng cái ghế. Lòng thất thèo, nghi bán vậy giờ sống sao đây ta?

Tối mịt trời, cả xóm yên lặng lạ thường, hồng ớn ào náo nhiệt như mọi hôm. Phía đầu hẻm có dân phòng canh gác nghiêm chặt. Ai đó gõ cửa cái căn nhà trọ Tám dọn dấp. Bữa trưa cách đây vài ngày có bán ly cà-phê xách đi cho bà người làm của gia đình đại gia. Hồng lẽ vậy cũng dính sao trời. Tám phập phồng mở cửa. Trời thần, là thằng áo hồng.

Nè Tám, chục ký gạo mới đi xin ngoài cây ATM gạo đó. Còn thùng mì gói này, chỗ ngoài chùa người ta phát từ thiện đó. Trứng gà là công ty kia phát cho người

nghèo. Khẩu trang, nước rửa tay, ra đường phải xài. Con đẹp trai nên xin được đó. Ở còn cái này nè, tiền đó, là tiền đảng hoàng, hồng trộm cấp giựt dọc gi hết. Tám tin con hồng? Giữ dần túi.

Thằng áo hồng lấy tay lau nước mắt cho Tám, rồi phóng xe cái vù trong con hẻm tối. Chưa kịp nghe Tám nói tin hay không tin nó.

6.Tháng chín, mùa dịch đi qua. Nắng vẫn khô khốc. Nóng vẫn quất quéo. Lâu rồi Tám mới nghe những bước chân đùng đùng. Hồng phải thằng áo hồng. Là mấy ông hình sự vây bắt nhà bà Bảy Phơi, bà trùm đề cả một khu vực tiếp giáp ba quận của Sài Gòn. Phơi đề của bà có ngày lên hàng trăm triệu. Nhiều người tan cửa nát nhà, vẫn cứ mãi là tay em chơi số của bà. Vài cánh cửa mở ra, vài cái đầu ngó nghiêng. Tiếng Bảy Phơi khóc rống lên thống thiết.

Một bữa sáng, Tư Thơm lật tờ báo ra, làm giọng quan trọng. Trời, chụp hình Bảy Phơi chần dằn trên báo nè. Trời, hồi tuần trước hốt trọn ổ bán chó ăn cắp ngoài chợ nè. Trời, đám móc túi bên rạp hát bị hốt trọn ổ rồi. Mấy cái tin tức này chẳng làm Tám quan tâm. Cái Tám lo là ông công an khu vực vừa ghé qua báo sẽ bị chuyên đi, người khác về thay, quán cà-phê phải đẹp, Tám tự lo thân.

Ngày rồn rảng bên ly cà-phê sáng bỗng lặng thinh. Tư Thơm há hốc nhìn anh công an khu vực mới. Ô quen quen... trời thằng áo hồng nè... Tám run bần bật. Anh công an vẫn cứ cười tùm tùm, kêu ly nước cam. Tám ngập ngừng hỏi nhỏ, cũng năm trăm như bình thường phải không con?

- Tào lao quá Tám ơi!

Thằng áo hồng nay mặc áo xanh. Thằng áo hồng nắm lấy tay Tám, nó gọi Tám bằng má ngọt xớt. Nó biểu má cứ bán ở đây. Bán đến già luôn nghen. Bán đến chừng nào má lấy chồng thì thôi! Hồng ấy ông Tư Thơm cũng mình ên nè, rõ rá cấp lại cho vui heng! Bất giác Tư Thơm với Tám đồng thanh:

- Thằng Tào lao à!

Thằng Tào lao đứng cười tùm tùm. Ô, câu này của con mà!

T.T

cấp thêm một góc nhìn khác, góc nhìn của người hiện đại, về một vấn đề thân quen mà hết sức xa lạ này.

Nhiều người sẽ thấy rằng, từ góc độ lịch sử, đã có quá nhiều trầm tích phủ lên nhận thức của chúng ta. Và về đẹp của quá khứ, nhất là về đẹp của tư tưởng, thể hiện qua các dấu vết vật chất, các lớp niên đại xa xăm, các loại hình văn bản và nghệ thuật khác nhau không hề thuần nhất và tĩnh tại, mà luôn biến ảo theo dòng thời gian”.

“Ta có thể tìm thấy hàng loạt những mảnh vụn ngữ ngôn minh chứng cho sự hòa tan của Phật giáo trong kho từ vựng tiếng

Việt, các từ ngữ như: quý đôi (ngạ quý), quý sứ, đầu trâu mặt ngựa, vong linh, oan hồn, địa ngục, âm ty, địa phủ, súc sinh, Diêm La, đầu thai, vãng sinh, hóa kiếp... đến những thành ngữ, quán ngữ vẫn quen dùng, như “đi chầu Diêm Vương”, “đi chầu ông bà ông vải”, “về thế giới bên kia”, “gây như quý đôi”, “địa ngục trần gian”... Tôi còn nhớ, mẹ tôi mỗi khi bắt con gà trong chuồng, tay liếc dao, miệng đều lẩm bầm câu: “Tao hóa kiếp cho mày được sang kiếp khác tốt hơn nhé.” Có quá nhiều chứng cứ như vậy còn hiện diện trong ngôn ngữ ngày nay”.

UYÊN NA

TIẾNG LÒNG

● Ảnh minh họa

“C ô độc vốn không phải điều gì đáng sợ, nó dạy ta cách bước đi mà không vấp ngã trên con đường tối tăm chẳng có một chút ánh sáng nào. Dạy ta cứng cỏi không sợ hãi trước những con người hay những câu chuyện phiền nhiễu xung quanh. Cuối cùng nó sẽ dẫn ta tới nơi gặp được những con người giống như chính ta”...

Nhiều năm về sau, khi nhìn lại, lúc mà chúng ta thật sự trưởng thành, chúng ta mới nhận ra lòng biết ơn những tháng ngày tuyệt vọng đã đến và đi qua trong đời. Khi mình rất trẻ, cảm xúc ào tới như cơn mưa, cuốn trôi mình đi, không kiểm soát được gì, luôn bị động và giằng co trong rối loạn. Có rất nhiều điều u ám và buồn tẻ, những nỗi buồn trĩu nặng không thể giải thoát. Nỗi buồn, sự cô đơn ấy chính là những cơn đau buồn sập tới, đầy mong manh, khi chúng ta không biết được điều gì phía trước. Bởi hẳn nhiên là mình buồn bã, mình không thấy vui trong những ồn ào náo nhiệt, không thấy vui trong tuổi trẻ của mình. Và rồi, mình gặp nhiều người như vậy, khi bước qua tuổi trẻ rồi, họ thấy sợ hãi những năm tháng ấy, buồn ngay khi có người nắm tay thật chặt, ngay khi có người bạn thân thiết, tri kỷ ở bên. Những nỗi buồn trĩu nặng! Tất nhiên, những buồn đau ấy đều có cơn cố, khi một đứa trẻ luôn thấy một mình, cô độc lớn lên và bơ vơ bên người thân! Không ít người đã thích chết ở những năm tháng mà khi bước qua rồi, ai cũng thấy đó là những tháng ngày đáng ra là rực rỡ, là giàu có của người trẻ về thời gian! Và người trẻ thì nhất định là những gam màu rực rỡ, và những buồn đau cũng là điều đẹp đẽ! Chỉ cần bạn bước qua đó, cứ bước đi rồi sẽ thấy, hành trình dang dở của kiếp người, nhất định chúng ta rồi sẽ đi qua mọi gai nhọn ấy, để trưởng thành và luôn bước về ngày mai, cho dù bạn chỉ cần tìm được một lý do nhỏ nhoi để bước tiếp...

Và như thế, cô đơn là khi bạn thấy sự im lặng khoét sâu vào lòng giữa thế giới ồn ào, loạn đả. Cô đơn là một mình. Nhưng tới một ngày, bạn sẽ thấy, một mình mà không còn cô đơn! Ấy là khi bạn đã đủ thời gian để lựa chọn, để độ lượng với đủ mọi cung bậc hi, nộ, ái, ố trong đời! Chỉ cần tâm bạn an yên và không bị dao động bởi mọi sóng gió bên ngoài, hay những điều không thuộc về cuộc sống của mình! Khi bạn lựa chọn cái nhìn tích cực, khi bạn biết vui với những bé mọn và những rung cảm, dẫu chất chiu và nhỏ

bé trong thế giới của riêng bạn...

Chúng ta xuất hiện ở đời này là một điều kỳ diệu và rất đáng trân quý. Nếu tất cả chúng ta, ai cũng nghĩ rằng mình chỉ còn được sống một ngày hôm nay thôi, ngày mai mình không được sống nữa rồi, thì mình thấy thế nào? Nói về những đón đầu, tự sát, đối với đạo Phật tuyệt đối không được tự sát trong bất kỳ hoàn cảnh nào, không bao giờ nghĩ đến tự sát và không được tự sát. Phật dạy: “Mọi việc trên đời đều bắt nguồn từ tâm. Chúng ta hiểu rằng, nếu tâm ta mất mê, an vui thì cuộc sống cũng mất mê an vui. Tâm của ta nóng nực, bức bối thì cuộc sống cũng tương đồng như thế. Bao năm qua con người ta chạy ra bên ngoài, khám phá thế giới vật chất bên ngoài, khám phá xã hội bên ngoài quên mất chính mình, quên đi chủ nhân của cái khám phá này. Đến bây giờ bắt đầu thức tỉnh quay về khám phá lại chính mình. Xem mình là gì, ta là cái gì? Tâm mới là chủ nhân cuộc sống của chúng ta... của những nỗi buồn”. Bởi khi ấy, không ai khác, ngoài chính bạn, mới tự tìm cho mình một lối đi, một giải thoát trước những trói buộc vô hình, trong những vỏ bọc vô cùng ngọt ngào nhân danh cho những yêu thương ở hiện tại hay xa ngái muôn trùng...

Và khi đã đi qua tất cả, bạn sẽ hiểu ra, những giá trị, cay đắng của buồn đau, bạn bình thản đối diện và ngắm nhìn nó. Bạn thấy cái đẹp trong những nỗi buồn ấy, như MC xinh đẹp Đan Lê chia sẻ: Có những ngày buồn lai láng, như mặt đường nhựa sau cơn mưa rào mùa hạ, đầy những vũng to nhỏ. Có vũng lóng lánh, nông cạn, vũng thăm sâu, âm đạm. Ai cũng sợ nỗi buồn! Cô xua đuổi và chạy trốn rất nhanh, vừa chạy vừa khóc than như mưa như gió. Nhưng đến một ngày, khi đã qua đủ cung bậc cảm xúc, cô nhận ra nỗi buồn cũng đáng thương và yêu đuổi, nỗi buồn cũng cô đơn, quạnh quẽ như loài người trong vũ trụ bao la. Nghĩ thế cô chẳng còn gặng dối gạt quên đi mà học cách bước qua nỗi buồn thanh thản. Cô thành thật với ty ty nỗi buồn. Từ những: thất bại, âm ức, bất công, phản bội... đến những nỗi buồn bàng lảng như khói bếp chiều hôm, buồn như không hẳn là buồn ấy. Cuộc đời sẽ chẳng bao giờ có được niềm vui rực rỡ nếu chưa từng thừa nhận giá trị của những nỗi buồn”...

Tựa như nhạc sỹ Trịnh Công Sơn đã viết: “Hãy đi đến tận cùng tuyệt vọng, để thấy tuyệt vọng cũng đẹp như một bông hoa”...

MIÊN THẢO

Khánh thành 1.000 điểm cầu khám, chữa bệnh từ xa

Ngày 25/9/2020, Bộ Y tế tổ chức khánh thành 1.000 điểm cầu khám, chữa bệnh từ xa. Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc tham dự và chỉ đạo tại Lễ khánh thành.

Đây là sự kiện đặc biệt quan trọng của ngành y tế trong năm 2020, góp phần thực hiện thành công Chương trình Chuyển đổi số quốc gia theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ.

Trước đó, ngày 3 tháng 6 năm 2020, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 749/QĐ-TTg phê duyệt Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030. Chương trình xác định tầm nhìn đến năm 2030, “Việt Nam sẽ trở thành quốc gia số, ổn định và thịnh vượng, tiên phong thử nghiệm các công nghệ và mô hình mới; đổi mới căn bản, toàn diện hoạt động quản lý, điều hành của Chính phủ, hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp, phương thức sống, làm việc của người dân, phát triển môi trường số an toàn, nhân văn, rộng khắp”.

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Y tế đã ban hành Đề án Khám, chữa bệnh từ xa giai đoạn 2020-2025 tại Quyết định 2628/QĐ-BYT ngày 22/6/2020 với quan điểm chủ đạo là: “Chất lượng khám, chữa bệnh vươn cao, vươn xa”. Thông điệp này có ý nghĩa giúp tăng cường năng lực chuyên môn của các bệnh viện tuyến dưới, được nâng tầm vươn lên “chất lượng cao hơn”; đồng thời các kiến thức chuyên môn của tuyến trên được “lan tỏa xa hơn” tới mọi người dân trên khắp các vùng miền của Tổ quốc.

Mục tiêu của Đề án là mọi người dân đều được quản lý, tư vấn, khám bệnh, chữa bệnh, hỗ trợ chuyên môn của các bác sỹ từ tuyến xã đến tuyến Trung ương; người dân được sử dụng dịch vụ y tế có chất lượng của tuyến trên ngay tại cơ sở y tế tuyến dưới. Các cơ sở y tế được hỗ trợ chuyên môn thường kỳ và đột xuất từ các bệnh viện tuyến cuối dựa trên nền tảng công nghệ thông tin; góp phần phòng chống dịch bệnh, giảm quá tải bệnh viện tuyến trên, nâng cao chất lượng, hiệu quả khám, chữa bệnh và sự hài lòng của người dân.

Đến nay, sau 2 tháng triển khai đồng loạt Đề án Khám, chữa bệnh từ xa đã có hơn 1.000 điểm cầu khám, chữa bệnh được kết nối với hơn 20 bệnh viện tuyến Trung ương và các bệnh viện tuyến cuối của Hà Nội và TP Hồ Chí Minh; Nhiều ca bệnh phức tạp đã được các bác sỹ hội chẩn và cứu sống kịp thời không phải lên tuyến trên. Những điểm cầu vùng sâu, vùng xa đã được kết nối như với Trường Sa, Cô Tô, Mường Nhé....

Tại bệnh viện Đại học Y Hà

● Cục Trưởng Cục Khám chữa bệnh Lương Ngọc Khuê thông tin tới báo chí về việc kết nối 1000 bệnh viện khám chữa bệnh từ xa.

Thông tin cá nhân sẽ được đảm bảo thế nào khi khám chữa bệnh từ xa?

Khám, chữa bệnh từ xa, giúp giảm tải các cơ sở y tế, hạn chế tiếp xúc đông người, giảm nguy cơ lây nhiễm chéo; thế nhưng nhiều người dân lại lo lắng trước việc thông tin, hình ảnh cá nhân bị ảnh hưởng trong quá trình khám bệnh từ xa. Trả lời vấn đề này bộ Y tế cho biết về bảo mật thông tin người bệnh ngày 22/9/2020 Bộ Y tế đã ban hành quyết định tạm thời hướng dẫn và quy định tổ chức hội chuẩn khám chữa bệnh từ xa

Nội tổ chức định kỳ tiến hành 1 tuần 2 buổi Telehealth (thứ 3 và thứ 5). Mỗi buổi sẽ có trung bình từ 8-10 bệnh nhân nặng được tham gia hội chẩn trực tuyến. Sau 5 tháng triển khai, bệnh viện đã tổ chức được 40 buổi hội chẩn Telehealth, 293 ca bệnh được hội chẩn; 162 bệnh viện đề xuất tham gia kết nối.

Ngày 01/9 mẹ con sản phụ Trần Thị T. 30 tuổi là giáo viên ở huyện Ba Đồn, Quảng Bình, được cứu sống kịp thời nhờ thực hiện tốt hội chẩn trực tuyến giữa Bệnh viện Hữu nghị Việt Nam - Cu Ba và Bệnh viện Trung ương Huế thông qua Đề án Khám chữa bệnh từ xa - Telehealth. Chỉ nhập viện khi thai 35 tuần, dọa sinh non, có hội chứng tăng đông máu, nguy cơ tắc mạch máu rất hiểm gặp ở Việt Nam và trên thế giới. Sản phụ đã được Bệnh viện Hữu nghị Việt Nam-Cu Ba Đồng Hới báo cáo hội chẩn qua Telehealth với Bệnh viện TW Huế và được cứu sống kịp thời cả mẹ và con.

Ngày 04/9, Bệnh viện Đa khoa tỉnh Quảng Ninh đã cứu sống người bệnh nam T.V.C, 32 tuổi (Bình Liêu, Quảng Ninh) được phẫu thuật trong tình trạng tràn khí màng phổi tái phát do vỡ kén khí màng phổi nhờ sự chỉ đạo trực tuyến của các chuyên gia ngoại khoa của Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức thông qua hệ thống y tế từ xa Telemedicine.

Ngày 11/9 BV Bạch Mai hỗ trợ BV ĐK Tỉnh Hòa Bình cứu sống bệnh nhân sốc phản vệ, ngừng tim gần 60 phút nhờ khám chữa bệnh từ xa....

Nỗi lo thông tin cá nhân

Những lợi ích từ việc khám chữa bệnh từ xa là nhìn thấy được thế nhưng người dân vẫn còn nhiều lo lắng về vấn đề thông tin, hình ảnh cá nhân của bệnh nhân có bị lộ ra ngoài trong quá trình khám, điều trị bệnh từ xa hay không?

Về vấn đề này Vụ trưởng Vụ Truyền thông và Thi đua khen thưởng Bộ Y tế ông Nguyễn Đình Anh cho biết: “Vấn đề về bảo mật thông tin người bệnh, ngày 22/9/2020 Bộ Y tế đã ban hành quyết định tạm thời hướng dẫn và quy định tổ chức hội chuẩn khám chữa bệnh từ xa. Trong đó khoản 4 quy định rõ ràng về vấn đề này. Các biện pháp đó là không được chia sẻ thông tin cá nhân của người bệnh như; họ tên đầy đủ, địa chỉ, hình ảnh mặt, cơ thể bệnh nhân hoặc các thông tin có thể định người bệnh bằng bất kể hình thức nào thông qua hình ảnh, ghi âm, văn bản... Trường hợp có buổi hội chuẩn có bệnh nhân phải sử dụng các biện pháp kỹ thuật để che hoặc làm mờ hình ảnh mặt nạn nhân. Đặc biệt không thực hiện tường thuật trực tiếp, livestream các buổi hội chuẩn, tư vấn khám chữa bệnh từ xa

qua các mạng xã hội hoặc các hình thức khác có thể làm lộ thông tin của người bệnh.”, ông Đình Anh nói.

Theo PGS.TS Trần Minh Điền – Phó giám đốc bệnh viện nhi Trung ương; vấn đề kết nối là một trong những khó khăn cần được tính tới, ở đây chúng ta nói đến hệ thống về công nghệ thông tin ở các bệnh viện tuyến trên và các bệnh viện tuyến dưới.

Ở các bệnh viện tuyến trên thông thường được đầu tư khá tốt với các hệ thống quản lý bệnh nhân, những phần cứng và phần mềm của công nghệ thông tin phải ổn và đây chỉ là nơi tiếp nhận các nguồn thông tin đưa về từ các tuyến. Thêm một khó khăn nữa là ở các tuyến dưới, có đến một nghìn điểm khác nhau và thực trạng công nghệ thông tin của các tỉnh như thế nào cũng cần phải có sự điều tra và thâm nhập cụ thể để có thể đưa ra hình thức phù hợp nhất.

Hiện nay, có bốn mức độ có thể phục vụ công tác khám chữa bệnh từ xa; mức độ đầu tiên chỉ cần một chiếc smarphone, gọi video call để kết nối với các đồng nghiệp ở trong các tỉnh huống khẩn cấp cần cấp cứu, đây cũng là cái chúng tôi đang thực hiện tại các bệnh viện trung ương với những trường hợp cấp cứu từ các tuyến để có thể gọi trong đêm hoặc trong các ngày nghỉ.

Hình thức *thứ hai* là video confidence, ví dụ như Zoom, bằng những nền tảng công nghệ số, chúng ta hoàn toàn có thể kết nối những cuộc họp hai bên với nhau, truyền tải cho nhau những thông tin để có thể đưa ra những kết luận chuẩn đoán và chữa trị cho người bệnh.

Thứ ba là hình thức đầu tư từ phía các bệnh viện tuyến dưới. Các bệnh viện tuyến dưới cũng phải có những phần mềm tương ứng như phần mềm tách hay phần mềm quản lý bệnh viện để có thể đẩy những hình ảnh lên các tuyến trên để hội chuẩn. Ở đây chúng ta đã có một số bệnh viện có thể hoàn thiện những tình trạng đó như bệnh viện Sản nhi, Phú Thọ...

Thứ tư, cũng cần có sự đầu tư từ các tuyến chính là làm thế nào để những hình ảnh chuyển từ những phòng mổ, giường bệnh, mỗi chức năng sống của bệnh nhân trên các màn hình đó, chúng tôi cũng truyền tải trực tiếp những hình ảnh đó về phía bệnh viện Trung ương, để các bệnh viện Trung ương có thể ghi nhận lại, xem xét kỹ nhất tình trạng của người bệnh, đây là những cái có mức độ khó khăn hơn. Với bốn mức độ đó, chúng ta sẽ tùy theo tình trạng của người bệnh và những tình hình về những điều kiện cơ sở vật chất của các tuyến, để chúng ta có thể kết nối với nhau trong mọi tình huống.

TUẤN ANH

Từ cá biệt, khó chấp nhận trở thành nét đặc sắc

Cách đây mấy năm, khi kênh truyền hình CNN phát phóng sự về quán bún chửi ở phố Ngõ Sĩ Liên - Hà Nội và người dẫn chương trình Anthony Bourdain khi đó gọi đây là “món ăn đặc sắc của Việt Nam”. Trong phóng sự người dẫn chương trình coi các câu quát, chửi khách và cách ăn nói của bà chủ quán là: “Đây là cách giao tiếp suồng sã và thẳng thắn của bà chủ quán với khách hàng của bà” và coi đó như một nét độc đáo, đặc sắc của món ăn Việt Nam nói chung và Hà Nội nói riêng.

Khỏi nói cũng có thể hình dung khi chương trình được phát sóng đã nổ ra các luồng quan điểm xung đột với nhau như thế nào. Một bên thì tự hào vì quán bún chửi của Việt Nam được lên hần kênh tin tức thế giới CNN và được coi là “nét đặc sắc” của Hà Nội. Còn một bên bày tỏ sự lo lắng khi sự vô văn hóa mang tiếng xấu cho cả nền ẩm thực đường phố Việt Nam lại được ngợi ca.

Và hệ quả của sự tranh cãi này là hàng bún chửi Ngõ Sĩ Liên nói riêng và các hàng quán bún mắng, cháo chửi đã từng được gọi là cá biệt, khó chấp nhận ở Hà Nội như quán bún ngan Nhân tại ngõ Trung Yên; quán cháo quát nằm ở phố Lý Quốc Sư; quán nem rán ở ngõ Tạm Thương;... lại bỗng dưng trở thành nét đặc sắc của ẩm thực đường phố Việt Nam không chỉ ở trong con mắt của người Việt mà còn cả thế giới. Nhiều người đã phải lắc đầu vì sự “nổi tiếng” bất đắc dĩ này.

Lỗi tại thực khách?

Nhằm duy trì và củng cố nếp

“Bún mắng, cháo chửi” tồn tại nhờ... khách hàng tốt nhin!

Không biết từ bao giờ, trong văn hoá ẩm thực đường phố Hà Nội, các hàng quán bún mắng, cháo chửi với phong cách phục vụ chửi khách như hát hay lại được coi là một nét đặc sắc. Phải chăng chính thái độ dễ dãi thậm chí là sẵn sàng chịu nhục của các “thượng đế” để được thưởng thức bát bún, bát phở ngon đã và đang tiếp tay cho những hành vi phi văn hóa này lên ngôi?

● Bà Thảo – chủ quán bún chửi trong ngõ Ngõ Sĩ Liên.

● Cô Nhân – chủ quán bún Ngan Nhân tại ngõ Trung Yên.

● Quán “cháo quát” ở phố Lý Quốc Sư.

sống văn minh, thanh lịch của người Tràng An, UBND TP. Hà Nội đã ban hành nhiều văn bản, quy tắc về thực hiện nếp sống văn hóa nơi công cộng, trong đó có hoạt động kinh doanh dịch vụ ăn uống.

Nhưng có vẻ như những động thái này của chính quyền Hà Nội không tác động mấy đến các quán bún mắng cháo chửi trên đất Thủ đô. Còn nhớ, trong một lần trả lời phỏng vấn truyền thông, bà Thảo chủ quán bún chửi ở phố Ngõ Sĩ Liên đã thẳng thừng trả lời đại ý tính cách bà cục cằn như thế từ xưa đến nay quen rồi và khó sửa, vì thế thực khách đến quán bà chấp nhận được hay không mà thôi.

Quả đúng là như vậy, nhìn lại

các quán bún mắng, cháo chửi ở Hà Nội có thể thấy, dường như các văn bản chỉ đạo, quy tắc ứng xử nơi công cộng và sự tẩy chay, lên án của nhiều thực khách không thật sự làm thay đổi được cách ứng xử của các chủ hàng quán. Các chủ quán sau nhiều lần bị chỉ trích, dù đã hứa sẽ kim chế nhưng trên thực tế “nét đặc sắc” này vẫn vậy. Các chủ quán vẫn cứ chửi, các “thượng đế” vẫn vừa nghe vừa ăn, “thượng đế” nào không nghe được thì xin mời đi nơi khác.

Điều lạ lùng ở đây chính là có rất nhiều người biết phong cách phục vụ bất lịch sự như vậy, nhưng vẫn sẵn sàng bỏ qua sự tự trọng cá nhân của mình, trả tiền để

thưởng thức một bát bún mắng, cháo chửi, hay một số người chưa thử bao giờ thì vì tò mò thử, một phần để thưởng thức món ăn, một phần để nghe xem tiếng mắng chửi như thế nào, có đúng như thiên hạ đồn thổi hay không...

Và đây có lẽ chính lí do khiến cho các hàng quán bún mắng, cháo chửi vẫn tồn tại và còn rất đông khách. Nhưng nguy hại ở chỗ cũng chính điều đó đã và đang làm lui tụt và đánh đồng sự vô văn hóa sang cả các hàng quán văn minh, lịch sự, khiến cho các du khách cả trong và ngoài nước đều nghĩ văn hoá ẩm thực đường phố Hà Nội luôn gắn liền với chửi bới, mắng nhiếc, không tôn trọng

khách. Việc vẫn còn rất đông các thực khách đến thưởng thức như vậy không khác gì đang cổ xúy cho phong cách phục vụ thiếu văn minh, lịch sự, lệch lạc về văn hoá.

Văn hoá ẩm thực đường phố Hà Nội luôn là một trong những niềm tự hào, điểm sáng của du lịch Việt Nam. Muốn văn hoá ẩm thực đường phố Việt Nam nói chung và ẩm thực đường phố Hà Nội nói riêng có được tiếng nói của mình trong việc thu hút khách du lịch đến với Việt Nam thì hơn ai hết chính khách hàng là những nhân tố chính yếu để bài trừ sự vô văn hóa của “bún mắng, cháo chửi” khỏi văn hoá ẩm thực đường phố Thủ đô.

NGUYỄN LINH CHI

Học hay “ngủ” khi bạn là sinh viên?

Mùa tuyển sinh năm nay đã gần đi tới chạng cuối, mỗi người sẽ bước tới một bước ngoặt lớn: Trở thành sinh viên Đại học. Đào Việt Bách, chàng trai sinh năm 1994 từng là Phó Chủ tịch Hội Sinh viên Đại học Bách Khoa Hà Nội và hiện tại đang là Trưởng phòng Tuyển dụng và thu hút nhân tài của FPT Software đã có những chia sẻ về việc làm thế nào để học tốt ở ĐH, để thời gian của những năm tháng này không bị lãng phí...

Từng đăng quang tại cuộc thi Đường lên đỉnh Olympia năm thứ 12 khi đang là học sinh THPT và giành giải nhất tuần 1, tháng 2, quý II với số điểm 280, nằm trong Top 10 thí sinh có điểm thi cao nhất của năm, Đào Việt Bách tiếp tục tỏa sáng với nhiều học bổng và giải thưởng ấn tượng trong quãng thời gian sinh viên.

Suốt gần 1 năm đầu, Bách bị sốc và cảm thấy đuối trước nhiều môn học và lượng kiến thức khổng lồ. “Thật may mắn là sau đó anh cũng đã tự tìm được ra một vài phương pháp nho nhỏ cho bản thân mình, giúp anh tốt nghiệp BK với điểm số tạm ổn (3.53/4.0). Sau khi ra trường, trong hơn 4

năm làm tuyển dụng tại FPT Software, mỗi năm anh tiếp xúc với khoảng hàng trăm đến vài ngàn bạn sinh viên. Bách nhận thấy rất nhiều bạn sinh viên năm 3-4 khi đi thực tập và cả những bạn đã chuẩn bị tốt nghiệp vẫn băn khoăn và loay hoay chưa tìm được cách học đúng cho bản thân mình”.

Nếu A tốt nghiệp với điểm số xuất sắc, điểm các môn thường xuyên ở TOP đầu, nhận được rất nhiều bằng khen, học bổng... Dĩ nhiên, có người sẽ cho rằng bạn ấy học gạo và sống chết vì điểm số trong suốt 4-5 năm qua. Nhưng với một điểm số tốt, cơ hội để được học bổng học lên cao hơn, hoặc đi du học, hoặc được tuyển thẳng vào các công ty - tập đoàn lớn của A là vô cùng rộng mở.

Trong khi đó, B có điểm số không mấy ấn tượng, do thời gian học đại học được bạn dùng để tập trung rèn luyện kiến thức chuyên ngành, kể cả những kiến thức bên ngoài phạm vi giảng dạy ở trường, tự học thêm nhiều khóa học cho công việc trong tương lai và đi thực tập, làm việc sớm ở các doanh nghiệp. Vì vậy, B không quan tâm nhiều đến các kỳ kiểm tra. Thật ra, bạn chỉ cần đạt được

thành tích như một trong hai người trên đã là học tốt rồi. Nếu đạt được cả hai, bạn có thể tự hào rằng mình đã học rất tốt.

Không chỉ ở đại học, mà ở bất cứ đâu, bất cứ khi nào, kỹ năng tự học luôn là một trong những kỹ năng quan trọng nhất. Khối lượng kiến thức ở các môn tại đại học là không lồ. Có những môn giáo trình dày cả vài trăm đến hàng ngàn trang. Mỗi buổi 3 tiết ở trường phải học xong cả một đến hai chương, giảng viên viết kín 12 mặt bảng hoặc trình chiếu đến cả vài chục slide.

Chưa kể, với thời đại 4.0 hiện nay, kiến thức thay đổi chóng mặt cùng với sự phát triển của mạng Internet. Đặc biệt nếu bạn đang học CNTT thì mọi thứ còn thay đổi nhanh hơn nhiều. Phần cứng, cụ thể là vi xử lý, phát triển theo định luật Moore, cứ mỗi 18 tháng thì tốc độ CPU tăng gấp đôi. Đây là sự phát triển cực nhanh nếu so với những ngành nghề khác. Nhưng đó cũng chưa phải là lĩnh vực có tốc độ phát triển nhanh nhất. Phần mềm còn phát triển nhanh hơn, bởi vì bạn luôn thấy phần cứng ra đời là để đáp ứng nhu cầu của phần mềm...

Bạn làm gì để theo kịp tốc độ đó? Bạn là người thầy giáo tốt nhất cho chính mình, và sách (cùng với Internet, Google...) là phương tiện để người thầy đó truyền đạt kiến thức cho bạn.

Tỷ phú Warren Buffett đã từng nói “Nếu muốn đi thật nhanh thì đi một mình. Nếu muốn đi thật xa hãy đi cùng nhau”. Học nhóm chính là cách để giảm việc nhàm chán của tự học, giúp chúng ta rút ngắn thời gian trước những vấn đề khó. Chưa kể rằng, việc học nhóm và giảng dạy, giải thích lại các kiến thức cho người khác còn giúp chúng ta ghi nhớ kiến thức ấy gấp nhiều lần so với tự đọc và nghiên cứu một mình.

Trước hết về thi cử và điểm số, hỗ trợ nhau học tập sẽ đem lại những lợi ích lớn lao cho mỗi thành viên. Có một số người rất thông minh (theo đánh giá của bản thân họ và của những xung quanh), nhưng thi cử lại rất lộn độn. Có một số người rất chăm chỉ, nhưng thi cử cũng không được như ý. Bởi vì họ chưa biết cách học và thi cho thật tốt. Bí quyết đơn giản nhất để có được điểm cao trong các kỳ thi là phải “luyện” thật nhiều.

Hãy “chọn bạn mà chơi” rồi cùng với bạn của mình đặt

nhiệm vụ chung và cùng thực hiện nó. Trên đại học, có một thứ mà bạn muốn tránh cũng không được. Đó là làm việc nhóm, thuyết trình. Rất nhiều bạn sợ hai món này, mà quên rằng đó là cơ hội tuyệt vời để rèn sự tự tin, luyện nhiều kỹ năng cần thiết cho công việc sau này. Nên mỗi khi cơ hội tới, hãy nắm lấy nó!

Tại sao khi ra trường, có bạn phát triển nhanh chóng; nhưng cũng bạn lậm độn mãi vẫn chưa tìm được hướng đi đúng cho bản thân? Bỏ qua yếu tố “nhà mặt phố - bố làm to” và IQ hay EQ cao từ nhỏ, thì phần lớn sự khác biệt nằm ở cách các bạn đã “đầu tư” thời sinh viên của mình như thế nào? Sinh viên hay được mặc định là nghèo, nhưng thời gian chính là một dạng vốn, chẳng khác gì tiền mặt. Và sinh viên thì rất giàu cái này.

Chuyện ngủ hai giác hoặc chơi ba ván game online hết veo 4 năm đại học là hoàn toàn có thật! Bởi vậy hãy tận dụng thật tốt thời gian học tập của mình khi đang ngồi trên ghế giảng đường và tự xây dựng cho mình một phương pháp học tập hiệu quả nhất!

PHƯƠNG UYÊN (ghi)

Những cây cầu “sát thủ”

Những cây cầu được xây lên với sứ mệnh nối hai bờ vui, người dân dễ dàng đi qua những dòng sông lớn để giao lưu kinh tế, văn hóa, xã hội. Ấy vậy mà, chẳng biết từ bao giờ, một số cây cầu này bất đắc dĩ bị “đổi chức năng” trở thành những cây cầu với biệt danh “xóa nợ”, “cầu chết”, “cầu giải thoát”, “cầu sát thủ”...

● Một nam thanh niên muốn nhảy cầu tự tử.

● Một người phụ nữ nhảy cầu tự tử được chặn cứu kịp thời.

Liên tục “roi nước mắt” chứng kiến cảnh nhảy cầu

Cầu Long Biên - cây cầu sắt cổ nhất Hà Thành, là một trong những biểu tượng đã đi vào lòng biết bao nhiêu thế hệ người dân Thủ đô với bao kỷ niệm đẹp về thời tuổi trẻ. Nhưng ít ai biết rằng, cây cầu sắt cổ kính hơn trăm tuổi vẫn rung rinh với hàng chục chuyến tàu hỏa đi lại liên tục cũng “roi nước mắt” khi chứng kiến nhiều người đại độ gieo mình vào vùng nước xoáy của sông Hồng để chấm dứt cuộc sống...

Ông Nguyễn Khoa, 70 tuổi (Long Biên, Hà Nội) từng gắn bó gần hết cuộc đời với cây cầu sắt này đã chứng kiến biết bao trường hợp nhảy cầu tự tử. Theo ông Nguyễn Khoa, với 101 lý do kết thúc cuộc đời: thất tình, bệnh tật, mâu thuẫn gia đình, gia cảnh khó khăn nhưng có lẽ bị phá sản do cờ bạc chiếm số lượng lớn.

Ông có thói quen hay đi bộ trên lan can cầu từ bờ sông này sang bờ sông kia ngày ngày suốt bao năm nay. Hồi còn trẻ, đã bao lần ông chứng kiến cảnh gieo mình tự tử mà không kịp chạy tới ngăn. Thấy người chết trước mắt mà không cứu được, ông Khoa thấy day dứt. Vì lẽ đó, ông đã rút ra kinh nghiệm... “phách vè”... người muốn tự tử để cứu sớm. Theo ông Khoa, người chuẩn bị “giải thoát” sẽ có những biểu hiện như: Đứng trên cầu mặt buồn rười rượi, nghĩ điều gì đó mà không để ý tới xung quanh, nhìn xuống dòng sông đang chảy xiết, dựng xe đạp, hay xe máy gần thành cầu để dễ dàng trèo lên xe, vượt qua lan can cầu nhảy xuống... Khi nhận thấy những biểu hiện này, ông Khoa thường tới gần,

khơi gợi chuyện trò để họ có thể trút được nỗi lòng. Lúc ấy, ông Khoa lựa lời khuyên nhủ họ bỏ ý định gieo mình xuống dòng sông sâu. Không phải lúc nào cũng “thuận buồm xuôi gió”. Có lần ông Khoa chuyện trò, khuyên nhủ nhẹ nhàng nhưng vẫn bị một thanh niên đáng tuổi cháu mình mắng nhiếc, chửi rủa với câu rất khó nghe: “Ông rồi hơi à mà đứng đây lải nhải với tôi. Tôi bây giờ chỉ muốn chết để giải thoát món nợ hơn một tỷ đồng tôi thua cờ bạc. Ông có trả nợ giúp tôi không mà bảo tôi sống. Tôi sống để bọn giang hồ nó giết tôi à?”.

Những lúc này, ông Khoa trở thành “nhà tư vấn miễn phí” kể những câu chuyện, hoàn cảnh tương tự và họ đã đổi mặt với hiện tại, bản lĩnh đứng lên chăm chỉ làm việc, không chơi bời, trả nợ dần. Sau một thời gian họ đã trả nợ và bắt đầu hồi phục kinh tế...

“Dường như, một số người thấy tôi nhiệt thành lại thật thà nên họ tin tưởng, đã tỉnh tâm và thay đổi ý định “bán mạng cho hà mã”. Lấy xe ra về và không quên cảm ơn tôi. Cứu được thêm một người, tôi thấy vui lắm.” - ông Khoa phấn khởi.

Nhưng không phải lúc nào ông Khoa cũng vô tình đi ngang gặp người “muốn chết” để mình có cơ hội cứu. Vậy nên, cầu Long Biên vẫn chứng kiến những cảnh “trầm mình”.

Cầu Hóa An là một trong những cây cầu lớn bắc qua sông Đồng Nai, nằm trên tuyến QL 1K, kéo dài từ TP Biên Hoà (Đồng Nai) qua thị xã Dĩ An (Bình Dương) rồi tới quận Thủ Đức (TP HCM). Cây cầu này là “bến đáp” để một số người tìm đến cái chết. Theo những người dân ở đây, lan can cầu không

cao như những cây cầu khác. Vì thế, người có ý đồ tự tử, khi đi bộ ngang qua cầu có thể leo nhanh qua lan can rồi úm một cái là đã ở dưới mặt nước, khiến cho những người khác đang qua cầu bị bất ngờ, trở tay không kịp. Anh Trịnh Xuân Chiến, 45 tuổi, dân vạn chài kể: “Người ta nhảy cầu tự tử ở đây khá nhiều. Chúng tôi đang đánh bắt cá trên sông nghe kêu cứu của người dân trên hồ. Khi lặn xuống tìm cứu, lúc cứu được, lúc lại không tìm thấy. Thường họ hay nhảy cầu vào ban đêm nên càng khó tìm. Chỉ còn nước chờ trời sáng đi mò tìm vớt xác lên thôi. Buồn!”. Dường như khá nhiều người tự tử nơi đây, dân Hoá An, dân Biên Hòa mới gọi cây cầu này là cầu “xóa nợ”, với ý nghĩa rằng đây là nơi đã có nhiều người tìm đến cái chết để xóa đi cái nợ đời.

10 người nhảy cầu, may ra chỉ cứu được 1 người

Cây cầu được mệnh danh là “xóa nợ tiền” đệ nhất Việt Nam có lẽ là cầu Gò Dầu ở thị trấn Gò Dầu, Tây Ninh. Trong những cây cầu bắc ngang qua sông Vàm Cỏ Đông, Gò Dầu có thể xếp vào hàng những cây cầu lớn. Trước đây, cây cầu này chẳng có biệt danh gì cả. Nhưng từ khi casino bắt đầu xuất hiện bên kia cửa khẩu Mộc Bài hồi cuối thập kỷ 90 của thế kỷ trước, cầu Gò Dầu đã bị dân Tây Ninh gọi ngay là cầu “xóa nợ”.

“Số phận” cầu Gò gắn với biệt danh buồn ấy là bởi cây cầu nằm ngay trên con đường dẫn tới cửa khẩu Mộc Bài - cửa khẩu quốc tế đường bộ lớn nhất trên tuyến biên giới Việt Nam - Campuchia - và chỉ cách cửa khẩu này chừng mười cây số. Khi các sông bạc đua nhau mọc

lên bên kia cửa khẩu Mộc Bài, dân Sài Gòn, Vũng Tàu, Bình Dương, Đồng Nai..., ào ào rủ nhau lên Mộc Bài để qua bên kia biên giới hồng kiếm nhiều tiền bằng cuộc đồ đen. Phong trào sang Campuchia đánh bạc cuốn theo không ít người dân huyện Gò Dầu, từ đại gia tới người nghèo.

Họ trở thành con bạc “khát máu” từ lúc nào. Và những đồng tiền mồ hôi nước mắt hay vay nợ lãi cao đều “tan theo những lá bài”. Bị các chủ nợ đòi riết, thậm chí chặt ngón tay gửi về nhà ép gia đình trả nợ. Không có tiền, hoảng loạn, bí bách, họ đã qua cầu Gò nhảy xuống bị cuốn đi rất nhanh. Mặt nước dưới chân cầu Gò Dầu lại thường bị phủ kín bởi lục bình. Khi thấy có người nhảy xuống, dân sống sát chân cầu, dù có sẵn ghe xuống ở đó, cũng không thể ra cứu kịp thời vì bị lục bình cản trở. Vì thế, 10 con bạc nhảy cầu Gò Dầu, may ra chỉ cứu được 1 người. “Nếu nhảy từ trên xuống khó là khó lòng sống nổi” - người dân quanh đó nhận định.

Số người quản trị nhiều và bắt thường đến mức chính quyền địa phương phải nghĩ ra giải pháp... giăng lưới ở hai bên thành cầu để “bắt” người nhảy xuống.

Lại có chiếc cầu mệnh danh “cầu xóa buồn phiền”. Đó là cây cầu Rạch Miễu (Mỹ Tho). Theo Công an TP. Mỹ Tho và Công ty CP BOT cầu Rạch Miễu, từ khi cầu khánh thành, sử dụng vào tháng 1/2009 đến nay đã có hơn 40 trường hợp người dân chọn phân tỉnh không thông thuyền của cầu dây văng làm nơi... kết thúc cuộc đời. Có đủ mọi nguyên nhân tự tử, thất

tình nhảy cầu, bệnh nan y nhảy cầu, mắc nợ đầm đìa, cuộc sống bế tắc cũng nhảy cầu, thậm chí có trường hợp rủ bạn nhậu bạn không chịu nhậu cũng... chạy lên cầu nhảy xuống sông. Hầu như năm nào cũng xảy ra vài ba vụ nhảy cầu tự tử và lần nào các cơ quan hữu trách cũng rất vất vả để tìm nạn nhân.

Cầu “giã biệt” hay cầu “xóa nợ” là tên gọi khác được nhiều người dân xứ Huế dành cho cây cầu Dã Viên. Bởi sau khi đưa vào sử dụng, cây cầu phải chứng kiến hàng chục người tìm đến để tự kết liễu đời mình vì áp lực, bệnh tật, mâu thuẫn chuyện tình cảm hay túng quẫn, nợ nần. Trái với hình ảnh những ngày đầu đông đúc người dân đi bộ, hóng mát thì ngày nay không khí càng về khuya càng u uất bởi ám ảnh với những vụ tự tử liên tiếp xảy ra. Ông Đinh Văn Tam (43 tuổi, phường Đức, TP Huế) ngồi hóng mát dưới chân cầu Dã Viên, nói: “Chưa thấy cây cầu nào như cây cầu này, bình quân tháng nào cũng có người tự tử. Mà đặc biệt, nhảy xuống cây cầu này thì hiếm ai còn sống sót”.

Nhiều người tìm đến cầu Bính, cây cầu đẹp nhất đất Cảng Hải Phòng để tự tử. Một số người may mắn khi cận kề cái chết được lực lượng chức năng và người dân “giăng co” với thần chết để đưa họ trở về với cuộc đời. Mới đây trên mạng xã hội lan truyền một clip ghi lại toàn bộ diễn biến vụ nhảy cầu Bính tự tử đã khiến người xem không khỏi rợn người. Đó là một phụ nữ chừng 40 tuổi ngồi vắt vẻo ngoài lan can cầu Bính. Nhiều người chứng kiến tìm đủ mọi cách khuyên can nhưng không được. Giữa sự sống và cái chết chỉ là cái buông tay. Hàng trăm người đứng bên thành cầu đồng loạt kêu thất thanh khi người phụ lao mình xuống sông từ vị trí cao nhất của cầu. Đến khi rơi xuống nước rồi nạn nhân nhanh chóng nổi lên lớp ngóp trên mặt nước, nhiều người đứng trên bờ hô hoán, nhưng khó có ai dám ra tay khi dưới sông thăm thẳm không thuyền bè qua lại. Nạn nhân sau vài phút vùng vẫy trên mặt nước đã bị dòng nước xiết nhấn chìm và cuốn đi...

Chị Hoàng Lê, người bán trà đá gần đó than: “Vì mưu sinh tôi ngồi bán trà nước dưới chân cầu. Gớm, có đạn, vài hôm lại có người nhảy cầu. Rồi họ vớt xác, thịt trương phềnh, trắng bệch. Tôi kinh hãi, ớn lạnh. Những lần đầu chứng kiến cảnh đó, tôi còn không ăn uống được, ngủ cũng bị ám ảnh. Trong hàng ngàn lý do, nhưng tôi thấy, lý do đầu tiên là họ đón hèn, không dám đối mặt với cuộc sống, chạy trốn cuộc sống khiến cho gia đình thêm đau đớn, tủi hổ, ảnh hưởng xã hội và cây cầu thơ mộng bỗng bị mang tiếng xấu là “cây cầu giải thoát”, “cầu tự tử”, “cầu sát thủ”... Khô ghê!”.
BẢO MI

“Mắc kẹt” trong... yêu thương

Trong cuộc sống bộn bề, hối hả hôm nay, dường như mỗi người đều đang mắc kẹt trong những hỗn độn bộn bề: những tổn thương bạo hành từ cha mẹ, những áp đặt không cho con có cơ hội trưởng thành. Và nữa, những mất mát tình cảm, tinh thần, ruột thịt, người yêu, bạn bè, đồng nghiệp, thất nghiệp... hết thảy đều quá đỗi mong manh...

“Hung thần” mang tên... cha mẹ

Trên trang Những câu chuyện điên rồ của tôi là những chia sẻ của nhiều bạn trẻ về những vấn đề, những lo âu trầm cảm không thể chia sẻ cùng người thân...

“Em năm nay sắp bước sang tuổi 21, em chỉ thắc mắc là trường hợp của em có phải là đang bị bạo hành không ạ. Em xin được kể vài tình huống thôi nhé. Năm 4 tuổi, em vô tình chứng kiến ba mẹ xy ngay bên cạnh, dù không hiểu gì nhưng vì tò mò em vẫn nằm xem, ba em bảo em úp mặt vào tường nhưng em không nghe, thì sau đó ba liền dùng điều khiển tivi đập mạnh vào đầu em ạ.

Suốt thời thơ ấu em bị chứng ăn chậm, nên những bữa cơm của em đều ngập tràn đòn roi, chủ yếu là những cú bạt tai vào má, vào thái dương hoặc dạt vào mũi.

Đến thời điểm cấp 2, mẹ em phải làm xa nhà nên em ở với ba. Mỗi lần ba nhậu về khuya thì kiểm chuyện chửi bới, chọc cho em thức giấc, em tỏ thái độ khó chịu và bị ba nắm tóc, thúi nắm đấm vào mặt, hoặc ba sẽ bóp cổ em và đấm thẳng tay xuống ạ. Một tuần thì em sẽ bị đánh đập như vậy khoảng 2-3 lần ạ.

Lên cấp 3 em có người yêu, kết quả học tập của em vẫn luôn đều và tốt ạ, tuy không xuất sắc đứng đầu lớp nhưng những môn chính qui chưa bao giờ ở dưới 8 điểm, em vẫn bị ba đánh đập dã man. Lần đó em bầm dập hết cả vai, vết máu bầm lan tận xuống phía trong bắp tay, rất nhiều, nhìn rất ghê.

Và thêm rất nhiều lần say rượu và đánh đập em nữa. Toàn là những cái bạt tai, đấm vào mặt, vào đầu, lần kinh hoàng nhất là lên gối vào bụng, em đau bụng mấy ngày liền phải nhập viện. Những câu chửi bới rửa xà tục tĩu thì lại càng kinh khủng hơn nữa, đến mức em không dám tương tượng đó là những điều mà một người cha có thể nói với con gái mình. Lên đại học, học xa nhà, lâu lâu về thăm nhà vào những ngày ba say rượu thì em vẫn bị đánh. Em không biết nữa, chỉ biết là càng lúc em càng cảm thấy lòng mình như đang vụn vỡ. Ba là người em yêu thương và trân trọng, nhưng cũng là người khiến em oán hận nhất”...

“Mình năm nay 23 tuổi, tốt nghiệp ngành nữ hộ sinh loại khá của đại học y khoa Phạm Ngọc Thạch. Các bạn sẽ nghĩ mình có xuất phát điểm tốt để bước vào đời nhỉ? Thật ra, mình không thích ngành y, nhưng từ nhỏ mẹ luôn bảo mình “ngành y là ngành cao quý, mẹ muốn con làm bs để con nở mày nở mặt”...

Và mình học hộ sinh, rồi tốt nghiệp. Nhưng trong quá trình đi thực tập, mình thật sự ám ảnh, những tiếng la hét của sản phụ, áp lực công việc, số lượng bệnh nhân, nguy cơ truyền nhiễm bệnh, không ăn ngủ và cả sự đối đãi rất bạc của chính những đồng nghiệp trong ngành. Thế nên sau khi tốt nghiệp mình thoái thác không nhận nhiệm sở. Lúc đấy ba mình mất, thêm việc người yêu chia tay, mình đã trầm cảm và rối loạn lo âu. Mình chỉ biết khóc và muốn chết! Rất may, nhờ những người lạ đã kéo mình lên, họ thật sự cứu mình. Mình không thể nói với mẹ vì mẹ sẽ lo, mẹ sẽ không tin đứa con duy nhất của mẹ trầm cảm...

Và có một lá thư của một từ từ gửi mẹ được đăng tải trên website của một trường học, có thể đây chỉ là một câu chuyện được thêu dệt, song nó đã truyền tải thông điệp có thật của không ít bà mẹ xưa nay, luôn nghĩ rằng mình đúng, khi đã làm tất cả cho con...

Thưa Mẹ!

Con của mẹ ngày mai là phải ra pháp trường rồi. Con cũng không biết tại sao mình lại đi đến bước đường cùng như thế này, hiện tại con chỉ thấy mọi ký ức như đang trở về và hiện hiện trước mắt con... Khi con được 3 tuổi, con chạy rất nhanh, vấp phải hòn đá và té ngã. Mẹ đã chạy đến và đỡ con đứng dậy. Mẹ vừa dỗ dành con không khóc vừa mắng hòn đá: “Sao mày lại làm con tao khóc, để mẹ đánh cho hòn đá một trận”.

Khi con được 10 tuổi, mẹ đã đăng ký cho con 3 lớp phụ đạo văn hóa và 2 lớp học năng khiếu. Khi con con cảm thấy mệt mỏi đến mức không chịu nổi, mẹ đã nói: “Nếu con không chịu được khổ thì làm sao thành người tài giỏi được”.

Khi con được 15 tuổi, con đòi chơi đàn piano, mẹ đã vay tiền để mua cho con một chiếc đàn. Nhưng chỉ sau một tháng, con đã

không còn động đến nó nữa. Nhưng con đã không biết rằng, mẹ đã phải vất vả làm việc 3 năm mới trả được hết nợ.

Năm con 20 tuổi, con muốn thay điện thoại mới, mẹ đã không cần cân nhắc nhiều và chuyển ngay cho con 10 triệu đồng. Nhưng con chỉ dùng điện thoại để liên lạc với bạn gái, trong vòng 1 năm con chỉ gọi cho mẹ có mấy lần.

Năm con 32 tuổi, do con đánh bạc thua, và nợ rất nhiều tiền, mẹ đã rất tức giận đến mức sinh bệnh, nhưng cuối cùng thì mẹ cũng trả hết nợ cho con. Năm con 35 tuổi, khi con biết mẹ đã không còn đồng nào trong người, con đã đi cướp của giết người.

Khi con nghe thấy họ tuyên án tử hình, mẹ đã khóc và trách ông trời không công bằng, vất vả cả đời vì con vậy mà cuối cùng lại ra nông nổi này.

Mẹ đã dùng phương pháp sai lầm và vất vả cả đời vì con cái, để đổi lấy sự đau khổ cho cả 2 thế hệ. Mẹ hãy bảo trọng! Ngày mai con phải đi rồi. Hy vọng ở một thế giới khác, con có thể học được cách có trách nhiệm với chính mình, tự mình tìm được hạnh phúc cho chính mình...

Theo quan điểm của bà TS Xã hội học Phạm Thị Thúy, con cái chính là tấm gương phản chiếu mọi hành động, hình ảnh của cha mẹ. Bạn gieo mầm nào sẽ gặt được quả ấy, nếu bạn dạy con biết chia sẻ, yêu thương thì con của bạn sẽ là đứa trẻ có tấm lòng nhân hậu, dạy con có trách nhiệm với mỗi hành động, việc làm thì đứa trẻ đó sẽ luôn có tinh thần trách nhiệm... Quan trọng hơn, cha mẹ cần dạy con “việc gì mình không thích thì đừng làm cho người khác” để con biết rằng, khi vào tình huống, hoàn cảnh của người đó mình sẽ nên và không nên làm gì.

Trầm cảm - chuyện không nhỏ!

Theo tổ chức Y tế thế giới (WHO), cứ mỗi 40 giây trên thế giới có một người tìm cái chết (800.000 ca tự tử/năm). Mặc dù xảy ra ở mọi lứa tuổi, nhưng theo thống kê, tự tử là nguyên nhân gây tử vong đứng hàng thứ 2 đối với lứa tuổi 15-29 tuổi trên thế giới, chỉ sau tai nạn giao thông.

Riêng tại Việt Nam, mỗi năm số người tự tử do trầm cảm từ

● **Trầm cảm - căn bệnh dẫn đến tự tử khá cao trong giới trẻ. (Ảnh minh họa:)**

36.000 - 40.000 người. Nguyên nhân chủ yếu là do stress về các biến động trong gia đình, mâu thuẫn, khủng hoảng trong công việc. Người Việt còn chưa có kỹ năng để xử lý các khủng hoảng tinh thần. Đặc biệt, những năm gần đây Việt Nam đang báo động với tình trạng trầm cảm sau sinh ở phụ nữ. Theo đó nhiều phụ nữ rơi vào chính bi kịch của mình mà không tìm được lối thoát. Họ bị trầm cảm nặng, tự ra tay giết hại những đứa con còn đỏ hỏn trên tay. Sau khi thức tỉnh thì đã quá muộn, họ đau xót và tự kết liễu đời mình...

Với trẻ vị thành niên, theo số liệu của 1 số nghiên cứu tại Việt Nam cho thấy tỉ lệ trẻ vị thành niên bị trầm cảm là 26,3%, trẻ có suy nghĩ về cái chết là 6,3%, trẻ lập kế hoạch tự tử là 4,6% và trẻ cố gắng tự tử là 5,8%.

PGS. TS Trần Thành Nam, Chủ nhiệm khoa Các Khoa học Giáo dục (ĐH Giáo dục - ĐHQG Hà Nội) cho biết, có những đứa trẻ bị tổn thương về tinh thần, do chúng khá thông minh nên có thể duy trì một lực học (biểu hiện bên ngoài là điểm số) khá ổn, nhưng bên trong chúng những tổn thương lại ngày càng lớn dần. Tôi từng gặp trường hợp trẻ học cấp 2 đã thích xăm hình. Thường thì các bé trai sẽ dễ tìm đến game để được đắm chìm, được thỏa ước mơ trong đó. Một số bé gái cũng có những biểu hiện mất cân bằng về giới như yêu sớm hoặc rất sợ gần HS nam. Với dấu hiệu này, nhiều PHHS cho rằng “chẳng có gì là bất ổn cả, đó chỉ là sự biến chuyển, phá cách ở tuổi dậy thì”.

Theo nghiên cứu, một nửa các bệnh lý về tâm thần khởi phát ở độ tuổi 14 nhưng phần lớn đều không được phát hiện hay điều trị. Trong đó, trầm cảm được xem là rối loạn tâm thần phổ biến thứ ba trong thanh, thiếu niên. Tự sát là nguyên nhân gây tử vong thứ hai trong nhóm độ tuổi từ 15-29.

Một thống kê cho thấy có đến 6% dân số tại TP.HCM bị bệnh trầm cảm. Nếu trước kia người mắc trầm cảm đa phần nằm trong độ tuổi từ 60 - 65 tuổi, thì hiện nay trầm cảm đang có xu hướng trẻ hóa với độ tuổi từ 15-27 tuổi.

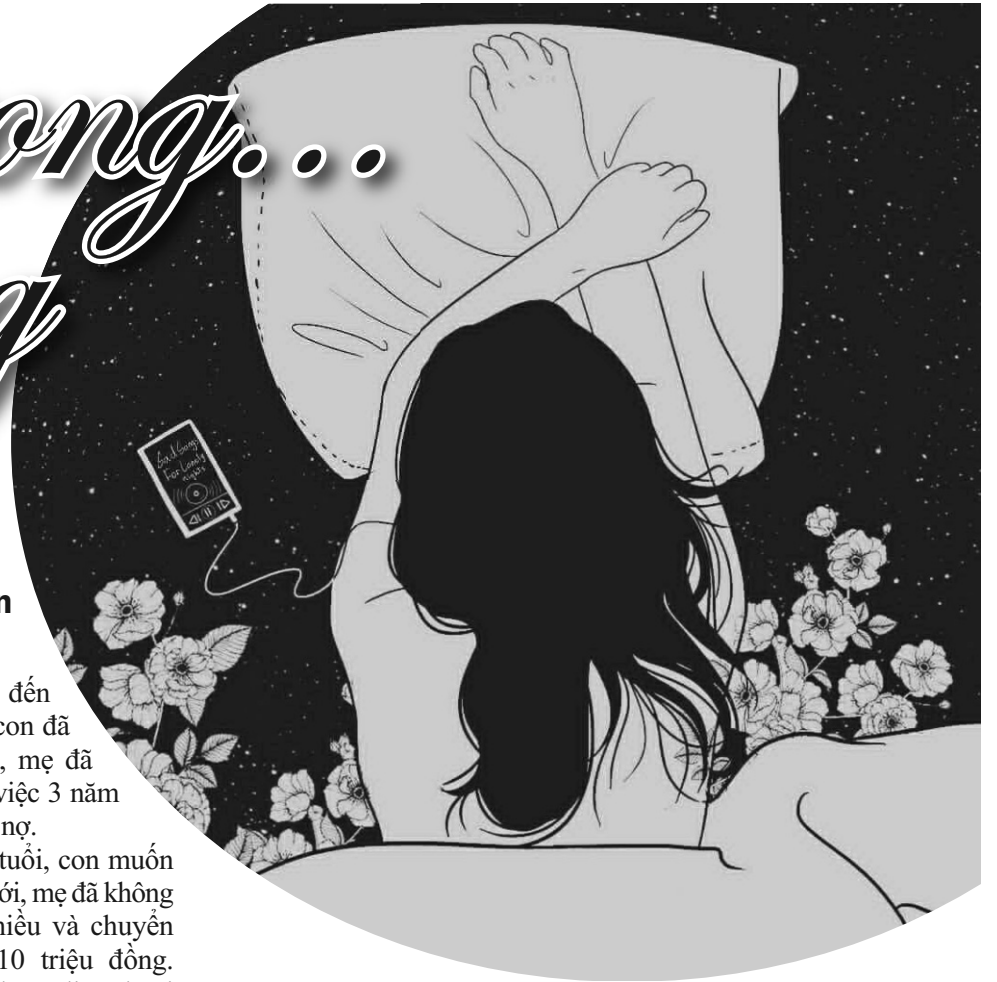
Nữ giới bị trầm cảm nhiều hơn nam giới. Trung bình cứ 2 bệnh nhân nữ mới có 1 bệnh nhân nam bị trầm cảm. Tại các cơ sở y tế chuyên khoa, số lượng bệnh nhân đến thăm khám các bệnh lý liên quan đến trầm cảm tăng 20 - 30% mỗi năm.

Chuyên gia tâm lý Trần Thu Hà chia sẻ: “Tôi đã gặp nhiều người tử vong vì buồn chán và thất vọng... Tôi đã biết nhiều người giết người khác vì giận giữ, vì ganh tỵ, uất hận. Tôi đã biết nhiều người bị đuối việc, nhiều dự án bị bỏ dở, vì không quản lý được cảm xúc của mình.

Nghĩ coi, khi con dứt tay, ba mẹ có bao giờ bế cho con gãy tay luôn không, hay cuống lên băng bó? Nhưng khi con buồn, con chán, con thất vọng thì thường ba mẹ lại phủ nhận, chửi mắng: Hư đốn, quấy, phá, lỳ... Đánh thêm cho một trận. Nhấn thêm phát nữa... Cho con rớt luôn xuống hố!

Có người nói đùa: Vì tiếng Việt mình gọi là nuôi con, chăm con... nên bị tập trung quá nhiều vào phần Con, mà bỏ quên phần Người với rất nhiều cảm xúc? Trong khi, hầu hết những trục trặc đó của con toàn do ba mẹ truyền qua gen, từ hội chứng stress hậu chiến tranh, hoặc là do cách nuôi dạy đầy căng thẳng tạo ra.

Trong cuốn “Con nghĩ đi, mẹ không biết!”, tôi nói tuổi nào cũng có nỗi buồn của tuổi ấy, nhiều khi trẻ con nó buồn mà không nói ra được! Trước đây, tôi nhận được rất nhiều email, thư, điện thoại tâm sự buồn bã, muốn tìm tới cái chết. Nhiều lần chúng tôi đã phải đi làm những bài viết rất buồn về học sinh tự tử, thậm chí 3 bạn, 5 bạn rủ nhau cùng tự tử”... NGUYỄN MỸ

Lính án VÌ ĐÒI BỒI THƯỜNG cho bạn gái

Thấy bạn gái kiêm nữ nhân viên phục vụ quán karaoke do mình quản lý đi với khách quá lâu, Cường đã gọi điện cho đối phương yêu cầu đưa cô gái về. Gặp nhau, Cường được bạn gái cho biết đã bị người đàn ông kia đưa vào nhà nghỉ ép quan hệ tình dục nhiều lần. Do đó, quản lý quán karaoke đã cùng đồng bọn tìm đối phương đòi “bồi thường” cho bạn gái.

● Các bị cáo tại tòa.

TAND TP Hà Nội vừa đưa bị cáo Lê Mạnh Cường (SN 1985), Hoàng Văn Mạnh (SN 1989, ở Ứng Hòa), Hoàng Văn Tùng (SN 1990), Đỗ Duy Tùng (SN 1988), Nguyễn Văn Thành (SN 1992) và Nguyễn Tuấn Anh (SN 1980) đều ở huyện Ứng Hòa, Hà Nội ra xét xử về tội “Cướp tài sản” và “Tàng trữ trái phép chất ma túy”. Bị hại trong vụ án là anh Lê Văn Hoàng (SN 1982, quê Hưng Yên).

Đi nói chuyện riêng bị ép “quan hệ”

Theo cáo trạng, Lê Mạnh Cường là quản lý quán của một số nhân viên nữ phục vụ tại các quán karaoke trên địa bàn huyện Ứng Hòa. Trong đó có chị Bùi Thị Thoa (SN 1995, quê Hòa Bình). Chị Thoa vừa là nhân viên, vừa là bạn gái của Cường.

Thông qua Đỗ Quang Vượng (SN 1987, Yên Mỹ, Hưng Yên), anh Hoàng biết Thoa là nhân viên do Cường quản lý. Rạng sáng 27/3/2018, anh Hoàng gặp Cường tại phòng trọ của Hoàng Văn Mạnh ở trung tâm thương mại thị trấn Vân Đình (huyện Ứng Hòa). Tại đây, anh Hoàng xin gặp Thoa để ra ngoài nói chuyện riêng, anh Hoàng sẽ trả cho Cường từ 3 – 5 triệu đồng.

Được Cường đồng ý, anh Hoàng đã điều khiển ô tô nhãn hiệu Hyundai I10 chở Thoa đi chơi. Hai người nhiều lần có quan hệ tình dục với nhau tại nhà nghỉ. Sau đó, anh Hoàng đưa Thoa về nhà mình chơi và ngủ lại. Trong thời gian anh Hoàng chở Thoa đi, do lâu không về nên Cường nhiều lần gọi điện cho đối phương yêu cầu đưa bạn gái mình về.

Khoảng 11 giờ 30 phút ngày 28/3/2018, anh Hoàng chở Thoa ra bên phà Bình Minh (huyện Khoái Châu, Hưng Yên), thuê

taxi chở Thoa về Ứng Hòa. Đến 16 giờ cùng ngày, Thoa đi xe taxi về đến phòng trọ của Hoàng Văn Mạnh để gặp Cường. Tại đây, Thoa kể cho Cường nghe việc bị Hoàng đưa vào nhà nghỉ ép quan hệ tình dục. Hoàng còn bắt Thoa phải trả tiền nhà nghỉ, tiền gọi đầu... Do đó, Cường đã gọi điện chửi nhau với anh Hoàng dẫn tới việc hai bên thách thức nhau.

Lúc này, Vượng nói với Cường “không phải lo”, để anh ta bảo anh Hoàng sang nói chuyện và bắt phải bồi thường cho Thoa 100 triệu đồng. Sau đó, Vượng gọi điện cho anh Hoàng bảo đến thị trấn Vân Đình (huyện Ứng Hòa). Nghe điện xong, anh Hoàng đã lái xe đến Ứng Hòa. Gặp nhau tại một quán karaoke cùng nhiều người, anh Hoàng bảo Vượng và Mạnh sang phòng bên để xin lỗi về việc đã đưa Thoa đi chơi. Sau đó, anh Hoàng cùng một số người khác đã sử dụng Keatamine và tiếp tục hát karaoke đến sáng mới kéo nhau về một nhà nghỉ trên địa bàn huyện Ứng Hòa ngủ.

Lính án vì đòi bồi thường bằng nắm đấm, dúi cui điện

Theo cáo trạng, khi biết anh Hoàng đang ở nhà nghỉ, Cường đã rủ Mạnh, Hoàng Văn Tùng (SN 1989, ở Ứng Hòa) cùng mình tới nhà nghỉ trên. Trước khi đi, Cường lấy 1 thanh kiếm dài đưa cho Tùng cầm. Sau đó, Mạnh điều khiển xe chở Tùng, Cường điều khiển xe máy đi đón Thoa cùng đến nhà nghỉ nơi anh Hoàng ở.

Đến nơi, Cường thấy anh Hoàng đang nằm ngủ nên lao vào dùng kiếm vọt mạnh vào bụng anh Hoàng. Bị đau, anh Hoàng bật dậy. Nhìn thấy Cường cầm kiếm, anh Hoàng hoảng sợ xin lỗi. Cường giơ

kiếm lên định đánh tiếp thì được mọi người can ngăn, Tùng lấy kiếm giấu đi. Tuy nhiên, Cường vẫn tiếp tục dùng chân tay đánh đấm anh Hoàng.

Lúc này, Vượng can ngăn, không cho Cường đánh anh Hoàng nữa để nghe Thoa kể lại việc bị anh Hoàng bắt quan hệ tình dục. Quá trình kể lại sự việc, Thoa còn kích động bạn trai và những người khác đánh anh Hoàng. Theo cáo trạng, Mạnh và những người khác sau đó đã lao vào đấm đá anh Hoàng. Không dừng lại ở đó, Cường còn bảo đồng bọn về nhà Mạnh lấy dùi cui điện mang tới để dúi vào người, mang tai anh Hoàng bắt đưa 100 triệu đồng để bồi thường cho Thoa. Anh Hoàng nói không có tiền liền bị Vượng nói phải bán xe ô tô để lấy tiền bồi thường đồng thời dọa sẽ đưa ra công an xử lý về tội “Hiếp dâm”.

Do sợ bị đánh, anh Hoàng đã đồng ý viết giấy bán ô tô trị giá hơn 360 triệu đồng với giá 100 triệu đồng để lấy tiền bồi thường cho Thoa. Đỗ Duy Tùng còn yêu cầu anh Hoàng đưa điện thoại iPhone X trị giá 17 triệu đồng để trả tiền cho anh ta. Số tiền “cướp” được từ anh Hoàng, nhóm của Cường đã chia nhau.

Ngày 7/5/2019, Cường và đồng bọn bị bắt giữ về hành vi cướp tài sản, riêng Nguyễn Tuấn Anh bỏ trốn. Đến ngày 2/2/2020, Tuấn Anh bị bắt tru nã. Khi bị bắt, cơ quan chức năng thu giữ trên người anh ta 1 gói ma túy loại Methamphetamine khối lượng 0,981gam.

Với hành vi nêu trên, sau khi nghị án, HĐXX TAND TP Hà Nội tuyên phạt bị cáo Cường 13 năm tù. Các bị cáo còn lại bị tuyên từ 5 năm đến 8 năm tù theo đúng tội danh bị truy tố.

HỒNG MÂY

CẦN THƠ:

Hai mẹ con lính án vì đưa bé gái 14 tuổi sang Trung Quốc lấy chồng

TAND TP Cần Thơ đã tuyên phạt bị cáo Dương Minh Hùng (SN 1985) 16 năm tù, Nguyễn Thị A Khương (SN 1998) 12 năm tù và Bùi Thúy Thu (SN 1980) 10 năm tù, cùng về tội “Mua bán người dưới 16 tuổi”.

Theo cáo trạng, Khương lấy chồng người Trung Quốc. Sau đó, chồng Khương bàn với Dương Minh Hùng tìm các cô gái Việt Nam có nhu cầu lấy chồng Trung Quốc thì giới thiệu. Hùng sẽ được nhận khoảng 60 – 90 triệu đồng tiền công cho mỗi trường hợp. Hùng đã rủ Khương tham gia. Khương đồng ý, sau đó rủ mẹ ruột là Bùi Thúy Thu “làm cùng”.

Tài liệu điều tra thể hiện, khoảng tháng 12/2017, Thu được người phụ nữ tên H. chia sẻ về hoàn cảnh khó khăn của gia đình. Lúc này, Thu khuyên bà H. nên cho 2 con gái là N. và Y. (cùng SN 2003) lấy chồng Trung Quốc để “thoát nghèo”.

Khi biết N. và Y. đồng ý, đầu năm 2018, vợ chồng Khương về Việt Nam, mục đích để dẫn hai cô gái sang Trung Quốc. Để bà H. tin tưởng, vợ chồng Khương nhiều lần đến nhà hứa hẹn sẽ giới thiệu cho N. và Y. người chồng có điều kiện để kiếm được tiền phụ giúp gia đình... Tin tưởng, bà H. đã giao hai con cho vợ chồng Khương dẫn Trung Quốc gả chồng.

Vợ chồng Khương sau đó đã “gả” hai con của bà H. cho hai người đàn ông Trung Quốc lấy 330 triệu. Họ đưa lại cho Thu 238 triệu để Thu đưa lại cho gia đình bà H. 140 triệu đồng.

1 năm sau ngày lấy chồng ngoại quốc, hai con của bà H. đòi về nước. Lúc này Thu nói với Khương dẫn về. Tháng 2/2019, Khương sắp xếp cho N. bỏ trốn về, Y. chưa về được. Đến tháng 5/2019, Khương cũng bỏ trốn về Việt Nam.

Sau đó, bà H. đã làm đơn tố giác hành vi của Thu và Khương. Vào cuộc điều tra, cơ quan chức năng xác định ngoài đưa chị em N. sang Trung Quốc, Thu, Khương và Hùng còn câu kết với nhau đưa 7 phụ nữ khác sang Trung Quốc. Hiện một người đã về nước, còn lại vẫn đang sinh sống bên Trung Quốc.

Với hành vi nêu trên, Khương, Thu và Hùng bị HĐXX tuyên phạt các mức án từ 10 – 16 năm tù. Riêng chồng Khương do chưa rõ họ, tên, địa chỉ và chưa thể đề nghị tương trợ tư pháp xác định hành vi phạm tội nên cơ quan điều tra tiếp tục xác minh, xử lý sau. **NGỌC DIỆP**

AN GIANG:

Tham ô tiền tỷ để đi đánh bạc

TAND tỉnh An Giang đã mở phiên tòa xét xử sơ thẩm và tuyên phạt bị cáo Nguyễn Văn Phước (SN 1972, ở huyện Phú Tân, An Giang) 20 năm tù về tội “Tham ô tài sản”.

Tài liệu điều tra thể hiện, từ năm 2009 Nguyễn Văn Phước làm Trưởng cửa hàng xăng dầu Châu Đốc trực thuộc Công ty xăng dầu An Giang. Từ tháng 1/2013 – 3/2013 Phước đã lợi dụng chức vụ được giao, tự ý giữ lại tiền thu bán hàng từ 20 - 50 triệu đồng.

Để che giấu việc rút tiền của công ty, Phước đã làm báo cáo số liệu kinh doanh, báo cáo công nợ phải thu của khách hàng cao hơn so với thực tế. Ngày 5/3/2019, Công ty xăng dầu An Giang đột xuất kiểm tra việc nhập, xuất bán xăng, dầu, nhớt các loại và việc nộp tiền của cửa hàng thì phát hiện hành vi tham ô của Phước.

Cơ quan chức năng xác định Phước đã chiếm đoạt tổng số tiền hơn 1,6 tỷ đồng của Công ty xăng dầu An Giang mang sang Campuchia đánh bạc và thua hết. **VÂN THANH**

BẮC KẠN:

Khởi tố thầy giáo sử dụng trái phép chất ma túy

Thông tin từ Công an tỉnh Bắc Kạn, Công an huyện Pác Nặm đã khởi tố, bắt tạm giam thầy giáo Dương Xuân Kiềm - Phó Hiệu trưởng Trường Tiểu học và THCS xã An Thắng về tội tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy.

Cơ quan Cảnh sát điều tra - Công an huyện Pác Nặm, tỉnh Bắc Kạn đã ra Quyết định khởi tố vụ án, khởi tố bị can, ra lệnh tạm giam để phục vụ điều tra đối với ông Dương Xuân Kiềm về tội "Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy" theo Điều 255 Bộ luật Hình sự. Trước đó, vào 22h ngày 17/9/2020, Công an huyện Pác Nặm đã bắt quả tang ông Dương Xuân Kiềm (SN 1968, có hộ khẩu thường trú tại thôn Cốc Pải, TT Nà Phặc, huyện Ngân Sơn, tỉnh Bắc Kạn, là Bí thư Chi bộ, Phó Hiệu trưởng phụ trách Trường Tiểu học và THCS xã An Thắng, huyện Pác Nặm, tỉnh Bắc Kạn) đang cùng 3 người khác tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy tại phòng làm việc của ông Kiềm trong Trường Tiểu học và THCS xã An Thắng.

Qua khám xét cơ quan điều tra đã phát hiện, thu giữ một số tang vật liên quan gồm 7 cục nhựa thuốc phiện, 2 lọ đựng sỏi thuốc phiện, 1 bộ dụng cụ sử dụng thuốc phiện, 1 gậy điện, 4 điện thoại di động và 418.000đ. **NGỌC SINH**

Sát hại chủ nợ để “bùng” nợ

Để có tiền, Trịnh chấp nhận vay tiền của chị Hòa với lãi suất cao. Khi bị đòi nợ, anh ta khất lần, để rồi sau đó nảy sinh ý định giết người phụ nữ cho mình mượn tiền. Với hành vi dã man: giết người, đốt xác, cướp tài sản, Trịnh phải trả giá bằng chính mạng sống của mình.

● Bị cáo tại tòa.

TAND TP Hà Nội đã đưa bị cáo Triệu Quang Trịnh (SN 1984, ở Đan Phượng, Hà Nội) ra xét xử về tội “Giết người” và “Cướp tài sản”. Nạn nhân trong vụ án là chị Nguyễn Thị Hòa (ở quận Hà Đông, Hà Nội) – người có mối quan hệ tình cảm với Trịnh.

Giã vờ rủ bạn gái cũ đi chơi

Theo cáo trạng, năm 2014, Trịnh quen biết rồi nảy sinh tình cảm với chị Hòa. Đến đầu năm 2007 thì Trịnh và chị Hòa chia tay. Sau khi chia tay, Trịnh vẫn giữ liên lạc với chị Hòa. Năm 2018, Trịnh vay của chị Hòa 40 triệu đồng, có thỏa thuận lãi suất. Sau khi vay, Trịnh có trả tiền lãi nhưng không đều. Bởi theo lời khai của Trịnh, chị Hòa cho anh ta vay với lãi suất rất cao, 12 triệu đồng/tháng. “Bị cáo vay 40 triệu nhưng chỉ được nhận 28 triệu đồng”, Trịnh khai tại tòa.

“Lãi suất quá cao như vậy tại sao bị cáo vẫn vay?”, HĐXX hỏi. Bị cáo Trịnh nói do cần tiền để trả nợ. Đến tháng 6/2019, chị Hòa tính số tiền lãi và gốc Trịnh nợ là 230 triệu đồng. Được chủ nợ thông báo, Trịnh cố gắng trả nợ. Tính đến tháng 1/2020, Trịnh đã trả lãi cho chị Hòa được 131 triệu đồng. Sau đó, do không có tiền trả và bị chị Hòa đòi nợ, dọa nếu không trả sẽ báo cho gia đình Trịnh biết. Do lo sợ gia đình biết việc nợ nần và không muốn trả nợ nên Trịnh nảy sinh ý định giết chị Hòa.

Tài liệu điều tra thể hiện, ngày 6/3/2020, khi thấy chị

Hòa tiếp tục gọi điện đòi tiền, Trịnh hẹn gặp chị Hòa để tìm cơ hội ra tay. Chiều 6/3/2020, Trịnh mang theo chiếc búa, lấy từ nơi làm việc đến gặp chủ nợ ở phố Ngô Quyền (Xuân La, quận Hà Đông). Gặp nhau, Trịnh giả vờ rủ chị Hòa đi chơi. Được chị Hòa đồng ý, Trịnh đưa đối phương ra vườn hoa Nguyễn Trãi để tìm cơ hội ra tay.

Khi đến vườn hoa Hà Đông, Trịnh đưa chị Hòa vào ngồi ở ghế đá sát bờ sông Nhuệ - nơi vắng người qua lại. Thấy trời còn sáng và nhiều người qua lại, Trịnh nói dối đi lấy tiền rồi lấy xe máy đi lòng vòng ở khu vực quận Hà Đông. Đến 19 giờ cùng ngày Trịnh quay lại ghế đá ngồi cùng chị Hòa. Do thấy trong vườn hoa vẫn còn đông người nên Trịnh tiếp tục ngồi nói chuyện với chị Hòa để chờ cơ hội giết hại đối phương. Đến khoảng 19 giờ 30 cùng ngày, thấy trời đã tối và xung quanh vắng người, Trịnh quyết định giết chị Hòa.

Sát hại bạn gái cũ dã man

Theo cáo trạng, Trịnh đã đi ra sau lưng chị Hòa, dùng búa đập nhiều nhát vào đầu nạn nhân khiến chị Hòa ngã xuống đất. Thấy chị Hòa còn thở, Trịnh bế nạn nhân lên ghế, để chị Hòa ở tư thế ngồi. Lúc này, Trịnh ngồi xuống bên phải chị Hòa, tay trái quàng ra sau lưng, bắm vào vai chị Hòa rồi dùng tay phải bóp cổ nạn nhân khoảng 5 phút làm chị Hòa ngất xỉu. Tưởng chị Hòa đã chết, Trịnh để nạn nhân nằm trên ghế, tháo dây chuyền, hoa tai của nạn nhân, cho vào túi áo. Lấy

tài sản xong, Trịnh bế chị Hòa xuống bãi cỏ bên bờ sông Nhuệ, lấy cây phủ lên người chị Hòa rồi ra về.

Về đến nhà, Trịnh thay quần áo đang mặc ra. Lúc này, do lo sợ việc giết chị Hòa bị phát hiện, Trịnh quay lại hiện trường, đốt xác chị Hòa để phi tang. Theo cáo trạng, khoảng 21 giờ cùng ngày, Trịnh mang theo chai nhựa, bật lửa đến cửa hàng xăng dầu tại xã Kim Chung (huyện Hoài Đức) mua xăng. Mua xong, Trịnh đi xe máy đến vườn hoa Hà Đông, đi vào nơi giấu xác chị Hòa. Khi đi qua hiện trường gây án, Trịnh nhìn thấy điện thoại của nạn nhân nên cầm lấy, cho vào túi. Sau đó xuống chỗ giấu chị Hòa, tưới xăng lên người nạn nhân, châm lửa đốt.

Một ngày sau khi gây án, Trịnh mang dây chuyền, hoa tai của nạn nhân đến một cửa hàng vàng bạc ở quận Cầu Giấy (Hà Nội) bán. Đến ngày 9/3/2020, Trịnh bị Cơ quan Cảnh sát điều tra – Công an TP Hà Nội phát hiện, bắt giữ về hành vi giết người.

Với hành vi nêu trên, sau khi nghị án, HĐXX TAND TP Hà Nội tuyên phạt bị cáo Trịnh mức án tử hình về tội “Giết người” và “Cướp tài sản”. Bởi theo nhận định của HĐXX, hành vi của bị cáo là nguy hiểm cho xã hội, đã xâm phạm trực tiếp đến tính mạng của người khác được pháp luật bảo vệ, gây hoang mang dư luận, không thể cải tạo nên phải loại khỏi xã hội loài người.

SINH NGUYỄN

BÌNH DƯƠNG: Bị đánh tử vong vì đang có vợ vẫn đi “tán gái”

TAND tỉnh Bình Dương vừa đưa 7 bị cáo trong vụ án giết người và cố ý gây thương tích xảy ra tại tỉnh này ra xét xử sơ thẩm. Sau khi nghị án, HĐXX tuyên phạt bị cáo Thạch Hoàng Việt 13 năm tù, Huỳnh Ngọc Nhân 13 năm tù Phạm Cường 12 năm tù, cùng về tội “Giết người”.

Các bị cáo còn lại gồm Trịnh Thị Huy, Lữ Thanh Phong, Đặng Văn Nhanh và Huỳnh Quốc Việt bị tuyên từ 1 đến 10 năm tù về tội “Cố ý gây thương tích”. Bị hại trong vụ án là anh Trần Trương Hiếu Linh (quê Bạc Liêu).

Theo cáo trạng, Huy có con gái là chị L.T.N.T. Chị T. có quan hệ tình cảm, yêu đương với anh Trần Trương Hiếu Linh. Khi đôi trẻ đang tình cảm mặn nồng, Huy phát hiện anh Linh đã có vợ con nên phản đối kịch liệt. Huy nhiều lần ngăn cản nhưng vẫn không chặn được việc con gái lén lút đi chơi với anh Linh. Huy cho rằng anh Linh dụ dỗ con gái mình nên đến gặp Phong nhờ tìm người đánh dẫn mặt Linh.

Tài liệu điều tra thể hiện, sau khi thỏa thuận, Huy thuê Hoàng Việt đánh dẫn mặt anh Linh với giá 5 triệu đồng, ứng trước 2,5 triệu đồng. Được thuê, Hoàng Việt rủ thêm Nhanh. Nhanh đồng ý, nhưng do bận công việc nên Nhanh gọi cho Nhân. Nhân gọi thêm Quốc Việt, Cường, Hoàng Việt để đi đánh anh Linh.

Khi đến dãy phòng trọ của anh Linh tại phường Bình Chuẩn (TP Thuận An), Quốc Việt ở ngoài coi xe còn Hoàng Việt, Nhân và Cường vào tìm Linh. Thấy anh Linh trong phòng trọ, Nhân và Cường đứng canh chừng để Hoàng Việt lao vào đánh anh Linh tới tấp khiến nạn nhân gục tại chỗ. Sau đó, cả nhóm bỏ về chia nhau tiền. Hậu quả, anh Linh bị tử vong.

TP. HỒ CHÍ MINH: Nhận án tử vì dùng dao chém anh vợ tử vong

TAND TP.HCM đã tuyên phạt tử hình đối với bị cáo Phạm Ngọc Thanh (SN 1978, ở quận Tân Bình, TP.HCM) về tội “Giết người”. Bị hại trong vụ án chính là anh vợ của bị cáo.

Thanh có nhân thân xấu, từng phải đi tù vì cướp giật tài sản. Sau khi ra tù, trở về địa phương sinh sống, Thanh không thay đổi, tiếp tục đi vào “vết xe đổ”. Năm 2007, Thanh lại vướng lao lý, phải đi tù về tội “Trộm cắp tài sản”. Những tưởng sau 2 lần trên Thanh sẽ hướng về nẻo thiện. Tuy nhiên, lần này bị cáo đã gây án mạng khiến chính gia đình của bị cáo rơi vào cảnh đau thương.

Tài liệu điều tra thể hiện, vợ chồng Thanh sống cùng vợ chồng anh Lê Phước Lộc (anh rể vợ Thanh) trong căn nhà của ba vợ. Quá trình chung sống, Thanh nghi ngờ anh Lộc có ý định chiếm căn nhà. Tối 27/1, Thanh vào bếp lấy một con dao chặt thịt đi thẳng lên lầu. Gặp anh Lộc đang ngồi dưới nền nhà xem tivi, Thanh đã dùng dao tấn công vào cổ anh Lộc. Bị tấn công, nạn nhân đưa tay đỡ thì bị Thanh chém đến khi ngã gục, tử vong mới dừng tay.

Bị đưa ra tòa xét xử, Thanh nói lời xin lỗi gia đình, những người đang có mặt tại phiên xử. Kết thúc phiên tòa, HĐXX nhận thấy hành vi của bị cáo là nguy hiểm cho xã hội, đã xâm phạm trực tiếp tới tính mạng của anh Lộc. Hành vi của bị cáo không thể giáo dục, cải tạo, cần xử nghiêm, loại bỏ vĩnh viễn Thanh ra khỏi đời sống xã hội mới đủ tác dụng răn đe phòng ngừa chung. Do đó, tòa tuyên phạt bị cáo Thanh mức án tử hình về tội “Giết người”.

GÒ VẤP: Hồn chiến trong quán karaoke

Nhóm thanh niên đi ô tô đến quán karaoke DuBai, quận Gò Vấp, vác bàn ghế, gậy... xông vào đánh một số người trong quán; nhiều tiếng nổ như súng vang lên sau đó.

Theo thông tin từ Công an quận Gò Vấp, tối 30/9, nhiều thanh niên đi ô tô 4 chỗ màu đỏ dừng trước quán karaoke Dubai trên đường số 4, phường 7, Gò Vấp. Nhóm thanh niên này lớn tiếng với một số người trong quán. Một lúc sau, hai nhóm xông vào đánh nhau khiến người đàn ông bị thương ở đầu.

Nhân chứng cho biết, có nhiều tiếng nổ vang lên trong quán karaoke. Nhóm thanh niên đi ô tô bỏ chạy ra ngoài, tiếp tục hồn chiến trước sảnh, trong đó có người cầm vật giống súng ngắn. Hai bên đuổi đánh nhau về hướng đường Dương Quảng Hàm cách đó vài trăm mét.

Sau khi nhận tin báo, gần 20 Công an quận Gò Vấp có mặt, không chế ít nhất 3 người liên quan. Cảnh sát đã phong tỏa quán karaoke để điều tra. Chiếc ô tô màu đỏ bỏ lại trước cửa quán cũng được khám xét.

Công an quận Gò Vấp đang lấy lời khai người liên quan, nhân chứng và làm rõ sự việc.

NGUYỄN SINH (Tổng hợp)

Điều đáng nói là cách đây 3 năm, vào dịp kỷ niệm 50 năm thành lập ASEAN, GS.TSKH Đặng Huy Huỳnh cũng là người Việt Nam đầu tiên và là một trong số 10 nhân vật điển hình của các nước trong khu vực được nhận danh hiệu cao quý “Anh hùng đa dạng sinh học ASEAN” vì có nhiều đóng góp cho đa dạng sinh học ASEAN thông qua các hoạt động, những sáng kiến của mình, góp phần tích cực phát triển kinh tế - xã hội của đất nước và khu vực.

Rừng ơi, người lính năm xưa đã trở về...

Sinh năm 1933 tại thôn Trưóc Hà, xã Đại Lãnh, Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, từ khi còn rất trẻ, ông Đặng Huy Huỳnh đã tham gia thiếu sinh quân để phá tề, diệt ác, đóng góp sức mình bảo vệ quê hương, Tổ quốc. Trong suốt hai cuộc kháng chiến cứu nước, người lính Đặng Huy Huỳnh đã từng chiến đấu tại các chiến trường Liên khu 5, Chiến trường Hạ Lào - Đông Bắc Campuchia.

Và với ông, chính hành trình của dấu chân người lính này đã là một cơ duyên để đưa ông đến ngành sinh vật học, dành tình yêu cả cuộc đời mình cho những cánh rừng. “Đi qua những cánh rừng của Việt Nam, tôi thấy rừng nước mình đẹp quá, các loài động vật rất nhiều. Rừng che chở đoàn quân, rừng nuôi sống chúng tôi trong những tháng ngày hành quân vất vả. Có những lần, trên bước đường hành quân, chứng kiến cả vạt rừng tan hoang, cây cối trơ trụi vì bom đạn, tôi và đồng đội đứng ngẩn ngơ, đau xót như chính thân thể mình đang bị thương tích. Không biết tự lúc nào, tôi đã tự hứa với lòng mình, nếu còn sống trở về, nhất định tôi sẽ làm điều gì đó để hồi sinh màu xanh cho rừng...”, ông kể.

Thực hiện lời hứa ấy, hơn 60 năm qua, suốt những cánh rừng trên dải đất hình chữ S từ Tây Bắc, Tây Nguyên đến mũi Cà Mau đã nhiều lần in dấu chân ông. Người lính từng đứng lặng đau xót trước những “cánh tay rừng” khẳng khiu, trơ trọi giờ lên kêu cứu năm nào, nay đã trở về hồi sinh lại màu xanh cho rừng. Và nay, khi tuổi đã cận kề con số 90, nhưng với tình yêu mẹ thiên nhiên luôn cháy bỏng, GS.TSKH Đặng Huy Huỳnh vẫn tiếp tục góp sức mình để bảo tồn và phát huy những giá trị tươi đẹp của sinh cảnh Việt.

Chấp nhận gian khổ để cống hiến cho thiên nhiên Việt Nam

Tháng 8/2017, nhân kỷ niệm 50 năm thành lập Asean, GS. TSKH Đặng Huy Huỳnh đã vinh dự là 1 trong 10 nhân vật điển hình của các nước trong khu vực được nhận danh hiệu Anh hùng Đa dạng sinh học Asean và ông cũng là người Việt Nam đầu tiên được nhận giải thưởng cao quý này. Phát biểu tại buổi lễ chúc mừng, Bộ trưởng Bộ TN&MT Trần Hồng Hà khẳng định, đây là sự ghi nhận xứng đáng với những đóng góp tích cực và thiết thực của GS. TSKH Đặng Huy

● GS.TSKH Đặng Huy Huỳnh trong chuyến đi thực địa về cây di sản.

Ngày 1/10/2020, Tổng Cục Môi trường giới thiệu chương trình vinh danh tổ chức, cá nhân có nhiều đóng góp cho công tác bảo tồn loài hoang dã từ 2010 – 2020, dự kiến sẽ diễn ra vào Ngày Quốc tế đa dạng sinh học năm 2021. Với những người làm trong giới bảo tồn đa dạng sinh học Việt Nam, GS.TSKH Đặng Huy Huỳnh nguyên Viện trưởng Viện Sinh thái và tài nguyên sinh vật - Viện Hàn lâm khoa học và công nghệ Việt Nam, Chủ tịch Hội động vật học Việt Nam là một cá nhân xứng đáng có mặt tại lễ vinh danh này.

● GS.TSKH Đặng Huy Huỳnh trong chuyến đi thực địa về cây di sản.

Huỳnh cho công tác bảo tồn đa dạng sinh học của Việt Nam và trong khu vực, là niềm tự hào của các nhà khoa học, nhà hoạt động trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học của Việt Nam.

Quả đúng là như vậy, kể từ 1954, khi anh bộ đội Đặng Huy Huỳnh tập kết ra Bắc và tiếp tục sự nghiệp học hành của mình với quyết tâm dù gian khổ đến mấy vẫn theo học ngành sinh vật học, đến nay đã là một hành trình dài GS.TSKH Đặng Huy Huỳnh gắn bó và cống hiến cho thiên nhiên Việt Nam.

Ông đã có những chuyến đi thực địa hàng tháng trời vào miệt rừng xa, núi thẳm trong hoàn cảnh khan muối, đói cơm lại nơm nớp Phun-rô rình rập tại các tỉnh Gia Lai, Đắc Lắc, Lâm Đồng nhằm điều tra tổng hợp mọi mặt trong chương trình trọng điểm quốc gia về Tây Nguyên (1976 - 1985). Những cuộc băng rừng, lội suối nơi thâm sơn, cùng cốc của Sơn La, Cao Bằng, Lào Cai hay chân ngập sinh lầy trong các cánh rừng ngập mặn thuộc Cà Mau, Bạc Liêu, Sóc Trăng.. để thực hiện các nghiên cứu khoa học cùng đồng nghiệp. Kết quả của những chuyến đi đó là đến thời điểm này, ông gần 200 công trình khoa học được công bố trên các tạp chí trong nước và quốc tế, 15 cuốn sách chuyên khảo được

phát hành.

Sẽ thiếu sót nếu không kể đến những năm tháng ông gắn bó với Viện Khoa học Việt Nam (nay là Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam) trên cương vị Viện trưởng Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật. Tại đây ông đã chủ trì và chủ nhiệm hàng chục đề tài, dự án cấp nhà nước, cấp bộ hoặc tham gia các nhiệm vụ khoa học đột xuất của Chính phủ. Trong đó, có Chương trình nghiên cứu, điều tra tổng hợp các tỉnh Tây Nguyên (thời kỳ 1976 - 1985); chương trình nghiên cứu đánh giá ảnh hưởng của chất độc hóa học do đế quốc Mỹ sử dụng trong chiến tranh ở Việt Nam; dự án nhân nuôi thành công một số loài động vật có giá trị kinh tế cao như hươu sao, nhím, nai, ba ba... góp phần xóa đói, giảm nghèo. Ngoài ra, ông còn tham gia Hội đồng quản trị chương trình hợp tác nghiên cứu tài nguyên thực vật các nước Đông-Nam Á (PROSEA); chuyên gia giáo dục môi trường quốc tế EEC/IUCN...

Đóng góp không biết mệt mỏi cho khoa học và công nghệ của GS.TSKH Đặng Huy Huỳnh đã được Đảng và Nhà nước ghi nhận, tôn vinh, thể hiện ở hai lần ông được nhận Giải thưởng Hồ Chí Minh về tập Atlas quốc gia (năm 2005) và công trình về Động vật chí, Thực vật chí và

“ GS-TSKH. Đặng Huy Huỳnh được trao tặng nhiều phần thưởng cao quý của Đảng và Nhà nước. Ông được phong hàm Giáo sư (1991); được tặng Huân chương chống Mỹ hạng Hai (1983); Huân chương Lao động hạng Nhất (1997); Giải thưởng Hồ Chí Minh về tập Atlas Quốc gia (2005), Giải thưởng Hồ Chí Minh về Động vật chí, Thực vật chí, Sách đỏ Việt Nam (2010); Huy hiệu 60 năm tuổi Đảng (2010) cùng nhiều huân, huy chương và giải thưởng khác. Ông thông thạo 4 ngoại ngữ: Nga, Anh, Pháp, Lào. Ông có 165 công trình nghiên cứu đã được công bố trên các tạp chí trong và ngoài nước; xuất bản 15 sách chuyên khảo về động vật học, tài nguyên động vật...”

Sách đỏ Việt Nam (năm 2010)...

Nhắc đến cây di sản không thể không nhắc đến công lao của GS.TSKH Đặng Huy Huỳnh. Tuổi cao nhưng ông không hề nệ hà những chuyến đi ngược Hòa Bình, Sơn La, Hà Giang để thăm định và công nhận cây di sản. Cùng với đồng nghiệp, ông đã đi vận động các địa phương bảo vệ những loài cây cổ thụ, cây quý hiếm và để đến nay, theo Hội Bảo vệ Thiên nhiên và Môi trường Việt Nam đã có gần 3000 cây ở 52 tỉnh, thành phố trong cả nước được công nhận là cây di sản, một con số rất ý nghĩa trong việc bảo tồn tài nguyên thiên nhiên, trong đó có phần lớn công sức của Giáo sư Đặng Huy Huỳnh đã nỗ lực vận động trong suốt những năm qua.

Ước mơ của người anh hùng thiên nhiên

Tết năm 2020 khi về ăn Tết tại quê nhà Quảng Nam, chia sẻ với truyền thông về những thành quả trong công tác bảo tồn đa dạng sinh học GS-TSKH. Đặng Huy Huỳnh cho biết, Việt Nam là một trong 16 quốc gia trên thế giới có tính đa dạng sinh học cao. Ta có 2.660 con sông, đường bờ

biển trải dài 3.260km. Lại có 16.500 loài thực vật, có hơn 13.500 loài thực vật bậc cao, hơn 3.000 loài thực vật bậc thấp. Nếu nghiên cứu đầy đủ, nước ta có thể có hơn 20.000 loài thực vật, rất nhiều loài chúng ta chưa biết. Động vật hoang dã hơn 21.000 loài, động vật có vú hơn 320 loài, chim có hơn 1.400 loài, bò sát có hơn 450 loài, ếch nhái, lưỡng cư có hơn 350 loài. Các loài côn trùng, có lợi lẫn hại, có những côn trùng y học, nông nghiệp hơn 12.500 loài. Khoảng 90% số đó là có lợi, có thể ăn được, làm thuốc được. Cá biển, chúng ta có hơn 2.500 loài; cá nước ngọt có 1.100 loài; tôm, cua biển có hơn chục nghìn loài, rêu san hô, cỏ biển... Độ che phủ rừng của chúng ta hiện đạt hơn 41%.

Chúng ta có hệ thống 34 vườn quốc gia, 176 khu bảo tồn thiên nhiên, 58 khu bảo tồn, khu dự trữ thiên nhiên, có 14 khu bảo tồn biển, có 9 khu bảo tồn đa dạng sinh học đất ngập nước. Ta có 2 khu di sản thiên nhiên thế giới là Vịnh Hạ Long, Tràng An - Ninh Bình... Chúng ta xuất bản, biên soạn nhiều tài liệu làm cơ sở cho luật pháp về đa dạng sinh học. Những bộ “Động vật chí”, “Thực vật chí” và “Sách đỏ Việt Nam” của ta được đánh giá cao, được tặng thưởng, tôn vinh. Tất cả là sự kỳ công của giới khoa học, cũng thể hiện sự quan tâm của Đảng, Nhà nước trong công tác bảo tồn đa dạng sinh học.

Tự hào về mẹ thiên nhiên đất Việt là vậy, ông Đặng Huy Huỳnh cũng bày tỏ những lo lắng của mình về khó khăn, thách thức mà công tác bảo tồn đa dạng sinh học hiện nay gặp trong tiến trình phát triển kinh tế. “Nhiều doanh nghiệp, địa phương lo kinh doanh mà chưa quan tâm vấn đề môi trường, một số địa phương lo phát triển kinh tế mà còn xem nhẹ môi trường. Tình trạng săn bắn động vật hoang dã, phá rừng trái phép vẫn tiếp diễn. Nếu không kiểm soát chặt thì những năm sau này nhiều loài động vật quý hiếm sẽ không còn. Việt Nam đã có ít nhất 9 loài tuyệt chủng do nạn săn bắn. Tê giác 1 sừng, 2 sừng trước kia ta có rất nhiều nhưng đã bị tuyệt chủng và con cuối cùng bị bắn chết ở Vườn quốc gia Cát Tiên. Nhiều nguồn gen quý cũng bị mất, nếu còn được nguồn gen quý sẽ có thể lai tạo ra nhiều loài quý và mới.

Cơ chế thị trường, biến đổi khí hậu hiện rất khó lường, nếu thiếu chính sách bền vững, cộng đồng không tham gia hưởng ứng thì sẽ ảnh hưởng lớn đến chính sách phát triển kinh tế. Cần cân đối 3 mục tiêu kinh tế - xã hội và môi trường. Tôi rất vui mừng khi gần đây Đảng, Nhà nước chủ trương “Không đánh đổi môi trường để phát triển kinh tế”. Hy vọng, đây sẽ là động lực lớn cho sự phát triển. Phát triển kinh tế xanh, sống xanh, tiêu dùng xanh, học tập xanh và hy vọng rằng chúng ta sẽ làm được điều đấy” – GS.TSKH Đặng Huy Huỳnh nhấn mạnh. **HỒNG MINH**

Nỗi niềm du lịch làng nghề nón Chuông

Nón Làng Chuông hiện là một trong những địa chỉ du lịch làng nghề nổi bật tại Hà Nội với sản phẩm du lịch đặc trưng là nón lá. Tuy nhiên, cũng như thực trạng tại nhiều làng nghề khác, du lịch nón Làng Chuông đa phần phát triển theo hình thức tự phát, nhỏ lẻ, thiếu liên kết dẫn đến hiệu quả du lịch thấp.

● Lối kiến trúc không gian nhà cổ được đưa vào hoạt động du lịch trải nghiệm ở làng nghề.

● Nghệ nhân Lê Văn Tuy với sản phẩm nón Làng Chuông.

● Căn nhà nơi nghệ nhân Tuy đón tiếp khách du lịch.

Du lịch mới chỉ “manh mún”

Hiện nay, tại Làng Chuông (xã Phương Trung, Thanh Oai, Hà Nội) có 2 người được công nhận là nghệ nhân làm nón Chuông là nghệ nhân Lê Văn Tuy và nghệ nhân Tạ Thu Hương. Căn nhà của nghệ nhân Lê Văn Tuy cũng là nơi thường xuyên đón tiếp các đoàn khách du lịch về tham quan, trải nghiệm làm nón. Tuy nhiên, các hoạt động trải nghiệm cho khách du lịch còn đơn điệu, thiếu sáng tạo.

Theo nghệ nhân Tuy, các hoạt động du lịch trải nghiệm tại Làng Chuông hiện nay bao gồm tham quan các đình, chùa tại làng, nhất là trải nghiệm sinh hoạt trong không gian nhà cổ. Cùng với tham quan, khách du lịch được các nghệ nhân giới thiệu về lịch sử Làng Chuông cũng như được trải nghiệm trực tiếp cách làm nón. Khách du lịch có thời gian trải nghiệm tùy theo nhu cầu đặt hàng, chẳng hạn, với trải nghiệm làm hoàn chỉnh một chiếc nón sẽ mất khoảng 90 phút. Tuy nhiên, cũng sẽ có những đoàn khách đăng ký trải nghiệm nhiều ngày, cùng ăn uống và sinh hoạt như người bản địa. Các hoạt động này sẽ chỉ thu hút đối với một bộ phận học sinh và du khách nước ngoài lần đầu tiên được trải nghiệm. Nhưng với khách du lịch trong nước hoặc khách thường xuyên đi du lịch thì vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu trải nghiệm hấp dẫn.

Mặt khác, các sản phẩm du lịch tại làng hiện nay còn rất hạn chế. Chẳng hạn, sản phẩm nón lá Làng Chuông là một trong những sản phẩm làng nghề nổi bật, nhất là tại các hội chợ giao lưu sản phẩm làng nghề trong và

ngoài nước. Tuy nhiên, khi đưa vào du lịch tại làng, đây cũng là sản phẩm độc nhất và hầu như không có các sản phẩm phụ trợ liên quan, bởi vậy sức mua của khách không cao, hiệu quả từ du lịch thấp. Các yếu tố như ẩm thực, trang phục, phong tục tại vùng hầu như chưa có điểm nhấn. Riêng về ẩm thực, các món ăn được đưa ra giới thiệu hiện nay vẫn chỉ là những món ăn phổ biến ở nhiều địa phương như chè vối, kẹo lạc,... chưa có món nào gắn với thương hiệu làng Nón để hút khách.

Điều mà những nghệ nhân trong vùng trăn trở đối với phát triển du lịch làng nghề hiện nay là thiếu tổ chức đứng ra để liên kết hoạt động giữa các làng nghề trong vùng tạo thành 1 chuỗi du lịch trải nghiệm có hệ thống. Hiện nay, xã Phương Trung đang tập trung rất nhiều làng nghề với các sản phẩm đặc trưng như nghề làm nón, làm quạt, làm lồng chim,... Nhưng do không có tính liên kết với nhau, phần lớn các gia đình đều đón khách tự phát, quy mô nhỏ, vì vậy, nhìn chung trải nghiệm du lịch còn rời rạc. Khi muốn liên hệ tham quan trải nghiệm tại làng nghề, khách du lịch sẽ phải liên hệ với tất cả những địa chỉ mà họ muốn trải nghiệm và đưa ra từng yêu cầu chứ chưa có bất cứ chương trình du lịch cụ thể nào dành cho khách. “Khách du lịch đến đây trải nghiệm làm nón, sau đó nghe họ nói sẽ tiếp tục trải nghiệm làm lồng chim thì mình cũng chỉ biết thế chứ không rõ bên đó hoạt động như thế nào”, nghệ nhân Tuy cho biết.

Bên cạnh đó, việc thiếu cơ chế, chính sách và hành lang pháp lý cụ thể để hướng du lịch gắn với

phát triển làng nghề cũng là điều mà các nghệ nhân lưu tâm khi phát triển du lịch.

“Bây giờ du lịch mới chỉ ở mức manh mún, thu nhập không cao, tuy nhiên cũng có cái gọi là nguồn động viên các bác ở làng nghề. Cũng là vạ sự khởi đầu nan nên hiện tại du lịch theo yêu cầu của khách ra sao thì đáp ứng như thế. Bây giờ muốn thu hút khách thì phải thật hòa nhã thì họ mới về được. Chỉ khi đi vào quỹ đạo và có sự kết hợp với cơ quan pháp luật thì hoạt động du lịch mới trở nên chặt chẽ hơn, sẽ ra bối cảnh dễ hơn cho du lịch làng nghề”, nghệ nhân Tuy giải bày.

Hiện nay, khó khăn lớn nhất mà du lịch các làng nghề này đang gặp phải là thiếu nguồn khách do ảnh hưởng của dịch Covid-19 và lo ngại về vấn đề quản lý, đảm bảo an toàn cho các bên tham gia du lịch. Trước thời điểm dịch Covid-19, mỗi tuần gia đình nghệ nhân Tuy đều đón tiếp từ 1 – 2 đoàn khách du lịch, trong đó có nhiều đoàn khách quốc tế từ các nước. Tuy nhiên, thời điểm hiện tại, dù đã có đoàn du lịch liên hệ nhưng gia đình nghệ nhân vẫn chưa thể đón khách để đảm bảo an toàn trong mùa dịch.

Những khó khăn mà Làng Chuông đang gặp phải cũng là hiện trạng chung của nhiều làng nghề truyền thống hiện nay. Dù làng nghề là tài nguyên quan trọng trong phát triển du lịch, thế nhưng hoạt động du lịch tại các vùng này vẫn còn rất “chập chững”. Thậm chí, chính cả những người nghệ nhân cũng chưa hiểu rõ được các yếu tố, loại hình du lịch, chưa nắm bắt được chủ trương, định hướng

phát triển du lịch của đất nước trong giai đoạn hiện nay. Ngay cả với những làng nghề được coi là làm tương đối tốt công tác du lịch như làng Lụa Vạn Phúc thì hoạt động trải nghiệm du lịch cũng đang thiếu đi tính hấp dẫn, lôi cuốn khách.

Chờ đợi cơ chế, chính sách

Lý giải vì sao du lịch tại Làng Chuông thiếu sự liên kết và thiếu chương trình cụ thể như trước nay, ông Phạm Việt Hùng – Chủ tịch UBND xã Phương Trung cho biết, hiện nay địa phương đang thiếu không gian để giới thiệu, quảng bá, phát triển sản phẩm. Mặt khác, để liên kết các cơ sở, hộ gia đình làng nghề hiện nay thì vẫn phải đợi cơ chế, chính sách từ nhà nước, phải có mặt bằng và nhà đầu tư vào thì du lịch làng nghề mới có thể “khởi sắc”.

“Để đầu tư đầu vào liên quan đến đất đai hiện nay cần rất nhiều kinh phí, hơn nữa chưa có nhiều người dân lưu tâm vào lĩnh vực du lịch làng nghề này. Ở đây chỉ có độ khoảng chục người đầu tư buôn bán thôi, còn để quảng bá thì chưa phát triển”, ông Hùng cho hay.

Dù hiện tại, du lịch làng nghề chưa thật sự ấn tượng, tuy nhiên, chính thương hiệu sản phẩm vùng đã và đang gây dựng thương hiệu vững chắc trên thị trường, từ đó kéo thêm lượng khách du lịch đổ về mỗi năm. Thương hiệu nón Làng Chuông đã khẳng định được thương hiệu trên thị trường. Nhiều khách “sành” sẽ biết tìm về làng Chuông để mua nón bởi nó mang nhiều nét đặc trưng không hòa lẫn.

Về định hướng phát triển du lịch gắn với làng nghề, ông Hùng

cho biết: “Chúng tôi đang có chủ trương xây dựng trong 1, 2 năm tới sẽ có cụm tiêu thụ công nghiệp sát với quốc lộ để thu hút nhiều lượt khách trong nước và nước ngoài đến tham quan, trải nghiệm làng nghề. Hiện nay, thành phố Hà Nội cũng đã có quyết định thành lập cụm công nghiệp tiêu thụ sản phẩm làng nghề. Sau này chúng tôi sẽ dành một khu vực riêng để quảng cáo và giới thiệu sản phẩm tạo bước đệm cho sự phát triển gắn du lịch với làng nghề để mang lại hiệu quả kinh tế cao. Chúng tôi đang lấy mô hình lụa Vạn Phúc để xây dựng thương hiệu nón Chuông phát triển hơn”.

“Về quảng bá sản phẩm, chúng tôi đã xây dựng một trang web của xã vào đầu năm nay, trong thời gian tới sẽ đưa vào để quảng bá sản phẩm trên trang web”, ông Hùng cho biết.

Mỗi một năm, Làng Chuông vẫn có nguồn khách ổn định, khoảng độ hàng trăm lượt khách với nhiều đoàn học sinh, khách nước ngoài, đặc biệt là khách Hàn Quốc và Nhật Bản, một số nước Đông Âu về trải nghiệm tham quan làng nghề. Nhìn chung, với khởi điểm và những kế hoạch định hướng như hiện nay, du lịch được kỳ vọng sẽ mang lại cuộc sống ổn định hơn cho người dân làng nghề và góp phần bảo tồn giá trị văn hóa truyền thống trong thời hiện đại.

“Tôi cũng mong muốn làm sao mà sau này ở đây du lịch phát triển, mình có thể tăng thêm thu nhập từ du lịch nữa thì không những mình mà kể cả bà con ở Làng Chuông cũng sẽ có nhiều thu nhập hơn”, nghệ nhân Tuy tâm sự. **HÀ TRANG**

WHO đang điều tra cáo buộc nhân viên lạm dụng tình dục ở Congo

Hơn 50 phụ nữ đã tố cáo nhân viên cứu trợ của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) và các tổ chức phi chính phủ hàng đầu lạm dụng tình dục họ trong chiến dịch chống Ebola ở Congo.

● Ảnh minh họa.

Theo Guardian, 51 phụ nữ kể lại nhiều vụ lạm dụng, chủ yếu do những đàn ông tự nhận là nhân viên tổ chức quốc tế trong cuộc khủng hoảng Ebola 2018-2020 thực hiện. Đa số phụ nữ cho biết nhiều đàn ông đã gạ gẫm, ép buộc họ quan hệ tình dục để đổi lấy việc làm hoặc dọa chấm dứt hợp đồng khi họ từ chối.

Số lượng lớn và sự giống nhau của các câu chuyện ở thành phố Beni, phía đông Congo, cho thấy hành vi này xảy ra phổ biến. Ba tổ chức hứa sẽ điều tra các cáo buộc. Tổng Thư ký Liên Hợp quốc António Guterres cũng lên tiếng kêu gọi phải “điều tra đầy đủ” các câu chuyện.

Một số phụ nữ cho biết, họ bị chuốc rượu. Những người khác nói rằng họ bị tấn công ngay tại văn phòng làm việc, bệnh viện. Một số khác nói rằng họ bị nhốt và tấn công ngay trong phòng mà không thể làm gì, bởi những người đàn ông hứa hẹn cho họ việc làm hoặc đe dọa sa thải nếu họ không nghe lời.

“Không chỉ tôi, rất nhiều phụ nữ bị lạm dụng tình dục. Tôi không thể nghĩ ra có ai làm việc trong chiến

dịch phản ứng với Ebola mà không cần đổi lại thứ gì đó”, một phụ nữ 44 tuổi nói. Để có được việc làm, bà đã phải quan hệ tình dục với một người nói ông là nhân viên của WHO.

Những nạn nhân chủ yếu là đầu bếp, người dọn dẹp và nhân viên tiếp cận cộng đồng. Họ được thuê theo hợp đồng ngắn hạn và kiếm khoảng 50-100 USD một tháng, gấp đôi mức lương bình thường. Nhưng sau những lần bị tấn công và cưỡng ép quan hệ tình dục, nhiều người đã phải tìm đến bác sĩ hỗ trợ về tâm lý. Thậm chí ít nhất có 2 phụ nữ đã có thai.

Nhiều phụ nữ nói đến nay vẫn chưa trình báo sự việc vì sợ bị trả thù hoặc mất việc. Hầu hết cũng cho biết họ rất xấu hổ. Một số phụ nữ cho biết hành vi lạm dụng xảy ra gần đây nhất là vào tháng 3.

Cũng theo cuộc điều tra của Reuters, những vụ lạm dụng xảy ra gần nhất là vào tháng 3/2020. Một số phụ nữ nói họ được các nhân viên WHO tiếp cận ở trung tâm việc làm, sau khi không được chọn để làm việc. Các nhân viên WHO hứa sẽ giúp họ có công việc nếu đồng ý

quan hệ tình dục. Nhiều phụ nữ nói rằng, những người đàn ông trên thường không đeo bao cao su. Họ biết tên những người này nhưng không lên tiếng.

Một cô gái 25 tuổi làm nhân viên dọn dẹp ở văn phòng của WHO, nói một bác sĩ mời cô đến nơi ở để thảo luận về việc tăng lương. “Ông ấy đưa tôi vào phòng ngủ, đóng cửa lại và yêu cầu được quan hệ tình dục. Ông ấy tìm cách cởi quần áo của tôi. Tôi cảm thấy hoảng sợ, bật khóc nên mở cửa bỏ chạy”, cô nói.

Đến cuối tháng, cô nói hợp đồng của mình không được gia hạn. Mặc dù bê bối dâm tình dục lấy công việc không phải là chưa từng xảy ra ở Congo, các phụ nữ cảm thấy họ chưa bao giờ bị đòi hỏi công khai như vậy như khi làm việc cho WHO.

Ngay sau khi nhận được những thông tin, phía WHO cho biết họ đang tiến hành điều tra các cáo buộc. “Những hành động của các cá nhân tự nhận làm việc cho WHO là không thể chấp nhận được và chúng tôi sẽ tiến hành điều tra quyết liệt. Bất kỳ ai được xác định là có liên quan sẽ phải chịu trách nhiệm và đối mặt với hậu quả nghiêm trọng, bao gồm cả việc sa thải ngay lập tức”, WHO cho biết.

“Chúng tôi không tha thứ cho bất cứ nhân viên hay đối tác nào có hành động sai trái”, nữ phát ngôn viên WHO, Fadela Chaib nói.

“Vì sao lại hỏi tôi về việc đứng ra tố giác?”, một phụ nữ nói mình bị một nhân viên WHO đòi hỏi về tình dục. “Tôi thấy ghê tởm. Tôi không dám nói với mẹ về việc này”.

Trong khi đó, Bộ trưởng Y tế Congo Eteni Longondo nói ông không nhận được báo cáo nào về vấn đề lạm dụng tình dục. “Tôi đề nghị các phụ nữ bị lạm dụng tình dục hãy lên tiếng, vì hành vi đó không được chấp nhận ở Congo. Tôi sẽ trực tiếp xử lý vụ việc nếu xác minh thông tin là thật”, ông Longondo nói.

THU HOÀI

ẤN ĐỘ:

Hơn 63 triệu người có thể đã mắc Covid-19

Hơn 63 triệu người ở Ấn Độ có thể đã mắc bệnh Covid-19, cao hơn khoảng 10 lần số liệu chính thức, theo cơ quan y tế nước này.

Theo một cuộc khảo sát quốc gia được Hội đồng Nghiên cứu Y khoa Ấn Độ thực hiện từ giữa tháng 8 đến giữa tháng 9, hơn 29.000 người tại 700 ngôi làng và phường cho thấy cứ 15 người thì có một người có kháng thể Covid-19.

Xét nghiệm kháng thể, hay còn được gọi là xét nghiệm huyết thanh, kiểm tra các protein được gọi là kháng thể trong hệ thống miễn dịch, cho biết ai đó đã tiếp xúc với virus hay chưa.

Trong số 1,3 tỷ dân của Ấn Độ, hơn 966 triệu người từ 10 tuổi trở lên, theo điều tra dân số gần đây nhất của chính phủ vào năm 2011. Nếu một trong số 15 người của nhóm này đã bị nhiễm Covid-19, thì tổng số ca nhiễm sẽ là khoảng 63,78 triệu người.

Theo tiến sĩ Balram Bhargava, Giám đốc Hội đồng Nghiên cứu Y khoa Ấn Độ, cuộc khảo sát cho thấy, cứ một ca nhiễm được báo cáo chính thức, thì thực tế có từ 26 đến 32 người bị nhiễm bệnh mà không được thống kê. Điều này phù hợp với những gì mà nhiều chuyên gia đã cảnh báo trong thời gian gần đây, rằng đại dịch Covid-19 ở Ấn Độ có thể nghiêm trọng hơn nhiều so với số liệu chính thức.

Có rất nhiều lý do cho điều này, đơn giản là người dân không được xét nghiệm đầy đủ. Chính

● Ảnh minh họa.

phủ Ấn Độ đã bắt đầu nói lòng các hạn chế vào tháng 5 sau khi phong tỏa trong nhiều tháng, chuyển sang tập trung mở cửa lại nền kinh tế và dịch vụ công. Tuy nhiên, các chuyên gia, gồm Bhargava, cảnh báo còn quá sớm để nói lòng các lệnh hạn chế.

Chuyên gia Bhargava cho biết thêm rằng, nguy cơ lây nhiễm cao nhất nằm ở các khu ổ chuột đô thị, nơi hàng triệu người sống chen chúc, với điều kiện vệ sinh hoặc nước sinh hoạt hạn chế. Cư dân khu ổ chuột có tỷ lệ mang kháng thể là 15,6%, gần gấp đôi so với 8,2% được phát hiện ở cư dân của các khu vực khác trong đô thị. Theo khảo sát, con số này ở khu vực nông thôn giảm xuống còn 4,4%.

Các chuyên gia từ lâu đã nghi ngờ rằng số lượng các ca nhiễm Covid-19 ở Ấn Độ có thể được báo cáo ít hơn nhiều so với thực tế. Ramanan Laxminarayan, một học giả nghiên cứu cấp cao tại Đại học Princeton, dự đoán ca nhiễm thực tế ở Ấn Độ có thể lên tới 100 triệu.

Còn theo Đại học Johns Hopkins, chỉ có khoảng 82 trong số 100.000 người ở Ấn Độ được xét nghiệm mỗi ngày, thấp hơn nhiều so với con số 284 người ở Mỹ và 329 người ở Anh. Trong khi đó, tỷ lệ tử vong của Ấn Độ là 1,6%, có vẻ thấp hơn nhiều so với các nước khác (2,9% ở Mỹ, 9,5% ở Anh và 11,5% ở Italia). Tuy nhiên, thống kê ca tử vong thực tế cũng bị cho là cao hơn. Nguyên nhân là do cơ sở hạ tầng y tế công cộng thiếu thốn, chỉ có 86% ca tử vong trên toàn quốc được ghi nhận trong hệ thống chính phủ và chỉ 22% trong số đó có nguyên nhân tử vong chính thức được bác sĩ chứng nhận.

Được biết, tính đến ngày 30/9, Ấn Độ đã báo cáo hơn 6,1 triệu ca nhiễm và 96.000 ca tử vong vì Covid-19, theo dữ liệu do Đại học Johns Hopkins tổng hợp. **THU THU**

Cảnh sát châu Âu triệt phá đường dây buôn người

Mới đây, cảnh sát châu Âu tiếp tục triệt phá thành công một đường dây buôn người, bị cho là một phần trong mạng lưới đưa hàng nghìn người di cư trong điều kiện nguy hiểm vượt biển vào Anh.

Theo thông báo, các nhân viên thực thi luật pháp, phối hợp với Tổ chức Cảnh sát châu Âu (Europol) và Cơ quan Tư pháp châu Âu (Eurojust) đã bắt giữ tổng cộng 12 đối tượng buôn người trong 2 ngày qua. Trong số các đối tượng bị bắt giữ có 7 người tại Pháp, 3 người tại Anh và 2 người tại Hà Lan, với chủ yếu là các nạn nhân là người Iran. Chúng tổ chức hoạt động thông qua mối quan hệ tại nhiều nước.

Ngoài ra, cảnh sát cũng tịch thu 12 xe, 10 thuyền cao su và động cơ, 152 áo phao, 1 nhà lưu động, trang sức và khoảng 48.000 euro (56.250 USD) tiền

● Ảnh minh họa.

mặt, tài liệu và các thiết bị di động.

Eurojust ước tính mạng lưới này đã thu được rất nhiều lợi nhuận từ hoạt động buôn người di cư bằng thuyền nhỏ từ vùng biển miền Bắc nước Pháp tới Anh, với giá 3.000 euro/lần vượt biên. Việc chở người di cư trong những chiếc thuyền quá tải, qua một trong những tuyến đường thủy đông đúc nhất thế giới, trong điều kiện thời tiết xấu không chỉ gây nguy hiểm cho tính

mạng người di cư, mà còn cả với những nhân viên thực thi luật pháp tiến hành các chiến dịch giải cứu trên biển.

Eurojust cho biết hoạt động buôn người di cư đã tăng mạnh trong những tháng gần đây khi nhà chức trách phát hiện hơn 4.600 người di cư bất hợp pháp ở vùng biển nước Anh kể từ năm 2018.

Được biết, chiến dịch phối hợp trên diễn ra trong bối cảnh cảnh sát Pháp vừa dỡ bỏ một trại tị nạn trái phép với khoảng 800 người di cư sinh sống tại thành phố cảng Calais. Thành phố này tiếp tục là nơi thu hút người di cư từ Trung Đông và châu Phi tới đây dựng trại, với hy vọng có thể từ đây vượt biển vào Anh. Từ đầu năm cho tới nay, giới chức Pháp đã chặn ít nhất 1.317 người di cư khi họ tìm cách vào Anh.

HOÀI THU